

Pieksämäen kaupungin TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

SISÄLLYS

1 TIIVISTELMÄ.....	1
2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	2
3 TOIMINTAKERTOMUS	3
3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
3.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
3.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
3.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
3.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	13
3.1.5 Kaupungin henkilöstö	15
3.1.6 Ympäristöasiat	21
3.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat.....	22
3.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
3.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	24
3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	26
3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	29
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	29
3.3.2 Toiminnan rahoitus	30
3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	32
3.5 Kokonaistulot ja –menot.....	35
3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	37
3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	38
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
3.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	41
3.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	42
3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
3.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely.....	48
3.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	49
4.1 Tavoitteiden toteutuminen.....	49
4.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	52
4.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	52
4.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	91
4.2.3 Investointiosan toteutuminen	93
4.2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	96
5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	97
5.1 Tuloslaskelma.....	97
5.3 Rahoituslaskelma	98
5.4 Tase	99
5.5 Konsernitilinpäätöksen laskelmat.....	101
6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	105
7 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETTY LASKELMAT	127
7.1 Muut eriytetyt laskelmat.....	127
8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	130
9 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT.....	131
10 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 1.1.-31.12.2022.....	132

1 TIIVISTELMÄ

Pieksämäen kaupungin vuoden 2022 tuloslaskelman mukaan toimintatuotot olivat 37,2 milj. euroa ja toimintakulut 162,9 milj. euroa. Toimintakulut kasvoivat 11,8 milj. euroa eli 7,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja ylittivät muutetun talousarvion n. 2,3 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 1,8 milj. euroa, mutta vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,5 milj. euroa. Toimintakate oli -125,8 milj. euroa ja vuosikate 3,8 milj. euroa. Ulkoisen tilinpäätöksen mukaan toimintatulot olivat 22,3 milj. euroa ja toimintakulut 148,0 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 2,5 milj. euroa alijäämäinen.

Ennakkotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, kun monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä. Kulut kasvoivat 5 prosentin kasvuvauhdilla. Ripeä talouskasvu ja hyvä työllisyyskehitys näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuloina. Yhteisöveron tuotto kasvoi 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Tilikauden tulos oli negatiivinen n. 90 kunnassa, Itä-Suomessa ja pienissä kunnissa tulokset heikentyivät. Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen voimallisesti vielä vuonna 2022. Energia-kustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä vuodelle 2023. Korkea suojausaste esti yleisen korkotason nousun näkymisen kuntien korkokuluissa vielä vuonna 2022. Toimintakulujen kasvuun vaikuttivat väestön ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu, sopimuskorotukset, koronapandemia vaikutti alkuvuoden rajoitustoimien, testauksen ja hoitokustannusten kautta ja Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Toimintatuotot laskivat, vaikka kunnat saivat vielä koronatukea valtionavustuksina ja mm. varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2021 pienensi maksutuottoja yhä vuonna 2022. Valtionosuudet kasvoivat 6,5 %, vos-korotuksia tuli tehtävien laajennuksiin, peruspalvelujen ja OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistuksina sekä veromenetysten kompensatioon. Koronatukia kunnat saivat yhteensä n. 770 milj. euroa, lähinnä STM:n kautta, mutta myös opetus- ja kulttuuritoimeen. Vuoden 2021 yhteisöverosuuden koronakorotus tuotti verotuottoja kunnille myös vuonna 2022.

Vuosikate ei riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja 6,3 milj. euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on vuoden 2022 tilinpäätöksessä 2,48 milj. euroa alijäämäinen sekä poistoerokirjausten jälkeinen alijäämä on 2,47 milj. euroa. Tilikauden tulos on 1,2 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa, mutta heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 6,8 milj. euroa menojen kasvun seurauksena. Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 13,3 milj. euroa ja vuoden 2022 tilinpäätöksen 2,5 milj. euron alijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 10,9 milj. euroa.

Investointien bruttomenot v. 2022 olivat 8,8 milj. euroa ja nettomenot 6,8 milj. euroa. Investointimenot kohdistuivat Pieksämäen seudun älykkään liikkumisen kehittämis- ja investointihankkeeseen (4,6 milj. euroa), kunnallistekniikkaan (1,9 milj. euroa), puistojen ja leikkikenttien saneeraukseen (0,2 milj. euroa), Tahiniemen päiväkodin, Virtasalmen vanhan koulun ja Meriluodon koulun C-osan korjauksiin ja lukion katto remonttiin (0,7 milj. euroa), ulkoliikuntapaikkojen kunnostamiseen (0,2 milj. euroa), sote-kiinteistöjen korjauksiin (0,3 milj. euroa), Kuusitie 41:n tilojen muutostöihin (0,3 milj. euroa), maanhankinta ja arvopapereiden ostoon (0,2 milj. euroa) ja tietohallinnon ohjelmisto- ja laitehankintoihin (0,2 milj. euroa). Pieksämäen seudun älykkään liikkumisen investointihankkeeseen saatiin ELY-keskuksen avustusta 1,9 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta pieneni 1,7 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli 78,9 milj. euroa eli 4 619 €/asukas (edellisenä vuonna 4 673 €/asukas). Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2022 lopussa ennakkotietojen mukaan 18,5 miljardia euroa. Lainakanta pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 2,9 %. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta vuonna 2022 oli 3 359 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 3 465 euroa.

Konsernin osalta tilikauden alijäämä on vuoden 2022 tilinpäätöksessä 1,7 milj. euroa. Edellisenä vuonna ylijäämä oli 4,0 milj. euroa. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä vuoden 2022 tilinpäätöksessä on 4,9 milj. euroa, kun se vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 6,6 milj. euroa ylijäämäinen. Konsernin velka oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 113,5 milj. euroa eli 6 647 euroa/asukas (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 115,8 milj. euroa ja 6 713 euroa/asukas). Valtiokonttorin tilinpäätöstietojen mukaan konsernivetat vuonna 2021 olivat koko maassa keskimäärin 7 681 euroa/asukas. Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat koko maassa keskimäärin 9 065 euroa/asukas ja Pieksämäellä 7 833 euroa/asukas vuonna 2021 ja 7 828 euroa/asukas vuonna 2022.

2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 §:ssä ovat tilinpäätöstä koskevat säännökset, joiden mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain lisäksi soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113–116 §:n sekä 120 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohtien soveltamisesta.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen

on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. (Kuntal 115 §)

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kuntalain lisäksi kirjanpitolaissa. Kuntalaki on suhteessa kirjanpitolakiin erityislaki, jonka kirjanpitoa koskevat säännökset syrjäyttävät kirjanpitolain. Kuntalain säännökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen laatimisaikataulua, käsittelyä ja sisältöä sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Lisäksi 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

3 TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Uusiutuvan energian edelläkävijä Etelä-Savossa

Vuoden 2022 marraskuussa varmistui Pieksämäen kaupungin historian suurimman investoinnin toteutuminen. Uusiutuvan energian yhtiö OX2 ilmoitti tuolloin tehneensä sopimuksen energiayhtiö Helenin sekä Ålandsbanken Tuulivoima Erikoissijoitusrahaston kanssa 145,2 megawatin suuruisen tuulipuiston rakentamisesta Pieksämäelle. Valmistuessaan 22 tuulivoimalan Niinimäen tuulipuisto on itäisen Suomen suurin.

Tuulipuiston arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 loppuun mennessä. Tuulipuiston vuosittainen energiantuotanto tulee olemaan yli 400 gigawattituntia. Se vastaa noin 80 000 kotitalouden vuotuista sähkönkulutusta (5 000 kWh/kotitalous). Talousalueelle 200 miljoonan euron kokonaisinvestoinnista arvioidaan jäävän noin 20 prosenttia. Tuulivoimapuiston kiinteistöverotulot tulevat olemaan arviolta 700 000 euroa. Tämä edesauttaa merkittävästi kaupungin talouden hallintaa tulevina vuosina.

Niinimäen tuulivoimapuiston viereen on käynnistynyt toisen tuulipuiston kaavoittaminen. Sarvikankaan tuulipuiston alueelle suunnitellaan rakennettavaksi alustavasti noin 25 tuulivoimalaa, mikä tekee hankkeesta saman kokoisen Niinimäen tuulipuiston kanssa.

Pieksämäen kaupunki on ollut uusiutuvan energian hankkeissa edelläkävijä Etelä-Savossa. Kaupungista on kartoitettu tuulivoimalle sopivia alueita, teetetty alueellinen aurinkoenergiaselvitys ja Pieksämäen Vesi Oy investoi biokaasulaitoksen rakentamiseen. Aseman alueen peruskorjauksen tavoitteena on puolestaan kehittää matkakeskuksesta vähähiilisen liikkumisen keskus. Se yhdistää eri liikennemuotoja, parantaa esteettömyyttä ja kevyen liikenteen käyttömahdollisuuksia. Vuoden 2022 aikana Pieksämäen kaupunki liittyi Hinku-kuntien verkostoon ja solmi sopimuksen Savon Voima Oy:n kanssa ilmastokumppanuudesta. Toimenpiteillä edistetään valtuuston vuonna 2021 hyväksymän ilmasto-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Kaupunki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoden 2030 loppuun mennessä.

Kunnallishallinnon historiallisen suuri muutos

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin kunnallishallinnon suurinta muutosta. Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle teetti runsaasti valmistelutyötä niin kunnissa kuin hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueet perustettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannuttamista koskevalla lailla. Laki tuli voimaan 1.7.2021. Palvelujen järjestämisvastuu ja tuotanto siirtyivät kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023.

Pieksämäen kaupunginvaltuusto antoi 21.2.2022 Etelä-Savon hyvinvointialueen valtuustolle selvityksen hyvinvointialueelle vuokrattavista tiloista, irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja henkilöstöstä. Kaupunginhallitus täydensi valtuuston antamaa selvitystä 27.6.2022. Uudistuksen myötä kaupungin talousarvio pieneni 160 miljoonasta eurosta kolmasosaan eli 54 miljoonaan euroon. Vastaavasti kaupungin vakituinen henkilöstö supistui 880 henkilöstä 360 henkilöön. Hyvinvointialueen palvelukseen siirtyi kaupungin henkilöstöstä 520 työntekijää ja viranhaltijaa (sis. määräaikaiset ja sijaiset). Lisäksi vuonna 2022 perustetun Pieksämäen Tukipalvelut Oy:n palvelukseen siirtyi 96 työntekijää ja viranhaltijaa.

Kaikki kaupungin omistamat sosiaali- ja terveystalvelujen käytössä olevat tilat saatiin vuokrattua hyvinvointialueelle kaupungin sisäistä vuokraa paremmalla vuokratasolla. Hyvinvointialue sitoutuu vuokraamaan kuntien omistamat tilat kolmen vuoden ajan, jonka jälkeen on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Myös yksityisiltä vuokrattujen sote-tilojen vuokrasopimukset siirtyivät hyvinvointialueelle. Yksityisiltä vuokrattujen tilojen vuokrasopimuksia ei kuitenkaan koske sitoumus kolmen vuoden vuokra-ajasta.

Muutokset konsernirakenteessa

Sote-uudistusta koskevan lainsäädännön mukaan hyvinvointialueet eivät voi tehdä suoria ostoja kunnilta. Kunnat eivät siten voi jättää tarjouksia hyvinvointialueiden palveluhankintoja koskeviin kilpailutuksiin. Yhteistyössä Etelä-Savon hyvinvointialueen valmisteluorganisaation kanssa nähtiin tärkeäksi ruoka- ja puhtauspalvelujen jatkuvuuden turvaaminen Pieksämäen alueella myös hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. In-house-yhtiön perustamisella pystyttiin turvaamaan Pieksämäen kaupungin tuottamien ruoka- ja puhtauspalvelujen jatkuminen 1.1.2023 alkaen.

Kireällä aikataulu perustettu Pieksämäen Tukipalvelut Oy:n osake-enemmistö (51 %) on Pieksämäen kaupungilla. Perustamisvaiheessa vuonna 2022 yhtiön muita osakkaita olivat Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (30 %:n osuus osakepääomasta), Vaalijalan kuntayhtymä (10 %:n osuus osakepääomasta) ja Etelä-Savon Koulutus Oy (9 %:n osuus osakepääomasta). Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän sekä Vaalijalan kuntayhtymän osakeosuudet ovat 1.1.2023 siirtyneet Etelä-Savon hyvinvointialueen omistukseen.

Hyvinvointialueiden muodostamisen yhteydessä tuli ratkaistavaksi Vaalijalan kuntayhtymän ylläpitämän Sateenkaaren koulun toiminnan turvaaminen. Sateenkaaren koulun toiminta ei kuulu sosiaali- ja terveystalveluihin, eikä koulutustoiminta siten siirtynyt hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Yhteistyössä Vaalijalan kuntayhtymän johdon kanssa nähtiin toteuttamiskelpoisimmaksi vaihtoehdoksi uuden kuntayhtymän perustaminen jatkamaan Sateenkaaren koulun toimintaa. Kuntayhtymän perustaminen toteutettiin Pieksämäen kaupungin aloitteesta. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2022 aikana. Uuden kuntayhtymän jäsenkunniksi liittyi Pieksämäen kaupungin lisäksi kahdeksan muuta kuntaa: Enonkoski, Hankasalmi, Joutsa, Juva, Kangasniemi, Konnevesi, Mäntyharju ja Sulkava.

Sote-uudistus ja hyvinvointialueiden perustaminen merkitsi siten yhden uuden yhtiön ja yhden uuden kuntayhtymän perustamista kaupunkikonsernissa. Samalla lakkasivat Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen sekä Vaalijalan kuntayhtymät, joiden jäsenkunta Pieksämäki oli vuoden 2022 loppuun saakka.

Ukrainan sodan vaikutukset

Venäjä aloitti helmikuussa 2022 laittoman hyökkäyksen Ukraina. Sen vaikutukset ovat

olleet mittavat. Pieksämäelle tuli maaliskuussa vuonna 2022 ensimmäiset ukrainalaiset pakolaiset. Vuoden 2022 aikana Pieksämäelle perustettiin kaksi vastaanottokeskusta. Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä Mikkelin vastaanottokeskus laajensi huhtikuussa 2022 keskuksen myös Pieksämäelle. SPR:n vastaanottokeskus perustettiin Bovalliuksen omistaman entisen Soiselän palvelukodin tiloihin. Lisäksi Kotokunta Oy aloitti toiminnan joulukuussa vuonna 2022. Kotokunta Oy on vuokrannut Pieksämäen Haka Oy:ltä vuokra-asuntoja ukrainalaisten pakolaisten sijoittamista varten. Vuoden 2022 lopussa vastaanottokeskuksissa oli noin 400 asiakasta. Määrä on sittemmin kasvanut vuoden 2023 aikana.

Ukrainalaisia lapsia tuli vuonna 2022 Pieksämäen kaupungin kasvatus- ja opetuspalveluihin yhteensä 86: varhaiskasvatukseen 20, esiopetukseen 11, alakouluun 37 ja yläkouluun 18. Varhaiskasvatukseen perustettiin yksi satelliittiryhmä ulkopuolelta vuokrattuihin tiloihin ja eskarit saatiin integroitua olemassa oleviin ryhmiin. Varhaiskasvatukseen saatiin valtion korvauksina kustannuksia vastaavat tulot (n. 200 000 euroa) ukrainalaisten lasten palvelujen järjestämiseen. Perusopetuksessa tulot tulevat valtionosuusmaksatuksessa jälkikäteen valmistavan opetuksen osalta.

Koronapandemian aikana toiminut kaupungin häiriö- ja poikkeusolojen johtoryhmä jatkoi toimintaansa keskittyen ukrainalaisten pakolaisten palvelutarpeiden ratkomiseen. Hyvänä tukena työskentelyssä on ollut Etelä-Savon valmiusfoorumi, johon on osallistunut laaja-alaisesti Etelä-Savon julkisten organisaatioiden ja viranomaisten edustajia. Häiriö- ja poikkeusolojen johtoryhmässä on päivitetty kaupungin valmiussuunnitelmia ja väestönsuojatietoja sekä osallistuttu poikkeusoloja koskeviin harjoituksiin.

Väestökehitys, työvoima ja työllisyys

Väestörakenteesta johtuen Etelä-Savon väkiluku väheni 1 208 henkilöllä eli 0,9 prosentilla vuonna 2022. Ennakkotiedon mukaan Etelä-Savon väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 130 480. Pieksämäen väkiluku väheni 173 henkilöllä eli 1,0 prosentilla vuonna 2022. Kaupunki on saanut vuosina 2021 ja 2022 muuttovoittoa. Kaupunkiin muutti 628 henkilöä ja kaupungista muutti 631 henkilö. Siirtolaisuus puolestaan lisäsi kaupungin väkilukua 65 henkilöllä. Sen sijaan kuolleisuus oli yli kolminkertainen syntyneiden määrään nähden. Vuonna 2022 syntyneitä oli 93 ja kuolleita 322.

Tilastokeskuksen viimeisimmän vuodelta 2020 olevan tilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 395. Työttömien määrä työvoimasta on laskenut viime vuosien aikana. Vuonna 2022 työttömiä oli 8,3 % työvoimasta. Myönteinen kehitys on johtunut uusien työpaikkojen syntymisestä, eläkeikäisten määrän kasvusta sekä asukasluvun vähentymisestä.

Talous

Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 2,5 miljoonaa euroa alijäämäinen vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Tilikauden tulos on 1,2 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa, mutta 6,8 miljoonaa euroa heikompi kuin vuoden 2021 tulos. Kaupungin taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 13,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 tilinpäätöksen 2,5 miljoonan euron alijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 10,9 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen alijäämän muodostumiseen vaikutti menojen voimakas kasvu. Toimintakulut kasvoivat 11,8 miljoonaa euroa eli 7,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 2,3 miljoonaa euroa. Toimintamenojen 11,8 miljoonan euron kasvusta perusturvan osuus oli 8,7 miljoonaa euroa. Tästä Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän osuus oli 3,6 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän 2,2 miljoonan euron loppulaskutus vei kaupungin tuloksen 2,5 miljoonaa euroa.

alijäämäiseksi.

Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 1,8 miljoonalla eurolla, mutta vuoteen 2021 verrattuna tuotot vähenivät 0,5 miljoonaa euroa. Toimintakate oli -125,8 miljoonaa euroa ja vuosikate 3,8 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riittänyt 6,3 miljoonan euron suurusten suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen.

Kaupungin investointimenot olivat bruttona 8,8 miljoonaa euroa ja nettona 6,8 miljoonaa euroa. Pieksämäen seudun älykkään liikkumisen investointihankkeeseen myönnetystä 2,3 miljoonan euron EU-tuesta maksettiin kaupungille 1,9 miljoonaa euroa. Kaksivuotisen investointihankkeen EU:n tukirahoitus on siten maksettu kaupungille etupainotteisesti. Hanke valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kaupungin lainamäärä pieneni vuoden 2022 tilinpäätöksessä 1,7 miljoonalla eurolla edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kaupungilla oli velkaa 80,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2022 tilinpäätöksessä lainamäärä oli 78,9 miljoonaa euroa.

Kuntalaissa on säädetty kriisikuntakriteereistä, joiden täytyessä kunta joutuu erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn eli kriisikuntamenettelyyn. Kriisikuntakriteerit mittaavat kunnan taloutta erilaisten tunnuslukujen avulla. Kyseisillä kriteereillä pyritään löytämään kunnat, joiden taloudellinen tilanne on niin heikko, että palvelutuotanto saattaa olla tulevaisuudessa uhattuna. Nykyisiä uudistettuja kriisikuntakriteereitä sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätöksiin (Kuntaliitto, 2019). Pieksämäen kaupungin osalta kriisikuntakriteerien arvot heikkenivät vuonna 2022 siten, että yksi kriisikuntakriteereistä täyttyi. Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate oli alle 0,8 vuonna 2022. Näköpiirissä ei kuitenkaan ole, että kaikki neljä kriteeriä tulisivat täyttymään lähivuosina.

Riskejä ja mahdollisuuksia

Pieksämäen kaupungin toiminnan suurimmat riskit tulevina vuosina liittyvät henkilöstön saatavuuteen, talouteen, kiinteistöihin ja väestörakenteeseen.

Henkilöstön saatavuudessa on ollut merkittävän suuria ongelmia viime vuosina. Henkilöstön saatavuus tulee olemaan jatkossakin haaste kaupungille. Positiivisen työnantajakuvan ylläpitäminen ja sen viestiminen tulee entisestään korostumaan. Tähän työhön tarvitaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyötä. Hyvän työnantajaimagon ja myönteisen kuntakuvan avulla kaupungilla on mahdollisuus menestyä kilpailtaessa eri alojen osaajista tulevina vuosina.

Kaupungin talouden kestävyys kannalta tulee olemaan ratkaisevaa, kuinka valtion rahoitus jakautuu hyvinvointialueiden ja kuntien kesken vuodesta 2024 lähtien. Jos valtionosuudet kutistuvat tai kunnat joutuvat päinvastoin maksamaan valtiolle negatiivisen valtionosuuslaskelmien mukaisia osuuksia, tulevat monet kunnat ajautumaan talousahdinkoon. Tulopohja ei tule riittämään kunnalle jäävien tehtävien hoitoon. Kevään eduskuntavaalien alla on käynyt selväksi, että kahden tulevan hallituskauden aikana valtion taloutta tullaan tasapainottamaan ja valtion velan kasvua hillitsemään, olipa tuleva hallituspohja mikä tahansa. Tässä valossa on myös selvää, että julkisiin palveluihin osoitettavaa valtion rahoitusta tullaan kiristämään.

Pieksämäen taloutta vahvistavat tulevaisuudessa uusiutuvan energian hankkeet. Uusien tuulivoima- ja aurinkoenergiapuistojen valmistumisen myötä kaupungin kiinteistöverotulot kasvavat. Kiinteistöverotulojen tilitysjärjestelmää ei tule muuttaa, eikä voimaloiden kiinteistöverotuloja tule sulauttaa verotulojen tasausjärjestelmien piiriin. Kaupungin tulee

edunvalvonnassaan vaikuttaa kiinteistöverojärjestelmän säilymiseen nykyisellään.

Nykymuotoiselle Pieksämäen kaupungille periytyi talousrasitteeksi kuntaliitoksista ylisuuri kiinteistömassa. Kiinteistöjä on vuosien mittaan tarkasteltu kriittisesti. Vajaakäyttöisistä ja huonokuntoisista kiinteistöistä on luovuttu niitä purkamalla ja myymällä. Resursseja on keskitetty ydintoiminnoissa tarvittavien kiinteistöjen ylläpitoon ja kunnostukseen. Vuosien mittaan tehdystä kriittisestä kiinteistötarkastelusta huolimatta kaupungilla on edelleen kiinteistöjä, jotka ovat vajaakäytöllä. Näiden kiinteistöjen käyttökustannukset ovat korkeat ja korjausvelka suuri. Tilojen ylläpito on myös pois niukoista henkilöstö- ja talousresursseista. Määrätietoista kiinteistöhallintaa on perusteltua jatkaa edelleen. Ennen kiinteistöistä luopumista on käyttäjien kanssa yhteistyössä haettava kunkin käyttäjäryhmän käyttöön soveltuvat korvaavat tilat.

Kiinteistöriski ei rajoitu pelkästään kaupungin omiin tai hyvinvointialueelle vuokrattuihin tiloihin. Kaupungin kokonaan omistama Pieksämäen Haka Oy hallinnoi vanhenevia asuinkerrostalokiinteistöjä, joita tulisi peruskorjata, osa tulisi jopa purkaa. Pieksämäen kaupunki omistajana joutuu kantamaan talousvastuun mm. purkutilanteissa. Jos yhtiön varat saaduista purkuavustuksista huolimatta eivät riitä kiinteistön purkukustannuksiin, jäävät kustannukset kaupungin vastuulle. Samoin mahdolliset tasearvojen tai lainasaamisten alaskirjaukset rasittavat kaupungin taloutta.

Yksityisten omistamia kiinteistöjä on myös ajautunut talousvaikeuksiin. Näissä tapauksissa kaupunki voi joutua talousvastuuseen, jos purkukuntoinen ja konkurssiin ajautunut kiinteistö on kaupungin vuokratontilla, eikä omistaja pysty hoitamaan kiinteistön purkamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kaupungin purettavaksi jäänee kaupungin vuokratontilla sijaitsevan entisen Savon Solmu -hotellin purkaminen.

Määrätietoisella kiinteistöjen hallinnalla voidaan kiinteistöriskejä ja talousrasitteita minimoida ja niukat resurssit ohjata ydintoiminnoissa tarvittavien kiinteistöjen hoitoon. Kaupungin veto- ja pitovoiman kannalta on myös välttämätöntä investoida uudiskohteisiin. Yksityisiä investoijien puuttuessa on investointivastuu kaupungilla, mikäli päättäjät näkevät asumisen uudiskohteiden lisäävän kaupungin pito- ja vetovoimaa.

3.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pieksämäen kaupunki on toiminut nykyisessä muodossaan vuodesta 2007 alkaen, jolloin Pieksämäen kaupunki ja Pieksänmaan kunta yhdistyivät.

Kuntalain mukaan valtuutettujen lukumäärä 5 001–20 000 asukkaan kunnissa on 27, jollei valtuusto tee päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenmäärästä. Valtuutettujen lukumäärä on 35 kaudella 2021–2025 (kv 14.12.2020 § 57). Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin organisaatiossa on viisi vastuualuetta:

- kaupunginhallituksen vastuualue
- perusturvan vastuualue
- kasvatusta ja opetuspalvelujen vastuualue
- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen vastuualue ja
- teknisen toimen vastuualue.

1.6.2017 lukien on kaupungissa hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ja lakisääteisten lautakuntien (tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta) lisäksi neljä vapaaehtoista lautakuntaa:

- perusturvalautakunta
- opetuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja
- tekninen lautakunta.

Kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on 11.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastasi hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto valittiin ja aluevaltuuston asettama aluehallitus aloitti toimintansa maaliskuussa 2022. Pieksämäen kaupunki osallistui Etelä-Savon maakunnan käsittävän hyvinvointialueen valmisteluun. Hallintosääntöä muutettiin 1.1.2023 alkaen (kv 12.12.2022 § 84), perusturvan vastuualue ja pelastustoimen tehtävät siirtyivät Etelä-Savon hyvinvointialueelle ja samalla perusturvalautakunta lakkasi.

Pieksämäen kaupungin tilivelvollisia olivat vuonna 2022:

- hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet,
- kaupunginjohtaja,
- talousjohtaja
- vastuualueiden johtajat
- tulosalueiden johtajat
- budjettivastuiset esimiehet.

Luottamushenkilöorganisaatio eli kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä lautakuntien puheenjohtajat ja jäsenet löytyvät tilinpäätöskirjan lopusta.

3.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntarahoituksen vuoden 2023 ensimmäisen suhdanne-ennusteen mukaan Suomen talous painui vuoden 2022 jälkipuoliskolla tekniseen taantumaan ja vuoden viimeisellä neljänneksellä kysyntä heikkeni laajasti. Erityisen voimakkaasti laskivat vienti ja investoinnit. Suomen BKT nousi kuitenkin 2,0 prosenttia vuonna 2022, mikä johtui vuoden 2021 lähtötasovaikutuksesta.

Valtiovarainministeriön (VM) taloudellisessa katsauksessa (2022:80) arvioidaan, että vuonna 2023 Suomen bruttokansantuote (BKT) supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun ja Suomen talouden ennustetaan kasvavan jälleen vuosina 2024 ja 2025 1,2 ja 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakoidulle kasvu-uralleen. Venäjän hyökkäyssota nosti viime keväänä merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien koronnostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia. Raaka-aineiden hintapiikki on ohitettu ja koronan aiheuttamat maailmankaupan pullonkaulat ovat helpottaneet. Sähkön hinta pysyy korkeana talven ajan, mutta siinäkin on odotettavissa laskua keväällä ja kesällä. Vaikka sähkön hinta luultavasti nousee uudelleen vuoden päästä talvella, ovat Euroopan energiamarkkinat sopeutumassa uuteen tilanteeseen, ja hintojen nousu jää tätä talvea selvästi maltillisemmaksi.

Maailmantalouden näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa. Myös inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta monessa maassa. Maailmantalouden kasvun ennustetaan hidastuvan vuoden 2022 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyvän 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Työllisyyden toipuminen koronaviruksesta oli erittäin nopeaa, työllisyyden kasvu on jatkunut ja työllisyys on reilusti vuoden 2019 tason yläpuolelle. Vuoden 2022 lopulla työllisyys- ja osallistumisaste ovatkin ennätyskorkealla. Myös avoimia työpaikkoja on varsin paljon. Työmarkkinoiden tilanne on siis hyvä heikomman taloustilanteen kohtaamiseen. Vuoden 2023 työllisyyden lievästä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonnet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallis- hallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa. VM:n arvion mukaan lyhyet korot (Euribor 3 kk) pysyvät 2,9 %:n tasolla 2023–2025 ja pitkät korot nousevat vuoden 2023 2,9 %:n tasosta 3,4 % tasoon vuonna 2025.

Kuntien talous

Kuntaliitto on 8.2.2023 julkaissut ennakkotietoja kuntien vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Vuoden 2022 tilinpäätösarvioiden valossa kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria sote-kiinteistöjen myynnistä johtuen. Menojen voimakas kasvu aiheuttaa kuitenkin huolta, ennusteen mukaan kasvu on viisi prosenttia, mutta se saattaa siitä vielä kasvaa, kun lopulliset sote-kuntayhtymien laskutukset saadaan kuntiin. Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen, energiakustannukset nousivat kahdeksan prosenttia. Korkea suojausaste näkyy siinä, ettei korkotason nousu vielä näy korkokuluissa voimakkaana. Tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Nämä näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti seitsemän prosenttia, kunnallisvero viisi prosenttia ja kiinteistöverokin yli kuusi prosenttia. Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan mutta heikkenivät pienemmissä kunnissa. Taloudellinen tulos taottiin Etelä-Suomessa, kun taas Itä-Suomessa tulokset heikentyivät.

Kuntaliiton pääekonomistin mukaan viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikunta-palveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa varsin ketterästi muun muassa valtion koronatuen avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti puolestaan ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä.

Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttivat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien sote-paineet.

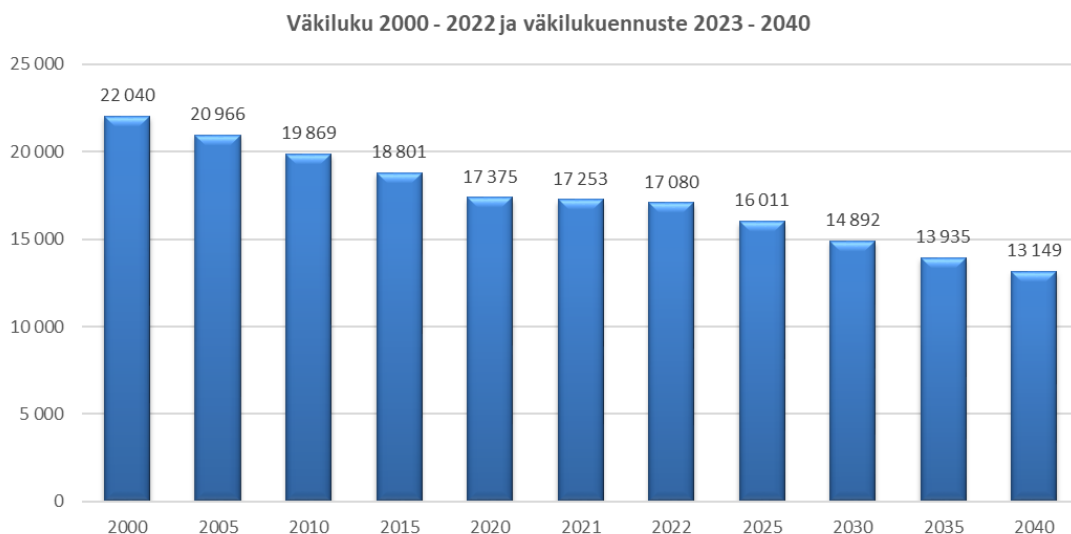
Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan paikallishallinnon alijäämän arvioidaan heikkenevän vuonna 2022 0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Verorahoitusta on kertynyt vuonna 2022 kunnille hyvin siitäkin huolimatta, että yhteisöveron jako-osuuden korotus ja covid-19-tukiin liittyvät valtionosuuslisäykset päättyivät. Paikallishallinnon menot ovat kuitenkin kasvaneet tuloja nopeammin. Kulutusmenojen kasvua ovat ylläpitäneet vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirrettiin hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Lisämenoja on aiheutunut Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille. Hallituskausi päättyy 2023 ja kuntataloudesta poistuu määräaikaista covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kunta-alan palkkaohjelma nostaa kuntien kustannuksia, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on kuitenkin ennustettavampaa.

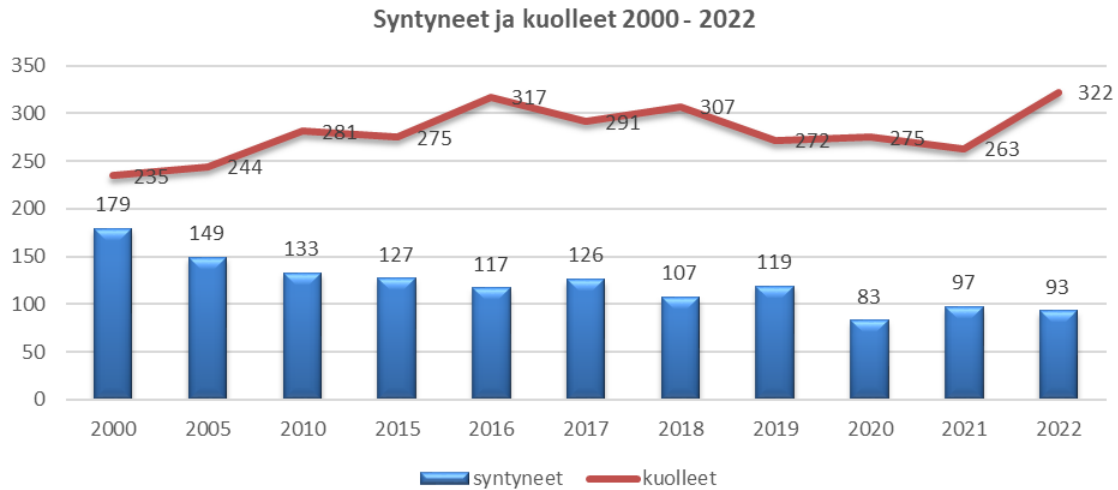
Oman alueen väestö

Tilastokeskuksen vuoden 2022 ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon väkiluku väheni 1 208 henkilöllä eli 0,9 prosentilla. Etelä-Savon väkiluku 31.12.2022 oli ennakkotiedon mukaan 130 480. Pieksämäen kaupungin väkiluku vähentyi 173 hengellä eli 1,0 prosentilla ollen vuoden 2022 lopussa 17 080. Syntyneitä oli 93 ja kuolleita 322. Kaupunkiin muutti 628 henkilöä ja kaupungista muutti 631. Siirtolaisuus lisäsi kaupungin väkilukua 65 henkilöllä. (Etelä-Savon maakuntaliitto: Väestömuutosten ennakkotietoja)

Väestön kehittymistä 2000–2040 on kuvattu seuraavassa taulukossa:

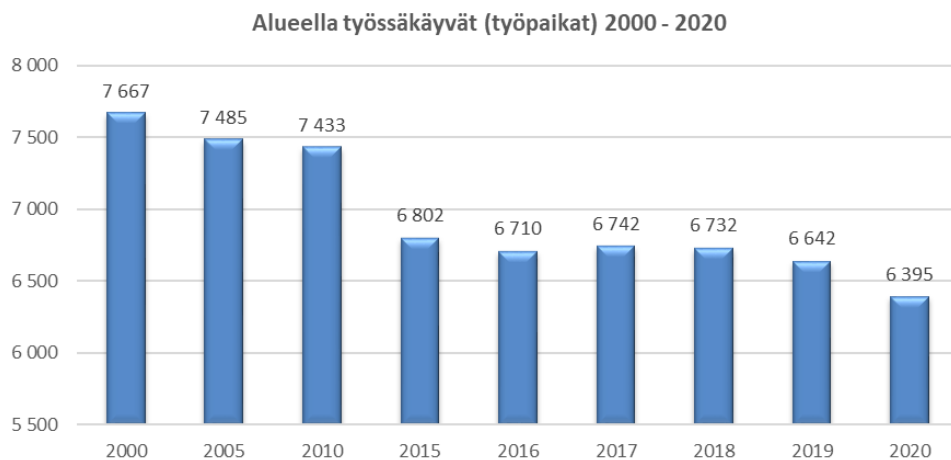

Syntyneiden määrä on selvästi vähentynyt 2000-luvun alusta ja jäänyt 2020-luvulla alle sataan. Samaan aikaan kuolleiden määrä on ollut 300 molemmin puolin, joten tämä tuo haasteita kunnan väkiluvun osalta.

Työpaikat ja työllisyys

Tilastokeskuksen viimeisimmän vuodelta 2020 olevan työpaikkatilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 395, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 247 työpaikkaa. Kaupunki on panostanut voimakkaasti strategian mukaisesti työpaikkojen luomiseen ja osaltaan osallistunut pitkäaikaistyöttömyyden ja työttömyyden vähentämiseen yhteistyössä TE-palveluiden kanssa.

Työttömien määrä kaupungissa on vähentynyt viime vuosien aikana. Myönteinen kehitys on johtunut uusien työpaikkojen syntymisestä, eläkeikäisten määrän kasvusta sekä asukasluvun vähentymisestä. Työllisyystilanne pysyi hyvänä v. 2010–2012, jolloin työttömyysprosentti on ollut 8,9–10,7 %. Vuonna 2013–2015 työllisyystilanne heikkeni koko maassa, Etelä-Savossa ja Pieksämäellä. Vuonna 2016 tilanne alkoi kääntyä parempaan päin koko maassa ja myönteinen kehitys on jatkunut myös vuosina 2017–2019. Koronatilanne heikensi työllisyystilannetta koko maassa vuonna 2020. Työttömien määrä Pieksämäellä vuonna 2022 joulukuussa oli 651 ja työttömien osuus työvoimasta laski 9,2 prosenttiin (edellisenä vuonna 9,3 %). Työttömyys pieneni Pieksämäellä 28 henkilöä eli 4 %.

Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 5 826 työttöntä, mikä on 6 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kokonaan työttömien määrä on laskenut vuodentakaisesta 331 henkilöä ja lomautettujen määrä 56 henkilöä. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä laski 8 % ja yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleiden määrä laski 13 % vuodentakaisesta. Etelä-Savossa työttömänä oli 10,4 % työvoimasta (vuonna 2021 10,9 %) ja koko maassa 9,9 % (vuonna 2021 koko maassa 10,5 %). Työttömien aktivointiaste oli Etelä-Savossa 32,4 % ja Pieksämäellä 37,4 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työllisyyskatsaus joulukuu 2022).

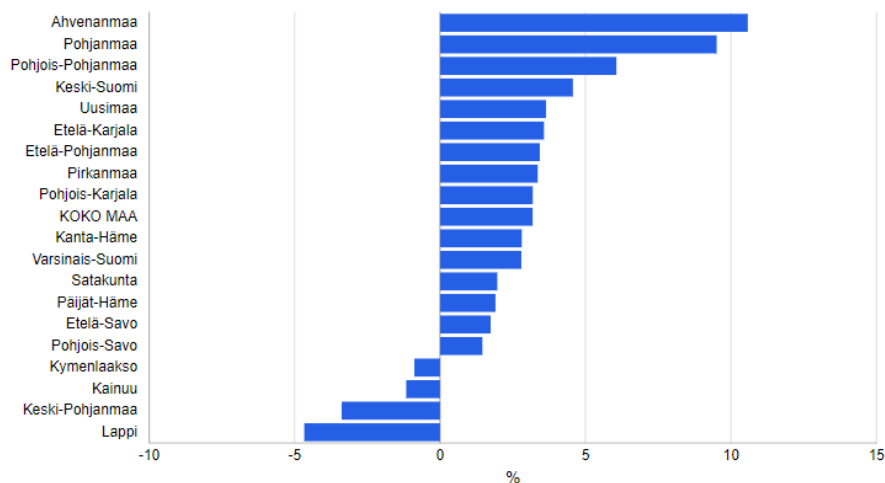
Pieksämäellä työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2022 keskimäärin 8,3 % ja vuonna 2021 se oli 9,2 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja Ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2022).

Aluekehitys

Taloudellista kehitystä ja kasvua mitataan bruttokansantuotteella (BKT), joka on maassa vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen yhteenlaskettu arvo. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan alueellinen arvonkehitys kasvoi kiintein hinnoin mitattuna vuonna 2021 suuressa osassa maakuntia. Maakunnista eniten kasvoivat Ahvenanmaa, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa. Maakunnittaisen arvonlisäyksen volyymin muutoksessa on suurta vuosittaista vaihtelua.

Maakuntien arvonlisäyksen volyymin muutos 2021*, %

3.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2022 alkuperäinen talousarvio oli 1,5 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden aikana tuli tieto, että sosiaali- ja terveysministeriö korvaa kuntien koronatestaus ja -rokotuskuluja, joten tukiin ja avustuksiin hyväksyttiin 1,356 milj. euron lisämääräraha, lisäksi yhteisöveroihin lisättiin 2,0 milj. euron lisämääräraha. Myös menoihin hyväksyttiin lisämääräraha 5,531 milj. euroa, josta 1,8 milj. euroa kohdistui perusturvan hallintoon, 2,4 milj. euroa ikääntyneiden palveluihin, 1,2 milj. euroa perhe- ja sosiaalipalveluihin ja 0,1 milj. euroa kasvatus- ja opetuspalvelujen hallintoon. Muutetun talousarvion alijäämä kasvoi 3,6 milj. euroon.

Pieksämäen kaupungille maksettiin 1,7 milj. euroa korona-avustusta perusturvaan. Edellisenä vuonna avustusta maksettiin 2,1 milj. euroa eli avustussumma pieneni, mutta oli silti merkittävä. Myös kasvatus- ja opetuspalveluihin saatiin avustuksia laatua ja tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin sekä ukrainalaisille lapsille järjestettyihin varhaiskasvatuksen palveluihin. Yhteensä tuet ja avustukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa kasvatus- ja opetuspalveluissa. Sotilasvammalain mukaisten korvausten osalta tulot jäivät n. 60 000 euroon. Vuodelle 2022 kirjattiin sekä 2021 että 2022 vuoden palautusten osuudet, yhteensä n. 0,5 milj. euroa. Kokonaisuutena tulot heikentyivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,5 milj. euroa.

Käyttötalouden menot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 7,8 % eli 11,8 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 2,9 milj. euroa. Yleiskorotukset 1.6.2022 ja 1.10.2022 alkaen kasvattivat palkkakustannuksia, lisäksi henkilöstöä palkattiin avustuspäämäärärahoilla kasvatus- ja opetuspalveluihin. Henkilöstökuluihin kirjattiin siirtovelaksi 143 000 euron suuruinen kertapalkkioiden maksu, joka liittyy koronaepidemian ja valmiuslain aikaisiin erityisolosuhteisiin. Palkkio tulee maksuun vuonna 2023, mutta se tuli kirjata kuntien kustannukseksi vuodelle 2022. Tämän lisäksi joulukuun lopussa perusturvan henkilöstön viimeiset lisät menivät maksuun hyvinvointialueen puolella ja näihin kustannuksiin varauduttiin myös tilinpäätöksessä 2022, yhteensä 109 000 euroa. Henkilötyövuodet kasvoivat 18 vuoteen 2021 verrattuna.

Asiakaspalvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,1 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon asiakaspalvelujen ostot kasvoivat 3,4 milj. euroa, ikääntyvien palveluissa kasvua oli 1,4 milj. euroa ja perhe- ja sosiaalipalveluissa (vammapalvelut ja lastensuojelu) kasvua oli 1,6 milj. euroa. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyivät erityisesti ikääntyneiden palveluissa, jossa palveluja jouduttiin ostamaan oman toiminnan ollessa osittain kiinni. Lastensuojelun sijaishuollon kustannusten kasvua selittävät laitoshuoltopäivien lisääntyminen ja vammaisten palveluissa asumispalvelujen hinnat nousivat vuonna 2022.

Muiden palvelujen ostot kasvoivat 2 milj. euroa. Virkalääkäreiden puuttumisen vuoksi jouduttiin turvautumaan ostopalvelulääkäreihin, mikä nosti palvelujen ostojen kustannuksia. Muiden palvelujen ostoissa näkyy myös kiinteistöjen purkukustannusten sekä korjaustoimenpiteiden kustannusten lisäys sekä kuljetuskustannusten lisäys indeksikorotusten vuoksi.

Perusturvan kustannukset nousivat yhteensä 8,7 milj. euroa (9,2 %), josta Essoten kustannusten nousu oli 3,6 milj. euroa (14 % vrt edelliseen vuoteen). Perusturvan kustannukset olivat 102,8 milj. euroa ja Essoten kustannukset 29,6 milj. euroa. Loppulaskuna tuli 1,86 milj. euron lisälasku sekä 268 000 euron osuus Essoten kumulatiivisesta taseen alijäämästä, joka laskutettiin jäsenkunnilta viiden edellisen vuoden maksuosuuksien suhteessa. Alijäämän osuus kirjattiin avustusmenoihin Kilan (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston) lausunnon mukaan. Ilman näitä Essoten loppulaskutus- ja

kertapalkkiokustannuksia, tulos olisi ollut 197 000 euroa alijäämäinen eli lähes nollatulos. Kalliin hoidon käytöstä saatiin palautusta 1,1 milj. euroa. Kalliin hoidon tasausjärjestelmästä tuli lisälaskua 138 000 euroa ja pelastustoimen kustannuksiin saatiin palautusta 34 000 euroa.

Valtionosuudet ja verotulot

Verotuloja kertyi v. 2022 yhteensä 72,8 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot kasvoivat 1,9 milj. euroa eli 2,7 %. Kunnan tulovero kasvoi 1,8 milj. euroa, kiinteistövero 0,4 milj. euroa ja yhteisövero väheni 0,3 milj. euroa, mutta oli silti vielä korkealla tasolla verrattuna vuoteen 2020. Yksi keskeinen tekijä kuntien vahvojen tilitysten taustalla on hyvä työllisyyskehitys ja palkkasumman kasvu. Kunnille kertyvä vuoden 2021 koronatuki (yhteisöveron jako-osuuden korotus) lisäsi vielä vuoden 2022 yhteisöveron määrää. Lisäksi 1.8.2021 päätetty varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi nosti yhteisöveron määrää. Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat puolestaan kiinteistöveron verotusarvoja.

Valtionosuuksia maksettiin 55,3 milj. euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,2 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudessa perushintojen nosto ja ikääntyvien määrän kasvu nostivat valtionosuuden määrää.

Verotulot	TP2021	TP2022	Erotus
Kunnan tulovero	58 956 703	60 757 968	1 801 265
kiinteistövero	4 383 628	4 799 520	415 892
osuus yhteisöveron tuotosta	7 557 105	7 285 540	-271 565
Yhteensä	70 897 436	72 843 029	1 945 593

Valtionosuudet	TP2021	TP2022	Erotus
Peruspalveluiden vos	34 059 620	36 029 810	1 970 190
Verotulomenetysten korvaus	9 683 039	10 973 319	1 290 280
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-2 154 551	-1 963 133	191 418
Verotulojen tasaus	10 538 143	10 251 570	-286 573
Yhteensä	52 126 251	55 291 566	3 165 315

Muiden erien vaikutukset

Kaupunginhallituksen päätöksen (21.6.2021 § 139) perusteella alaskirjattiin Virtasalmen Vuokratalot Oy:n pääomallinaa 60 850 euroa vuodelle 2022. Toinen osa tästä alaskirjattiin vuonna 2021. Lisäksi kaupunginhallitus päätti (13.2.2023 § 37) kirjata luottotappioksi 71 000 euroa vuokrasaatavia. Myyntisaamisista on lisäksi alaskirjattu 290 000 euroa hallinto-oikeuden päätöksellä liittyen kotikunta-asiaan lastensuojelutapauksessa, mikä näkyy muissa kuluissa.

Essoten valtuusto on päättänyt 14.6.2022 § 27 purkaa tarpeettoman kassavarantorahaston ja palautti kunnille maksetut pääomat. Pieksämäen kaupungin pääoma oli 160 000 euroa, joka kirjattiin rahoitustuottoihin.

Pakolaistilanne / Ukrainan sodan vaikutukset

Kaupunginhallitus päätti 7.3.2022 § 75 myöntää Ukrainalle humanitaarisena avustuksena 17 245 euroa, joka kohdistettiin avustujärjestöille. Pieksämäelle tuli maaliskuussa vuonna 2022 ensimmäiset ukrainaiset. Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä Mikkelin vastaanotto-keskus laajensi hutikuussa 2022 keskuksen myös Pieksämäelle. Vastaanottokeskus vastaa ja majoittaa Suomeen saapuneita turvapaikanhakijoita sekä tilapäistä suojelua hakeneita

Ukrainan konfliktia paenneita henkilöitä. Päävastuu ja palvelut tilapäisen suojelun henkilöiden osalta on vastaanottokeskuksella. Pieksämäen SPR vastaanottokeskuksella vuonna 2022 oli 366 yksittäistä asiakasta. Lisäksi vastaanottokeskus Kotokunta aloitti toiminnan joulukuussa vuonna 2022. Joulukuussa tuli Kotokuntaan 59 asiakasta.

Pieksämäen kaupungin maahanmuuttajapalvelut on antanut lähinnä vähäistä ohjausta ja neuvontaa Ukrainan konfliktia paenneille henkilöille. Lahjoitusten antajat ottivat yhteyttä Pieksämäen kaupungin maahanmuuttajapalveluihin, josta on ohjattu ottamaan yhteys vastaanottokeskuksiin.

Ukrainalaisia lapsia tuli vuonna 2022 Pieksämäen kaupungin kasvatus- ja opetuspalveluihin yhteensä 86: varhaiskasvatukseen 20, esiopetukseen 11, alakouluun 37 ja yläkouluun 18. Varhaiskasvatukseen perustettiin yksi satelliittiryhmä ulkopuolelta vuokrattuihin tiloihin ja eskarit saatiin integroitua olemassa oleviin ryhmiin. Kontiopuiston koululle perustettiin kolme valmistavan opetuksen ryhmää ja yksi ryhmä Hlekanpään yläkouluun. Varhaiskasvatukseen saatiin kustannuksia vastaavat tulot (199 000 euroa) ukrainalaisten lasten palvelujen järjestämiseen, mutta perusopetuksessa tulot tulevat valtionosuusmaksatuksessa jälkikäteen valmistavan opetuksen osalta.

Lapsimäärän tulo aiheutti lisääntyneitä tilantarvetta ja varhaiskasvatuksessa jouduttiin vuokraamaan ulkopuolelta tilat. Perusopetuksessa valmistavan opetuksen ryhmät saatiin mahtumaan koulutiloihin, eikä erillisiä koulukyntejä tarvinnut järjestää. Henkilöstöä rekrytoitiin lisää, varhaiskasvatukseen 3,1 htv ja perusopetukseen n. 5 htv. Rekrytointi oli haastavaa. Toiminta itsessään lähti hyvin käyntiin, eikä suurempia murheitä ole vielä esiintynyt.

3.1.5 Kaupungin henkilöstö

Vuotta 2022 hallitsi valmistautuminen hyvinvointialueen käynnistymiseen. Suuri osa hallinnon työtehtävistä liittyi tavalla tai toisella sen varmistamiseen, että tämä historiallisen suuri muutos tapahtuisi hallitusti ilman suurempia ongelmia. Yhtenä tärkeimpänä asiana oli, että hyvinvointialueelle siirtyvät työntekijät saisivat palkkansa heti uuden toiminnan alkaessa. Iso muutos entiseen oli myös Tukipalvelut-yhtiön perustaminen ja sen toiminnan käynnistäminen samanaikaisesti hyvinvointialueen kanssa. Nämä muutokset yhdessä vaativat hallinnolta ja palkanlaskennalta paneutumista vaatimaan valmistelutyöhön muiden töiden ohella. Hyvinvointialueelle siirtyi 520 ja Tukipalvelut-yhtiöön 96 kaupungilla palvelussuhteessa ollutta työntekijää ja viranhaltijaa. Henkilöstön saatavuus tulee olemaan jatkossakin haaste kaupungille ja tärkeää olisi viestiä ja ylläpitää positiivista työnantajakuva. Tähän työhön tarvitaan viranhaltijoiden ja työntekijöiden sekä luottamusmiesorganisaation yhteistyötä.

Henkilöstöresurssit

Pieksämäen kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2022 yhteensä 1 105 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli tarkasteluhetkellä 886 henkilöä, mikä oli kaksikymmentä henkilöä edellisvuotta enemmän. Vakituksisen henkilöstön määrä kasvoi kaupungin organisaatioon jäävistä vastuualueista eniten kasvatus- ja opetuspalveluissa. Määräaikaista palvelussuhteita oli tarkasteluhetkellä saman verran kuin vastaavana ajankohtana edellisena vuotena. Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana ja siksi henkilötötyvuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin vuoden viimeisen päivän tilanne. Henkilötötyvuosien* määrä kasvoi 17,6 :lla vuoteen 2021 verrattuna.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta n. 2,9 milj. euroa. Palkkojen ja palkkioiden

määrä kasvoi n. 1,9 milj. euroa.

** palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä*

Henkilön keski-ikä

Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 48 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus vakituisesta henkilöstöstä oli n. 16,5 %. Eläköityminen jatkui edellisvuosien tasolla. Henkilöstöstä 34 siirtyi vanhuuseläkkeelle vuoden 2022 aikana. Eläköityminen ja työntekijöiden hakeutuminen muualle töihin aiheuttaa edelleen ongelmia työvoiman rekrytointiin yhä kilpailluimmilla työvoimamarkkinoilla.

Sairauspoissaolot

Kaikkien sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna huolestuttavan paljon, n. 18 %. Erityisesti lyhyiden (1–10 pv.) sairauslomapäivien osuus on kasvanut. Lyhyiden sairauspoissaolojen kasvua selittää osittain se, että suosituksen mukaan töihin voi tulla vain täysin terveenä infektioiden vähentämiseksi. Positiivista oli se, että keskipitkät (11–90 pv.) sairauspoissaolot vähenivät. Työtapaturmista johtuvia poissaoloja oli 1 188 päivää (kasvua 551 päivää). Työterveyshuollon kanssa yhteistyössä nk. kolmikantaneuvotteluissa ja työkykyriskien ohjausryhmässä on pyritty aktiivisesti ennaltaehkäisemään pitkittyviä sairauspoissaoloja etsimällä yksilöllisiä ratkaisuja työntekijöiden työssä jatkamiseen. Työterveysneuvotteluissa on pyritty löytämään myös keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiselle.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Kaupunki tukee henkilöstönsä fyysistä ja psyykkistä työkykyä tarjoamalla mahdollisuuksia omaehtoiseen itsestä huolehtimiseen. Henkilöstölle tarjottiin keväällä muutaman vuoden tauon jälkeen Seutuopiston organisoimana tyhy-pajoja erilaisiin aktiviteetteihin, joista suosituimmat olivat melonta, elokuvakerho sekä retket Vedenjakajareitistöllä. Kaikkiaan toteutuneita tyhy-pajoja oli 16 kappaletta ja niihin osallistui 164 kaupungin työntekijää. Liikunnan ja kulttuurin harrastamista tuettiin myös liikunta- ja kulttuuriedulla. 110 euron arvoista liikunta- ja kulttuurietua haki 752 työntekijää.

Vapaa-ajalla oli mahdollisuus osallistua koronan sallimissa rajoissa mm. eri pallopelien pelaamiseen työntekijöille varatuilla salivuoroilla sekä vesijumppaan uimahallissa. Marraskuun lopulla Veturitalleilla järjestettyyn kaupungin henkilöstön pikkujouluun osallistui arviolta n. 600 henkilöä.

Työterveyshuolto

Pieksämäen työterveyshuollon järjestäjänä toimii Terveystalo Oy. Työterveyshuollon tarkoitus on ehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Lisäksi sen tarkoitus on edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä sekä työyhteisöjen toimintaa.

Työterveystoiminnan tavoitteina on omalta osaltaan puuttua sairauspoissaoloihin varhaisen tuen kautta, löytää ratkaisuja osatyökykyisten henkilöiden työssä jatkamiselle rajoitteista huolimatta ja lisätä työyhteisöjen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulutuksen ja aktivoinnin avulla.

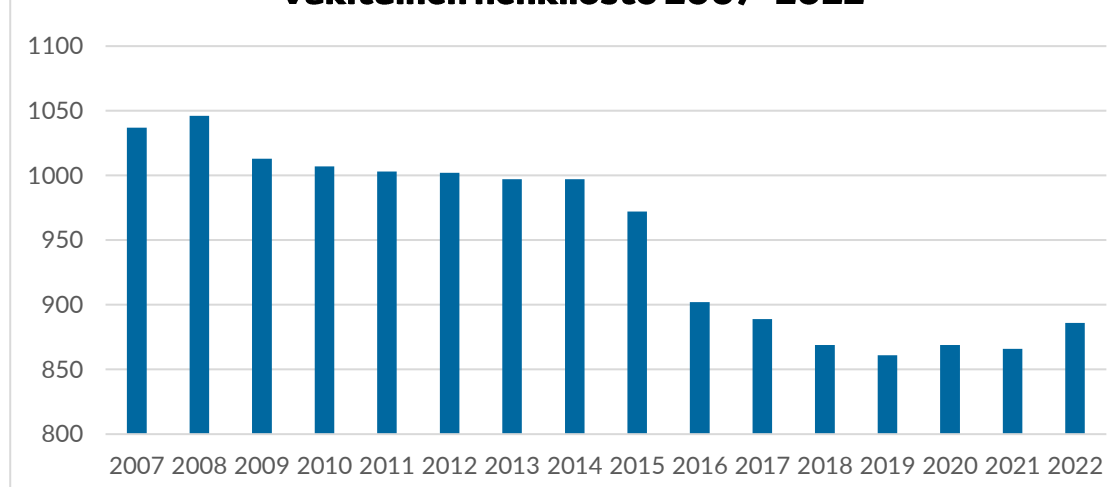
Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja

31.12.2022	Naiset	Miehet	Yhteensä	Muutos vrt. 2021
Vakituiset	754	132	886	20
Määräaikaiset	180	39	219	0
Yhteensä	934	171	1 105	20

Määräaikaiset sis. myös sijaiset, oppisopimussuhteiset, velvoitetyöllistetyt. Ei sis. Seutuopiston sivutoimisia tuntiopettajia.

Vakituinen henkilöstö vastualueittain 2019–2022

Vastuualue	2019	2020	2021	2022
Kaupunginhallitus	54	53	54	50
Perusturva	381	398	393	402
Kasvatus ja opetus	270	260	258	271
Kulttuuri ja vapaa-aika	31	30	29	36
Tekninen toimi	125	128	132	127
Yhteensä	861	869	866	886

Vakituinen henkilöstö 2007–2022**Henkilöstömäärä henkilötövuosina (HTV)**

2020		2021		2022	
HTV1	HTV2	HTV1	HTV2	HTV1	HTV2
1011,86	955,87	1051,32	1001,90	1081,93	1019,47

HTV1 = palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä / 365 * osa-aika% / 100

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palkattomat ajat vähennetty)

Henkilötövuosiin ei ole laskettu mukaan sivutoimisia tuntiopettajia (Seutuopisto).

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset (vakituiset) vastualueittain

Vastuualue	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Yhteensä
Kaupunginhallitus	47	3	50
Perusturva	356	46	402
Kasvatus ja opetus	247	24	271
Kulttuuri ja vapaa-aika	32	4	36
Tekninen toimi	119	8	127
Yhteensä	801	85	886

Osa-aikaisuuden syitä ovat työstä johtuvan osa-aikaisuuden lisäksi mm. osa-aikaeläke, osa-työkyvyttömyyseläke, osakuntoutustuki, osasairauspäiväraha, osittainen hoitovapaa ja omaehtoinen osa-aikatöiden tekeminen. Seutuopiston sivutoimiset tuntiopettajat eivät ole luvuissa mukana.

Henkilöstön ikärakenne (vakituiset)

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
Alle 30 v	72	8,12
30–39 v	171	19,30
40–49 v	167	18,85
50–59 v	330	37,25
60–64 v	138	15,58
65–	8	0,90
Yhteensä	886	100

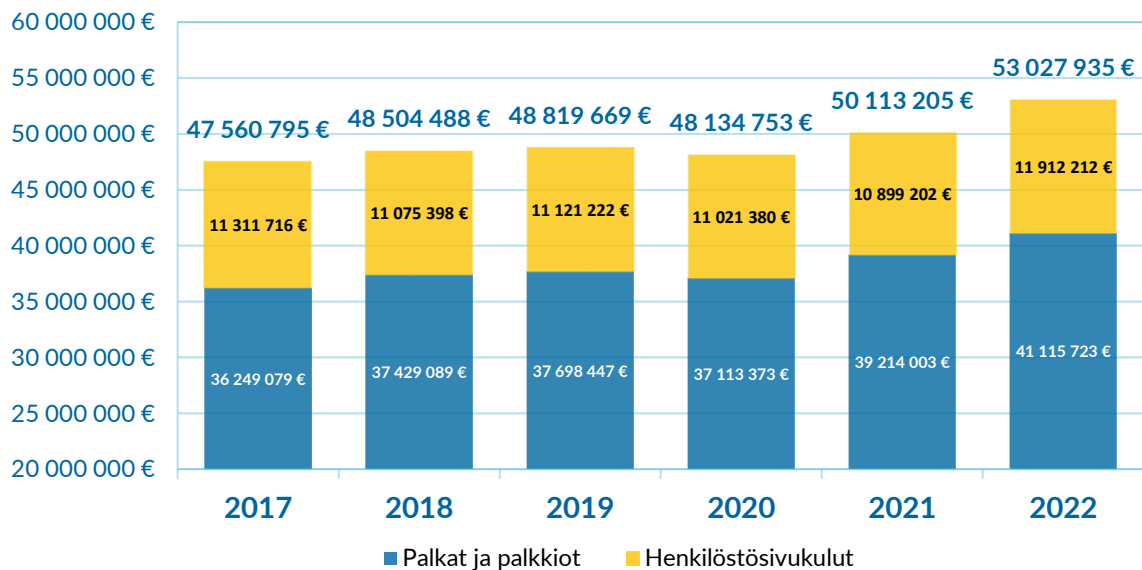
Keski-ikä 48 vuotta.

Henkilöstön sukupuolirakenne (vakituiset)

	Lukumäärä	%-osuus
Naisia	754	85,10
Miehiä	132	14,90

Henkilöstökulut

	2019	2020	2021	2022
Palkat ja palkkiot (€)	37 698 447	37 113 373	39 214 003	41 115 723
Henkilöstösivukulut (€)	11 121 222	11 021 380	10 899 202	11 912 212
Henkilöstökulut yht:	48 819 669	48 134 753	50 113 205	53 027 935

Henkilöstökulut 2017–2022**Palkat ja palkkiot vastualueittain 2020–2022 (euroa)**

Vastuualue	2020	2021	2022
Kaupunginhallitus	2 328 393	2 423 649	2 540 383
Perusturva	17 846 407	18 955 098	19 933 156
Kasvatus ja opetus	11 395 481	11 815 007	12 276 091
Kulttuuri ja vapaa-aika	1 645 637	1 731 841	1 945 004
Tekninen toimi	3 897 455	4 288 408	4 421 088
Yhteensä	37 113 373	39 214 003	41 115 723

Henkilöstön sairauspoissaolot (vakituiset, kalenteripäivää)

	Kaupungin- hallitus	Perus- turva	Kasvatus ja opetus	Kulttuuri ja vapaa-aika	Tekninen toimi
2022	1 055	9 495	5 427	482	3 373
2021	794	9 589	4 118	468	2 979
2020	882	8 588	4 027	541	2 703

Työtapaturmat (ei sis. em. lukuihin)

Kaupunginhallitus 50 pv.

Perusturva 523 pv.

Kasvatus ja opetus 23 pv.

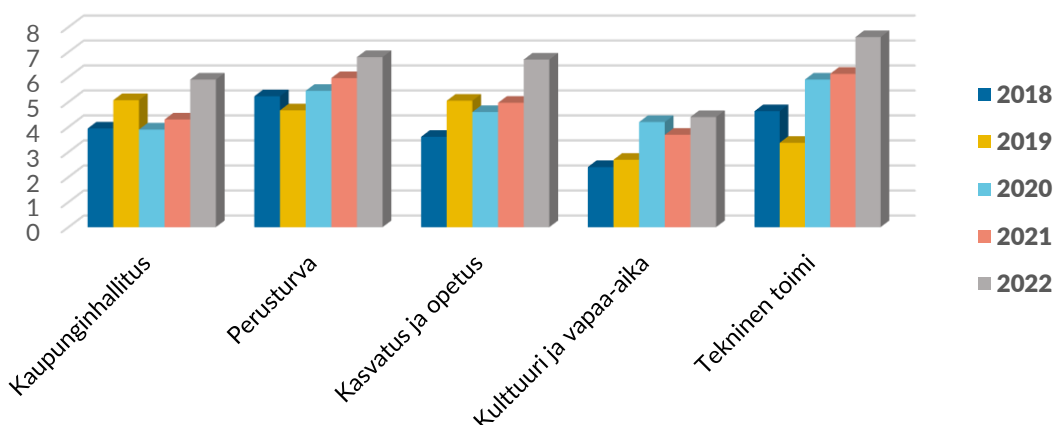
Kulttuuri ja vapaa-aika 0 pv.

Tekninen toimi 127 pv.

Sairauspoissaoloja yhteensä koko henkilöstö/kalenteripv.	
2022	25 189
2021	21 264
2020	19 095

Sairauspoissaoloja yhteensä lukuun sisältyy työtapaturmista johtuvia poissaoloja 1 188 pv.

Sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2022 24,7 päivää / henkilötyövuosi (htv 2).

Sairauspoissaoloprosentit vastuualueittain 2018–2022

sairauspoissaoloprosentti = sairauspoissaolojen osuus teoreettisesta säännöllisestä työajasta

Sairauspoissaolopäivien jakaantuminen poissaolon pituuden mukaan (vakituiset, kalenteripv)

	Kesto					
	1–3 pv	4–10 pv	11–60 pv	61–90 pv	91–180 pv	181– pv
2022	3 276	5 168	5 553	1 895	3 210	730
2021	2 198	2 625	6 973	2 761	3 125	266
2020	2 269	2 978	6 100	1 526	2 714	1 154

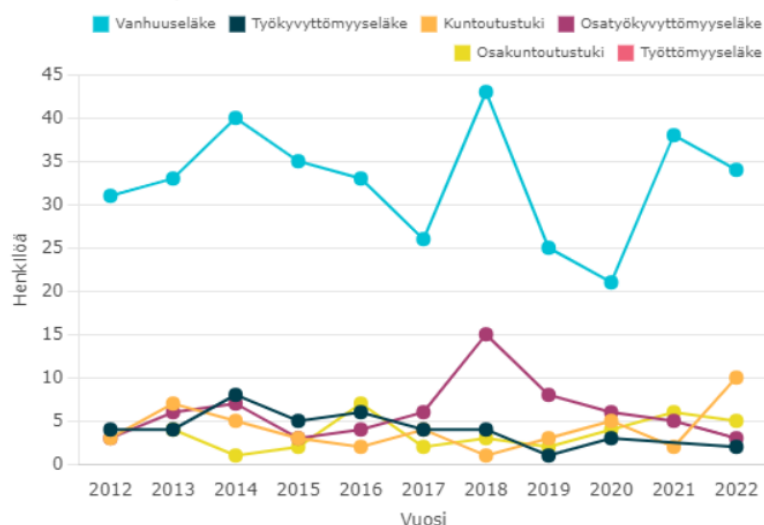
Työterveyshuollon kustannukset 2017–2022 (Kelan korvausluokat I ja II)

Työterveyshuolto	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022
Kokonaiskulut	597 202,32	716 394,64	503 019,15	511 293,91	651 641,19	663 386,88
Kela I	263 320,40	346 818,60	231 690,86	287 919,30	386 796,45	376 184,96
Kela II	333 881,92	369 576,04	271 328,29	223 374,61	264 844,74	287 201,92
Kelan korvaus	262 734,80	238 576,72	184 762,50	251 224,94	275 891,67	*)260 000
Nettomenot	334 467,52	477 817,92	318 256,65	260 068,97	375 749,52	403 386,88

*)Arvio

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

Eläkkeelle siirtyneet vuonna 2022

Vanhuuseläke	34
Kuntoutustuki	10
Osakuntoutustuki	5
Osatyökyvyttömyyseläke	3
Työkyvyttömyyseläke	2

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 65,54 vuotta

Kaikkien eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 60,38 vuotta

Työsuojelutoiminta vuodelta 2022

Työsuojelun painopisteenä on ollut työntekijöiden henkinen hyvinvointi ja työssä jaksaminen. Vuoden 2022 aikana työsuojelun resursseja on käytetty henkilöstöön liittyvien ongelmien (epäasiallinen käyttäytyminen ja työpaikkakiusaaminen) selvittelyyn. Korona-pandemiaan liittyvät haasteet näkyivät työsuojeluorganisaation toiminnassa esimerkiksi testaamiseen, suojautumiseen ja työjärjestelyihin liittyvissä asioissa.

Henkilöstöllä on käytössään työsuojelun toimintaohjelma nimeltään Pieksämäkeläinen työhyvinvointimalli. Siihen liittyy myös samanniminen YouTube-video, jonka avulla työsuojelua ja työhyvinvointia oli helpompi viedä esimiesten ja henkilöstön tietoisuuteen. Intrassa päivitetään työsuojelun omia sivuja ja kaikki työhyvinvointimateriaali on sitä kautta henkilöstön käytössä. Työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö ovat pitäneet intran sivuilla työsuojelublogia, joka käsittelee ajankohtaisia työhyvinvointiin kuuluvia asioita.

Työsuojelutoimikunta kokoontui kuusi kertaa päätösvaltaisena. Käsiteltäviä asioita kirjattiin

1§–41§. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö tapasivat kahden viikon välein työsuojeluryhmässä.

Työterveyden järjestämiä määräaikaista työpaikkaselvityksiä järjestettiin 16 kappaletta. Keski-Savon Ympäristötoimen terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia oli 1. AVI:n tarkastuksia toteutettiin ruoka- ja siivouspalveluissa sekä nuorisotoimessa. Tapahtuma-ilmoituksia tuli vuoden aikana 42 kappaletta ja ne käsiteltiin työsuojelutoimikunnassa.

3.1.6 Ympäristöasiat

Jäteveden purkualueena toimivien Vehka- ja Uuhilammen alueiden kunnostusselvityksen laadinta käynnistyi vuonna 2019. Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisut, jolla alue voidaan ennallistaa ja Pieksänjärveen valuvia ravinnepäästöjä voidaan vähentää. Hanke on yhteistyöhanke Etelä-Savon Ely-keskuksen kanssa. Vehka- ja Uuhilammen kunnostussuunnitelman mukaisesti kosteikkojen suunnittelulle on saatu lupa Pieksämäen seurakunnan edustajalta. Suunnitelmat ovat valmistuneet vuonna 2021 ja ympäristölupahakemus alueiden ruoppaukselle on AVI:n käsittelyssä. Kun lupa saadaan, ELY-keskus hakee urakoitsijan työlle.

Taajama-alueiden hulevesien käsittelyä tehostetaan verkostojen peruskorjauksen yhteydessä. Hulevesiverkostojen peruskorjauksen tarpeen kartoitusta on alettu tehostamaan. Purkuputkia ei johdeta suoraan vesistöihin ja hulevesien viivästys- ja puhdistusaltaita rakennetaan. Viivästysrakenteita ja biologista puhdistusta suositetaan rakenteissa.

Hyötyjätteen vastaanottoalue Kukonsuolla on ollut pois käytöstä ympäristöluvan päivittämisen vuoksi. Uusi lupahakemus on käsittelyssä aluehallintovirastolla. Kukonsuon hyötyjätealueelta on hävitetty hyötyjätettä loppusijoituspaikkaan muualle. Puistoista poistetut huonokuntoiset puut ja vesakot on haketettu ja käytetty voimalaitoksilla polttoaineena. Kaupungin omistamat omat lämpölaitokset käyttivät vuonna 2022 lähes 100 % läheltä saatua puuhaketta, myös puistojen lahoppuut on hyödynnetty lämmöksi.

Valtatie 23:n viereen rakennettuun meluvalliin on vuonna 2022 hyödynnetty jonkin verran kaupungin kohteista saatua puhtaita ylijäämämaita ja purkubetoneita koko kaupungin alueelta. Meluvallilla on myös paikallisen ympäristöviranomaisen ympäristösuojelulain 27 § mukainen lupa. Samalla on rakentunut liikenneääniltä ja -melulta suojausta Nokkalan asuntoalueelle suunnitelmien mukaisesti (meluntorjunta). Meluvalliin tuotavan aineksen laaduntarkkailua on tarkennettu ja vallin molempiin päihin on asennettu puomit, jotta välttyään luvattomilta jätteen tuonneilta. Pieksämäen kaupungin tekninen toimi on hakenut ympäristölupia kahdelle uudelle meluvallille Nokkalaan sekä Leppäkankaalle. Lupahakemukset ovat käsittelyssä Keski-Savon ympäristötoimella ja ovat olleet jo kuulutusvaiheessa loppuvuodesta 2022.

Aineetonta pääomaa on hankittu kulttuurimaisemien (kaukomaisemanäkymät Kirkonmäki ja alueen peltoja hoidettu maisemapeltoina) ennallistamisessa näkymiä avaamalla ja lisäämällä biologista monimuotoisuutta (maisemapeltoja ja -alueet, eläimistö). Polkupyörällä ja jalkaisin liikkumisen mahdollisuuksia pyritään vahvistamaan ja edistämään kevytliikennettä kaupunki-infrassa autoilun sijaan. Pieksämäen kaupungille laaditun ilmasto-ohjelman mukaisesti on pyritty etenemään hiilineutraaliutta kohti. Pieksämäellä on käynnistynyt Niinimäen tuulivoimapuiston rakentaminen, joka käsittää 22 tuulivoimalaa ja on täten Itä-Suomen suurin tuulipuisto. Lisäksi on suunnitteilla jo ainakin yksi uusi tuulipuistohanke ja on saatu avustusta aurinkosähkövoimaloiden suunnitteluihin. Ilmasto-ohjelma on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginvaltuusto on syyskuussa 2022 päättänyt liittyä Hinku-kunnaksi ja tavoittelee kasvihuonepäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan. Hinku-kunnan tavoite on asetettu hieman korkeammalle kuin Keski-Savon yhteisessä ilmasto-ohjelmassa, jossa hiilineutraaliutta tavoitellaan vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi kaupunki on tehnyt Savon Voiman kanssa ilmastokumppanuus-sopimuksen. Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on kehittää Pieksämäen kaupungin ilmasto-ohjelman tavoitteiden saavuttamista mm. tehostamalla uusiutuvan energiankäyttöä huomioiden kaukolämpöjärjestelmän mahdollisuudet. Tavoitteena on energian kulutuksen ja päästöjen vähentäminen. Pidemmällä tähtäimellä tavoitellaan kaukolämmöntuotannon hiilineutraaliutta.

Energiatohokkuuteen on lisäksi kiinnitetty erityistä huomiota kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Kaupunginhallitus myös edellytti konserniyhtiöitä (Pieksämäen Vesi Oy, Pieksämäen Jäähalli Oy ja Pieksämäen Haka Oy) laatimaan omat energiasäästöohjelmat, jotka hyväksyttiin 30.10.2022 kokouksessa. Kaupunki jatkaa energiatohokkuuden parantamistoimenpiteitä omissa kohteissa ja kiinteistöissä.

Pieksämäen Vesi Oy:n rakennuttama biokaasulaitos on valmistumassa ja sen avulla pyritään tuottamaan kaikki laitoksen toimintaan tarvittava sähkö ja lämpö. Samalla puhdistamolietteen hajuhaitat pystytään minimoimaan ja vuosittaiset lietteen kuljetukset Kuopioon voidaan lopettaa.

Leppävirran kunnan alaisuudessa toimiva Keski-Savon ympäristötoimi hoitaa sopimuksella kunnalle ympäristönsuojelulain, terveystarkkailun ja eläinlääkintähuollon palvelut. Kuopion kaupungin alaisuudessa toimiva Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa sopimuksella kunnalle kuuluvat jätehuoltoviranomaisen palvelut. Erillistä ympäristöraporttia ei ole laadittu.

3.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen (kh 4.3.2019 § 35) tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Pieksämäen kaupungin toiminnassa. Kaupungin viestinnän tulee antaa kuntalaisille, joukkoviestimille, viranomaisille ja eri sidosryhmille riittävät tiedot päätöksenteosta ja palveluista. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Pieksämäen kaupungin viestintäohjeen (kh 6.11.2017 § 204) ja sosiaalisen median ohjeiston (kh 12.2.2018 § 22).

Kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Pieksämäen kaupungin yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.12.2022 § 86. Kaupunginhallitus on (25.4.2022 § 102) hyväksynyt työsuojelun toimintaohjelman vuosille 2022–2025. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt (6.6.2022 § 37) myös laajan sähköisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022–2025 ja joka vuosi tuodaan käsittelyyn hyvinvointikertomuksen toteuma. Kotouttamisohjelma vuosille 2021–2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.11.2021 § 95. Tavoitteena on ollut luoda kotouttamisohjelmasta käytännön työkalu alueen viranomaisten käyttöön, jossa kotouttamistoimet ja eri toimijoiden välinen työnjako on selkeästi kirjattu. Pieksämäen kaupungin turvallisuus-suunnitelma vuosille 2022–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.5.2022 § 23.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti. Kaupungin toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä on edistetty siten, että vuodesta 2019 alkaen tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen on julkaistu Pieksämäen kaupungin ostolaskuaineistot kaupungin verkkosivuilla. Vuoden 2022 ostolaskut

tullaan myös julkaisemaan tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

3.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote-uudistuksen rahoitusvaikutusten aiheuttama epävarmuus vaikuttaa niin pidemmän tähtäimen vero- ja valtionosuusrahoituksen näkymiin kuin aivan lähivuosienkin taloussuunnitteluun. Täysin uuden tilanteen ja kaikkien kuntien toimintaan ja talouteen erittäin merkittävästi vaikuttavan uudistuksen äärellä ei ole vielä käytettävissä tarkkoja rahoitustietoja. Lopulliset laskelmat tehdään vasta kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösten 2022 lukujen perusteella. Sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavat, väestön ikääntymiseen liittyvät menot siirtyvät pois kuntatalouden harteilta, mikä helpottaa kuntien tulevien vuosien toimintakulujen kasvupaineita. Sote-siirtolaskelmien tasauselementtien vuoksi on kuitenkin varmaa, että uudistus ei pelasta huonossa taloustilanteessa ennen sote-uudistusta olleen kunnan taloutta. Kunnassa vallinneella taloustilanteella on ratkaiseva merkitys, millaiset taloudelliset edellytykset kunnalla on jäljelle jäävien tehtävien hoitoon ja tuleviin investointeihin.

Kunnan haasteet jatkuvat myös tulevina vuosina. Vielä koronan ja sote-uudituksen lisäksi on toimintaan vaikuttanut ukrainalaisten maahanmuutto ja sen aiheuttamat järjestelyt varsinkin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, mutta myös muuten maahanmuuton järjestelyt. Ukrainan sota on lisäksi vaikuttanut merkittäväksi talousennusteisiin, mitkä heijastuvat kuntiin mm. inflaation ja korkonnousun vaikutusten osalta. Lisäksi suunnitelmavuosina odottaa TE-uudistus, mikä tulee vaikuttamaan niin toimintaan kuin kuntien rahoitukseen. Haasteet eivät siis lopu, vaan kunnissa on pystyttävä sopeutumaan nopeastikin muuttuviin tilanteisiin.

Pieksämäen kaupungin taseessa on vuoden 2022 tilinpäätöksessä n. 10,9 milj. euroa kumalatiivista ylijäämää. Vuoden 2023 talousarvio on alijäämäinen 0,2 milj. euroa ja taloussuunnitelmavuosille on budjetissa arvioitu yhteensä 1,9 milj. euron alijäämä. Kaupungin velkamäärä on 78,9 milj. euroa ja konsernivelka 113,5 milj. euroa.

Kriisikuntakriteerien arvot heikkenivät vuonna 2022 siten, että yksi kriisikuntakriteereistä täyttyi. Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate oli alle 0,8 vuonna 2022. Näköpiirissä ei kuitenkaan ole, että kaikki neljä kriteeriä tulisivat täyttymään lähivuosina.

Kunta täyttää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan tunnusmerkistön, mikäli:

kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määrärajassa, joka on neljä vuotta tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien tai jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa/asukas ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa /asukas tai kaikki seuraavat tunnusluvut täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuonna: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde (alle 80 %), kunnan tuloveroprosentti (väh. 2 %-yks. korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskiarvo), asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä (ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän väh. 50 %:lla) ja konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate (alle 0,8).

- Pieksämäen kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää enemmän kuin 1 000 euroa/asukas (kertynyt ylijäämä v. 2022 on 4,9 milj. euroa eli 285 euroa/asukas ja vuonna 2021 kertynyt ylijäämä oli 6,6 M€ eli 383 euroa/asukas).
- Pieksämäen kuntakonsernin vuosikatteen ja poistojen suhde ei ollut alle 80 % (v. 2022 82,5 % ja v. 2021 137,7 %).

- Pieksämäen tuloveroprosentti 22,0 ei ylitä kuntien tuloveroprosenttien painotettua keskiarvoa 20,01 % (v. 2022) yli 2 %-yksikköä.
- Kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ei ylitä maan keskiarvoa väh. 50 %, Pieksämäki 7 828 €/as v. 2022 ja 7 833 €/as v. 2021, kuntakonsernien lainat ja vuokravastuut (Manner-Suomi) v. 2021 oli 9 065 €/as ja raja-arvo v. 2021 13 597 €/as.
- Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate oli vuonna 2022 alle 0,8 (v. 2022 0,6 ja v. 2021 1,0).

Vaikka syntyvyys on laskenut, on Pieksämäen kaupunki saanut kuitenkin muuttovoittoa kahtena viime vuotena. Varsinkin maahanmuutto on tuonut positiivista väestökasvua kaupunkiin. Pieksämäen kaupunki on ilmastotyön edelläkävijä. Kaupunki on mukana uusiutuvien energian hankkeissa, jotka tuovat mukanaan positiivisia vaikutuksia elinvoiman ja kaupungin verotulojen osalta.

3.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Strategisissa riskeissä Pieksämäen kaupungin suurin haaste on väestörakenteen muutoksen aiheuttama muutospaine palvelurakenteisiin, palvelujen saatavuuteen ja niiden rahoitukseen. Ikääntyvä väestö aiheuttaa palvelutarpeen kasvua ja riskinä on, että tuleva sote-uudistustyö ei täysin lunasta sille asetettuja taloudellisia tavoitteita. Väestöennusteen mukaan lasten ja nuorten määrä tulee laskemaan Pieksämäellä edelleen. Tällä on suuri vaikutus valtionosuusrahoitukseen ja palvelurakenteiden sopeutus- ja mukautustarpeeseen.

Taloudelliset riskit

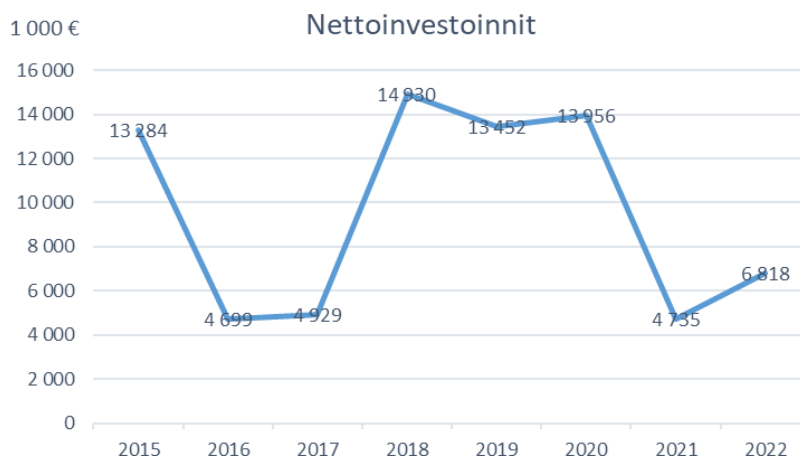
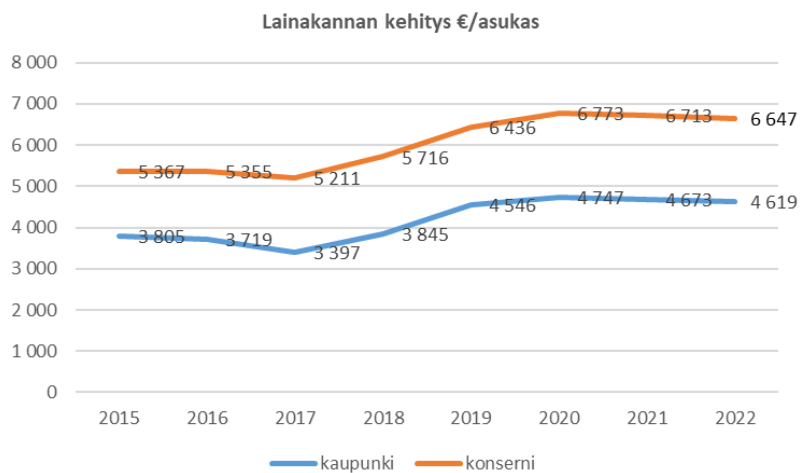
Vuonna 2023 alkaa kuntien ja kuntatalouden uusi aikakausi, kun sosiaali- ja terveystaloudet poistuvat kuntien taloudesta ja järjestäminen ja kustannukset siirtyvät hyvinvointialueille. Uudistus mullistaa kuntien rahoitusjärjestelmän, kun yli puolet verotuloista ja kaksi kolmannesta valtionosuuksista siirretään hyvinvointialueiden rahoittamiseen. Vuoden 2023 valtionosuudet eivät ole lopullisia, vaan ne voivat kuntakohtaisesti muuttua paljonkin erityisesti siirtyvien sote-kustannusten muutoksen johdosta. Pieksämäen kaupungin osalta valtionosuudet vähenevät tämän hetken tiedon mukaan vuonna 2023 reiluun 5 milj. euroon, joten muutos on todella suuri. Pieksämäen saamasta valtionosuudesta suuri osa on määrättytynyt ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella.

Sote-muutosrajoittimesta johtuen kuntien vuosien 2021–2022 sote-kustannuksilla on suora ja pysyvä vaikutus uuden kunnan valtionosuuteen. Riskinä on, että jos kunnan sote-kustannukset kasvavat vuosina 2021–2022, tämä tulee viiden vuoden siirtymäkauden ajan ja sen jälkeen pysyvästi pienentämään kunnan saamia valtionosuuksia ja siten rahoitusasemaa. Vuoden 2022 osalta perusturvan kustannukset kasvoivat 8,7 milj. euroa eli 9,2 % ja nähtäväksi jää, millainen vaikutus tällä on lopullisissa valtionosuuslaskelmissa.

Kaupungin käyttötalouden pitäminen hyvällä tasolla niin, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot, on välttämätöntä talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen kasvun hillitsemiseksi. Korkotaso on pysytellyt alhaisena vuoteen 2022 asti, mikä on pitänyt lainanhoitokustannukset alhaisella tasolla. Lainamäärä on 78,9 milj. euroa, joten riskinä on lainakorkojen kasvu ja sitä kautta kustannusten kasvaminen. Korot lähtivät nopeaan nousuun vuonna 2022 ja 12 kk Euribor on noussut jo yli 3 prosentin ja saattaa nousta jo lähelle 4 prosenttia tänä vuonna. Suurin nousutahti on jo nähty, mutta vielä vuodelle 2023 ennustetaan kuitenkin korkojen nousun jatkuvan. Talouden ennakkointia hankaloittaa myös

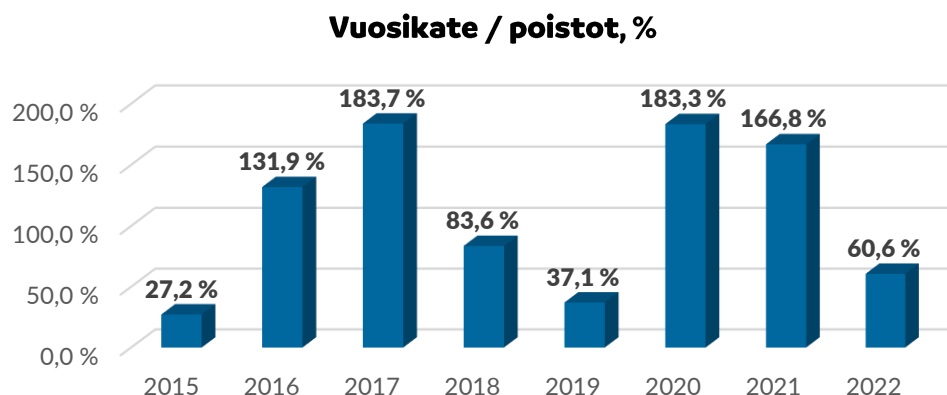
edelleen jatkuva Ukrainan sota. Koronaviruspandemian aiheuttamasta kriisistä siirryttiin seuraavaan kriisiin, missä talouden kasvu hidastuu samaan aikaan kun inflaation nousu kiihtyy. Kunnan pitää varautua myös maahanmuuttajiin ja uusiin uhkiin ja riskeihin, mitä sodan vaikutuksesta voi johtua. Kunnan huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybrdivaikututtamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava.

Pieksämäellä saatiin pidettyä 2020–2021 vuodet ylijäämäisenä, kun toisaalta valtio lisäsi tukia kuntakentälle helpottamaan koronasta johtuvia kustannuksia, mutta toisaalta toteutetut talouden tasapainotusohjelmat ja -toimenpiteet näkyvät myös. Vuonna 2022 menot kasvoivat 7,8 % ja tilinpäätös painui 2,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Sote-uudistus kasvattaa merkittävästi kuntien suhteellista velkaantuneisuutta, kun käyttötulot noin puolittuvat ja velkamäärät jäävät entiselleen. Pieksämäen kaupungin konsernilainan määrä on pysynyt viimeiset vuodet tasaisena, eikä lainakanta ole lähtenyt suureen nousuun isoista investoinneista huolimatta. Suureen velkamäärään sisältyy merkittävä korkoriski pidemmällä aikavälillä. Korkojen nousulta on suojauduttu kiinteäkorkoisilla lainoilla (n. 73 % vuoden 2022 lainoista), joita on matalien korkojen aikana onnistuttu saamaan edulliseen hintaan. Vuonna 2022 Pieksämäen kaupungin maksama ottolainojen keskiporkko oli 0,45 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Jos vuosikate/poistot tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosien 2020–2021 osalta tulorajoitus on ollut riittävä, mutta vuoden 2022 osalta

ei. Taloussuunnitelmavuosina 2023–2025 vuosikate/poistot on arvioitu olevan 81,5 %–96,3 %:n välillä.

Operatiiviset riskit

Operatiivisissa riskeissä keskeistä on henkilöstöresurssin riittävyys ja hallinta sekä riittävä osaaminen henkilöstömäärän vähentyessä. Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle siirtyi 520 henkilöä ja Pieksämäen Tukipalvelut Oy:lle 96 henkilöä. Henkilöstön rekrytoinnissa on jo näkynyt haasteita ja eläköitymisen kiihtyessä riski ammattitaitoisien ja pätevän henkilöstön saatavuudessa on todellinen. Erityisesti kasvatus- ja opetuspuolella tulee jatkossa olemaan suurimmat rekrytointihaasteet kunnan kannalta. Työssä viihtyvyyden parantaminen, selkeät työnjaot, sairaslomien ennaltaehkäisy ja varautuminen ennakoitaviin henkilöstömuutoksiin ovat tekijöitä, joilla hallitaan henkilöstöriskejä.

Mikäli koulutusyksiköt keskittyvät kasvukeskuksiin, vaikeutuu työvoiman saatavuus väestöä menettävillä alueilla, minkä seurauksena alueiden veto- ja pitovoima heikkenee. Kaupungin osalta riskinä on AMK-tasoisien koulutuksen vetäytyminen paikkakunnalta. Riskinä on työvoiman saatavuuden heikkeneminen Itä-Suomen alueella.

Omaisuuksien kohdistuvat riskit

Kaupunki on ottanut vakuutuksia omaisuus-, vahinko- ja vastuuriskien varalle. Kaupungilla on laaja omaisuusmassa, jota on syytä edelleen realisoida kulujen pienentämiseksi ja tuottojen saamiseksi. Kaupunkikonsernin vastuulla olevaa infrastruktuuria (mm. vesi- ja jätevesiverkosto, kadut, tiet ja valaistus) on vuosittain perusparannettu, mutta korjausvelka on silti merkittävä. Tuottamattomien ja palvelutuotannosta poistuneiden tilojen ylläpito-kustannukset syövät kaupungin käytettävissä olevia resursseja tarpeettomasti. Näitä tiloja on saatu myytyä ja osa kiinteistöistä on tarkoituksenmukaista purkaa. Myös nykyistä palveluverkkoa ja tilojen uudenlaisia käyttömahdollisuuksia tulee tarkastella ennakkoluulottomasti. Riskinä on, että vajaakäyttöisten ja huonokuntoisten kiinteistöjen ylläpito syö kaupungin tuloja, jotka olisi tarpeen käyttää palvelujen tuottamiseen ja elinvoiman kehittämiseen.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat olleet voimassa vuodesta 2014 lähtien. Valtuusto hyväksyi 20.1.2015 kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 4.3.2019 hyväksynyt Pieksämäen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen, mikä on tullut voimaan 5.3.2019 alkaen. Myös hallintosäännössä on määräykset

sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 4.3.2019 Pieksämäen kaupungin hankintasäännön ja pienhankintaohjeen, joiden tarkoituksena on turvata lain ja muiden säännösten noudattaminen hankinnoissa.

1.6.2017 voimaan tulleen Kuntalain säännösten mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §), kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (39 §) ja toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sen tulee olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta on annettu ohjeet vastuualueille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on selostettu vastuu- ja tulosalueiden toimintakertomuksissa.

Kaupungin toiminnan ja talouden seurannasta on annettu ohjeet vastuualueille ja niihin liittyvä raportointi toimii. Vastuualueiden kanssa käydään yksityiskohtainen toimintoihin ja talouteen liittyvä neuvottelu talousarvion laadinnan yhteydessä ja osittain tilinpäätöksen valmistuttua. Tarvittaessa pidetään erillispalavereita vastuualueittain/tulosalueittain. Kaupunki on toteuttanut suuria investointihankkeita, mutta vuosien 2021–2022 investointikustannukset on saatu pidettyä lähellä poistojen tasoa. Vuosikate ei riittänyt vuosina 2018–2019 poistojen kattamiseen, mutta vuosina 2020–2021 vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Myöskään vuonna 2022 vuosikate ei riittänyt poistoihin, kun menot kasvoivat lähes 12 milj. euroa.

Suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä sisäinen tarkastus on tavallisesti järjestetty omaksi tehtäväksi kunnanhallituksen ja ylimmän johdon alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen palveluja ostetaan myös tilintarkastus- ja muilta tarkastusyhteisöiltä. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa heidän valvontavelvollisuuden täyttämisessä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Tietotilinpäätös tehdään kerran vuodessa ja se viedään kaupunginhallitukselle tiedoksi samaan aikaan kuin kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus. Tietotilinpäätöksen tarkoituksena on toimia yhtenä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan välineenä. Dokumentin avulla täytetään myös EU:n tietosuojasetuksen asettamaa osoitusvelvollisuutta. Tietosuojayhteistyötä on jatkettu Mikkelin, Mäntyharjun, Hirvensalmen, Pertunmaan, Kangasniemen, Juvan ja Puumalan kanssa yhteisen tietosuojavastaavan johdolla. Tietosuojavastaavan vetämänä kuntien yhteinen tietosuojaryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana kuusi kertaa. Koronatilanteen aiheuttamien kiireiden vuoksi Pieksämäen kaupungin oma tietosuojaryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana yhden kerran ja samalla sen nimi ja tehtävä muutettiin tiedonhallintatyöryhmäksi, jonka tehtävänä on ohjata ja kehittää kaupungin ja sen konserniyhtiöiden tiedonhallintaa. Tiedonhallintaryhmän vetäjänä toimii tiedonhallinta-asiantuntija.

Pieksämäellä noudatetaan vuonna 2019 hyväksyttyä tietosuoja- ja tietoturvapolitiikkaa. Henkilötietojen käsittelyä ohjaava sisäänrakennetun tietosuojan periaate edellyttää, että tietosuojaperiaatteet ovat osana henkilötietojen käsittelyä niiden kaikissa vaiheissa. Tietotilinpäätöksessä käsitellään myös tiedon dokumentointia, käyttöoikeuksien hallintaa, turvallisuutta sekä tietoturva- ja tietosuojapoikkeamien raportointia.

Pieksämäen kaupungin koko organisaatio käyttää tietoturvan ja tietosuojan opiskeluun itseoppimisympäristöä. Koko organisaation henkilöstön tulee suorittaa kerran vuodessa Navisec koulutus ja testi. Suoritettavia osioita ovat henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosio, toimialakohtainen osio ja lisäksi henkilötietoja käsittelevän GDPR-koulutus osio, jos käsittelee työssään henkilötietoja. Myös luottamushenkilöille on oma tietoturvaa ja tietosuoja käsittelevä koulutusosio.

Koronavuosi 2020 opetti varautumisen ja viestinnän tärkeyden ja siitä asti on säännöllisesti kokoontunut Etelä-Savon valmiusfoorumi ja sen lisäksi kaupungin oma häiriö- ja poikkeusolojen kriisiryhmä. Koronan jälkeen akuutteina asioina nousivat Ukrainan sota ja siitä seurannut maahanmuutto ja energiakriisi ja mahdollisiin sähkökatkoihin varautuminen. Säännöllisten palaverien lisäksi osallistuttiin paikallispuolustusharjoitukseen ja valmiussuunnitteluun ja varautumisasioihin panostettiin vuonna 2022.

Palvelunestohyökkäysten määrä lisääntyi vuoden 2022 lopulla niin Suomessa kuin Euroopassakin. Organisaatioiden riskienhallinta, varautuminen ja harjoittelu ovat avainasemassa uhkiin varautumisessa. Tietomurroilta ja kyberhyökkäyksiltä ei ole kuntasektorilla välttytty, joten tietoturvaan ja -suojaan liittyviin riskeihin tullaan kiinnittämään yhä enemmän huomiota.

Tilintarkastaja on antanut hankintaa koskevan tilintarkastuspöytäkirjan, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa 31.10.2022 § 244. Hankinta- ja pienhankintaohjeen sekä hankintalain ohjeita tullaan tarkentamaan ja opastusta lisäämään vuoden 2023 aikana. Cloudia Sopimus -järjestelmä on hankittu kaupungille ja sopimusten vienti järjestelmään on edelleen käynnissä.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot. Kohdassa 4.3.2 on esitetty tuloslaskelma, missä sisäiset erät ovat mukana ja tarkempi tuloslaskelma on esitetty kohdassa 5.1.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	22 254	22 886
Valmistus omaan käyttöön	7	48
Toimintakulut	148 028	136 318
Toimintakate	-125 766	-113 383
Verotulot	72 843	70 897
Valtionosuudet	55 292	52 126
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	649	760
Muut rahoitustuotot	1 205	935
Korkokulut	-326	-327
Muut rahoituskulut	-71	-106
Vuosikate	3 824	10 902
Poistot ja arvonalentumiset	-6 308	-6 536
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	-2 483	4 366
Tilinpäätössiirrot	14	14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 469	4 381

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,0	16,8
Vuosikate/Poistot, %	60,6	166,8
Vuosikate, euroa/asukas	224	632
Asukasmäärä	17 080	17 253

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan seuraavasta kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakulusta

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka kää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tämä edellyttää, että poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Siihen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Toimintakate on heikentynyt 12,4 milj. euroa (10,9 %) edellisen vuoden tilinpäätöksestä, koska menot kasvoivat selvästi. Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösennusteiden keskimääräinen toimintakate heikkeni 7,4 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna. Vuosikate on 3,8 milj. euroa eli 224 euroa/asukas, kun vuosikate vuonna 2021 oli 10,9 milj. euroa eli 632 euroa/asukas. Poistot ja arvonalentumisen ovat 6,3 milj. euroa. Pieksämäen kaupungin vuoden 2022 tilikauden tulos on -2,48 milj. euroa ja tilikauden alijäämä 2,47 milj. euroa.

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 824	10 902
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	65	-107
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 750	-5 423
Rahoitusosuudet investointeihin	1 918	14
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	17	607
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 926	5 993

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 468	-3
Antolainasaamisten vähennys	249	184
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 723	-5 873
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000	4 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 030	-2 791
Rahoituksen rahavirta	2 088	-4 483
Rahavarojen muutos	-837	1 510
Rahavarat 31.12	1 258	2 096
Rahavarat 1.1.	2 096	585

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-2 926	-12 030
5 vuodelta, 1 000 €		
Investointien tulorahoitus, %	56,0	201,6
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	1,1
Kassan riittävyys, pv	2,7	5,2
Asukasmäärä	17 080	17 253

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

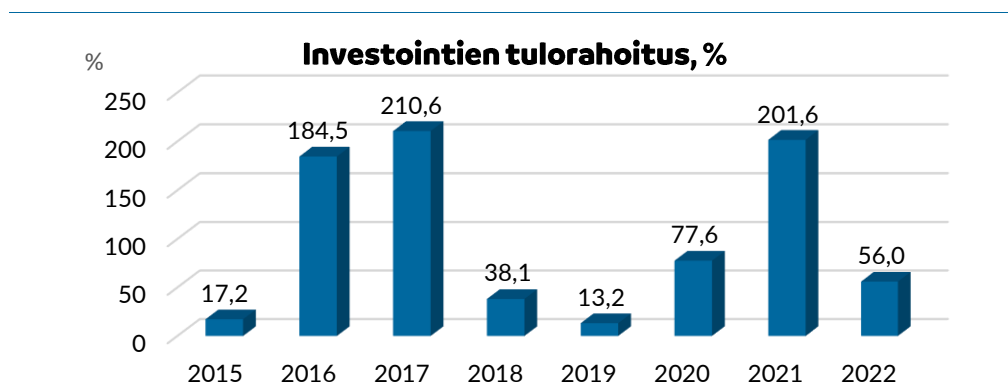
Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Seuraavassa kuviossa on kuvattu investointien tulorahoituksen kehitystä 2015–2022.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$
 Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022 milj. €	2021 milj. €	VASTATTAVAA	2022 milj. €	2021 milj. €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	164	163	A OMA PÄÄOMA	69	72
I Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	59	59
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	13	9
			Tilikauden yli-/alijäämä	-2	4
II Aineelliset hyödykkeet	126	126			
Maa- ja vesialueet	27	27	B POISTOERO JA VAPAA-	0	0
Rakennukset	74	77	EHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19	18	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	3	3			
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	C PAKOLLISET VARAUKSET	1	1
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	3	1	Eläkevaraukset	1	1
			Muut pakolliset varaukset	0	0
III Sijoitukset	38	37			
Osakkeet ja osuudet	24	24	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1	1
Muut lainasaamiset	14	12	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut saamiset	0	0	Lahjoisturahastojen pääomat	0	0
			Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0			
Muut toimeksiantojen varat	0	0	E VIERAS PÄÄOMA	103	98
			I Pitkäaikainen	52	58
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	10	9	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	52	58
Saamiset	8	7	Muut velat	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	8	7	II Lyhytaikainen	51	40
Myyntisaamiset	2	2	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	27	23
Lainasaamiset	0	0	Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	1	1	Ostovelat	13	10
Siirtosaamiset	5	4	Muut velat	1	1
			Siirtovelat	11	7
Rahat ja pankkisaamiset	1	2			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	174	172	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	174	172

TASEEN TUNNUSLUVUT

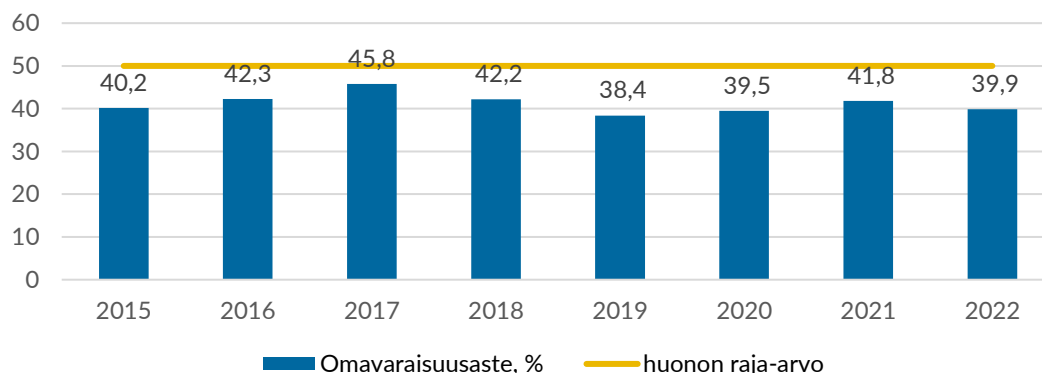
Omavaraisuusaste, %	39,9	41,8	Lainakanta 31.12., €/asukas	4 618,9	4 672,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68,5	67,4	Lainat ja vastuut, 31.12.	95 312	97 058
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10 856	13 325	Lainat ja vastuut, €/asukas	5 580,3	5 625,6
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	635,6	772,3	Lainasaamiset, 1000 €	13 513	12 295
Lainakanta 31.12., 1000 €	78 892	80 615	Asukasmäärä	17 080	17 253

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot). Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Alla on kuvattu Pieksämäen kaupungin omavaraisuusasteen kehitystä vuosina 2015–2022.

Omavaraisuusasteen kehitys vuosina 2015–2022

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$
Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

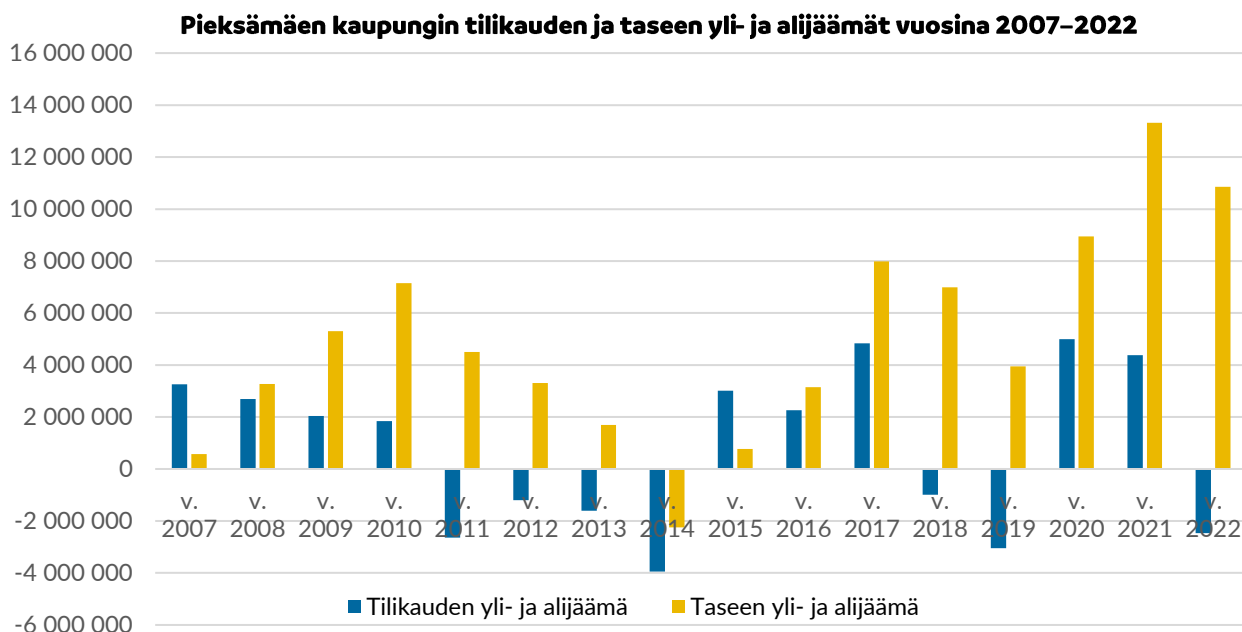
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

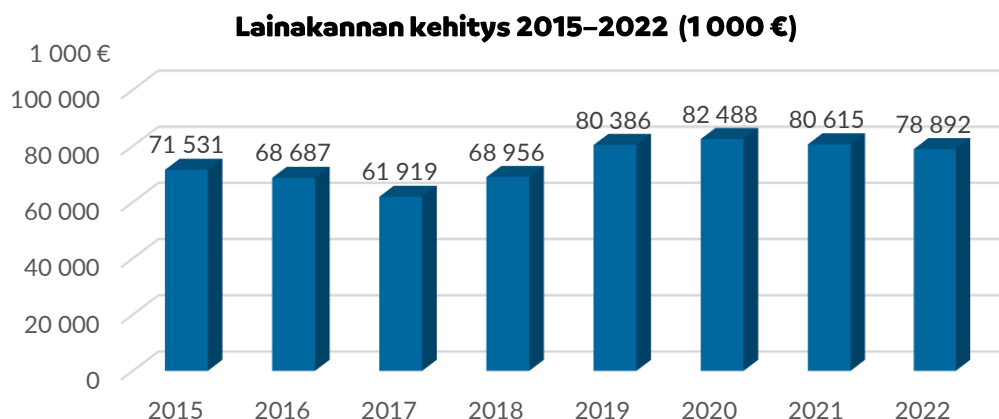
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.
Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kaupungin tuloslaskelman ja taseen yli- ja alijäämiä v. 2007– 2022. Vuosina 2020–2021 saatiin kerrytettyä ylijäämää, mutta vuoden 2022 alijäämä vähensi kertynyttä ylijäämää 10,9 milj. euroon.

Lainakannan kehitystä on kuvattu alla olevassa kaaviossa vuosilta 2015–2022.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. *Valtionosuudet* merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa

ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut. Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	22	Toimintakulut	148
Verotulot	73	- Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	55	Korkokulut	0
Korkotuotot	1	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	1	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät	0	Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis., väh.	0
hyödykkeiden luovutusvoitot		- Pysyvien vastaavien	0
Investoinnit		hyödykkeiden luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	Investointimenot	9
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	4	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	165	Kokonaismenot yhteensä	171

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 165 - 171 = 6

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -1 - 5 = -6

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyksistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä. Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisyyksien lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	19	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	14	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	5	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	3	
Muut omistusyhteisyydet		
Yhteensä	25	

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä koskeva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2017 (§ 84). Hallintosäännön 20 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistaja-ohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle, omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän konserniohjeen mukaisesti konserniyhtiöiden tulee antaa kaupunginhallitukselle puolivuositteittain raportti yhtiön tavoitteiden toteutumisesta, taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Tämä velvoite ei koske Pieksämäen Haka Oy:tä lukuun ottamatta kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä.

Kaupunginhallitus on valinnut edustajansa tytäryhteisöihin ja ohjeistanut tapauskohtaisesti edustajia. Kiireellisissä tapauksissa ohjeistuksen on antanut kaupunginjohtaja.

Konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen johtoon tapaamisissa käydään läpi tytäryhteisöjen toimintaa. Keskeisimpien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat on kutsuttu kaupunginhallituksen kokouksiin vähintään kerran vuodessa kertomaan keskeisimmistä konsernin asioista. Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurataan myös tilinpäätösasiakirjoista, sekä pyydetään erillisraportteja, mikäli tarvetta ilmenee.

Suurimmat tytäryhteisöt käyttävät pääsääntöisesti samaa tilintarkastusyhteisöä Pieksämäen

kaupungin kanssa. Kaupunginhallitus on tarvittaessa ohjeistanut kaupungin edustajia kuntayhtymissä asioissa, joissa on tarvittu peruskunnan kannanottoa.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2022 oli **Pieksämäen Vesi Oy**:n osakeyhtiömuotoisen toiminnan seitsemäs toimintavuosi. Tilikauden tulos oli -176 684,10 € (TA +41 800 €). Vuosi 2022 oli erittäin raskas. Henkilöstöongelmat sekä omistajan että omassa organisaatiossa aiheuttivat ylimääräistä raskasta työtä. Loppuvuodesta tilanne lähes normalisoitui. Edellisvuosien huonoa tulosta korjaamaan tehtiin taloutta korjaavia toimenpiteitä. Nämä toimenpiteet toimivat odotetun lailla. Huono tulos johtui pääosin rajusti vähentyneestä myynnistä. Ennakkoon oli odotus, että koronavuosina laskenut vedenmyynti palautuisi lähes normaalille tasolle. Näin osittain kävikin. Nyt myynnin lasku oli rajua asumiskiinteistöissä, myynti putosi esim. omakotiasumisessa -7,9 %.

	m3/vuosi 2018	m3/vuosi 2019	muutos %	m3/vuosi 2020	muutos %	m3/vuosi 2021	muutos %	m3/vuosi 2022	muutos %
Omakotitalot	257170	259954	1,1	259330	-0,2	264579	2,0	243718	-7,9
Kerrostalos	234545	236977	1,0	231491	-2,3	222174	-4,0	211594	-4,8
Rivitalot	133423	132147	-1,0	128809	-2,5	130043	1,0	123141	-5,3
Maatilat	13361	21285	59,3	16419	-22,9	19742	20,2	21722	10,0
Teollisuuslaitokset	163175	130701	-19,9	109837	-16,0	121964	11,0	114620	-6,0
Liikerakennukset	29841	28713	-3,8	21843	-23,9	21732	-0,5	21747	0,1
Virastot, laitokset, palvelut	106365	109286	2,7	101316	-7,3	94487	-6,7	103553	9,6
Loma-asunnot	1923	2079	8,1	2192	5,4	2557	16,7	2352	-8,0
Osuuskunnat 3 kpl	63599	60597	-4,7	76769	26,7	63207	-17,7	73627	16,5

Yleinen säästäminen näkyi myös veden kulutuksessa. Tämä havainnointiin vuoden lopussa, kun vesilaitosten ja jakeluverkon käyttökustannukset pienenivät. Käyttökulut pysyivät budjetissa, lukuun ottamatta palveluita. Mm. lietteenkäsittelykustannukset nousivat n. 35 000 € ja vuotokorjauksia tehtiin 13 kpl normaalin 4–5 kpl:n sijaan. Lietteenkäsittelykustannukset poistuvat, kun biolaitos saadaan käyttöön. Materiaaleissa ja tarvikkeissa (sis. sähköt, lämmön) saatiin jopa euromääräistä säästöä. Uusi verkostopäällikkö on osoittautunut todella ammattitaitoiseksi työntekijäksi.

Investointibudjetti toteutui määrärahan mukaisesti, yhteensä 2 142 916,03 euroa (budj. 2 147 000 euroa). Investointimääräraha oli tavanomaista suurempi johtuen biokaasulaitoksen rakentamisesta. Projekti saatiin alkuvuonna kilpailutettua ja rakentaminen käynnistyi keväällä. Projekti on pysynyt budjetissaan. Aikataulua on viivästäneet mm. automaatiotekniset hankinnat. Niissä on ollut globaaleja toimitusongelmia. Laitoksen käyttöönotto alkaa touko/kesäkuun vaihteessa 2023.

Isoin verkostotyö oli asematunnelissa viemäri-/vesijohdon korvaaminen uusilla putkilla. Tämä vaativa tehtävä näkyi katukuvassa. Tähän projektiin kuului mm. rata-alueen alittavien uusien putkilinjojen poraaminen. Henkilöstömäärä vuonna 2022 oli keskimäärin 17,96.

Korona-pandemian vaikutus toimintaan

Pieksämäen Vesi Oy on toiminnassaan noudattanut valtiovallan, terveysviranomaisten, konsernin sekä omia ohjeita ja määräyksiä korona-aikaiseen toimintaan. Tärkein tavoite on ollut, että jos joku henkilöstöstä tartunnan saisi, ei tauti pääsisi leviämään laajasti ja lamauttaisi toimintaa. Tärkeimmät työvälineet ovat olleet etätyöskentely (kenellä mahdollista), turvavälit ja tehtävien kierrätys. Vesihuolto on toimialtaan hankalaa toteuttaa etänä tai yksintyöskentelynä. Tehtävien kierrätystä oli jo ennen pandemiaakin. Henkilökunta on varsin

monitaitoista. Vuoden 2022 aikana korona meni läpi koko henkilökunnasta. Yhtäaikaista sairastumisia ei ollut, joten koronan torjuntatoimet onnistuivat hyvin. Korona aiheutti käyttötalouspuolelle n. 20 000 euron lisäkustannukset (etätyöjärjestelyt, maskit, desinfiointiaineet yms.). Koronarajoitusten poistumien ei näkynyt toivotulla tavalla myyntimäärien lisääntymisenä.

Pieksämäen Haka Oy on toiminut Pieksämäen kaupungin omistuksessa ja osaomistuksessa olevien aravavuokralojen isännöinti- ja huoltoyhtiönä, toimittaen taloille niiden tarvitsemat kiinteistöpalvelut omakustannukseen perustuvalla hinnalla. Yhtiö on perustettu vuonna 1945 ja se omistaa yhtiön toimistona toimivat tilat Ki Oy Onkipojassa Keskuskadulla. Isännöinnin ja huoltopalvelun piiriin on kuulunut yhdeksän (9) arava- ja vuokrataloyhtiötä. Vuokrataloyhtiöitä on 8 kpl ja vuokrahuoneistoja 1 245 kpl. Tilikauden voitto oli 81,44 euroa. Tilikausi toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Yhtiön maksuvalmius oli toimintavuoden aikana hyvä, yhtiöllä ei ole lainaa eikä yrityskiinnityksiä.

Väestöltään vähenevä alue sekä runsas vuokra-asuntotarjonta yksityisellä ja kunnallisella puolella aiheuttaa yhtiön hallinnoimien yhtiöiden vuokra-asuntoihin kysynnän alenemista, joka vaikuttaa suoraan käyttöasteeseen. Yhteenlasketussa käyttöasteessa oli edellisvuoteen verrattuna pudotusta 1,87 %. Hallinnoitavien yhtiöiden yhteenlaskettu käyttöaste 86,95 % (ed. vuonna oli 86,52 % ja 2020 oli 88,39 %) sisältäen Virtasalmen Vuokratalot Oy:n käyttöasteen.

Yhtiön isännöitävien vuokrahuoneistojen keskineliövuokra oli 1.1.2022 alkaen 8,41 €/asm²/kk (vuosina 2018–2021 oli 8,41 €/asm²/kk) sisältäen pääsääntöisesti veden, talopesulan käyttöoikeuden sekä suurimmassa osassa kiinteistöjä kiinteän laajakaistayhteyden. Yhtiön perimä taloyhtiöitten hoitokorvaus oli kertomusvuonna edellisvuoden tavoin keskimäärin 1,61 €/asm²/kk pois lukien Virtasalmen Vuokratalot Oy:n sekä kaksi muuta pientä yhtiötä, joissa hoitokorvaus oli huomattavasti pienempi.

Toimintakertomusvuoden aikana yhtiössä työskenteli keskimäärin 21 henkilöä. Kiinteistötyönjohtaja vaihtui vuoden aikana. Muutoin henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia. Hallitus, toimistohenkilöstö sekä tekninen isännöitsijä ja kiinteistötyönjohtaja suorittivat konserni-ohjeistuksen mukaisen Navisec Flex tietosuoja- ja turvakoulutuksen. Muilta koulutuksen osilta toimittiin koulutussuunnitelman mukaisesti.

Jäähalli Oy:ssä varattuja vuoroja vuonna 2022 oli 995 tuntia (2021 964 tuntia). Jäähallin kiinteistö- ja kylmäteknikan päävaihetta valmisteltiin koko vuoden ajan. Kylmäteknikan remontti toteutettiin 12.9.2022. Kylmäteknikan vaihtotyö toteutettiin yhden työpäivän aikana, eikä se vaikuttanut kuin yhden päivän vuorojen perumiseen. Jäähalliyhtiöllä on yksi osa-aikainen työntekijä, toimitusjohtaja, jonka työaika on 0,2 henkilötyövuotta.

Halliyhtiön tuotot olivat 316 396 euroa, josta kaupungin avustukset olivat 252 000 euroa. Liikevaihto oli 64 396 euroa ja tilikauden tappio -9 248,03 euroa.

Tulopuolella suurimmat erät ovat kaupungin maksama konserniavustus (252 000 €) sekä jäävuorojen myynnistä saadut vuokratuotot 58 600 euroa.

Toiminnan kulut muodostuivat sähkön kulutuksesta, joka oli 47 767 euroa (vuonna 2021 40 686 euroa) sekä lämmityskuluista, jotka olivat 6 026 euroa (2021 5 510 euroa). Kylmäremontin yhteydessä energian mittauksia lisättiin, joiden mittaustuloksia ei saatu 2022 vuodelle laskutukseen. Jäähalli maksoi kiinteistöveroaa 12 798 euroa sekä tontinvuokraa 11 653 euroa. Huolto- ja kunnossapidossa jäänhoitokoneet vaativat 11 112 euron korjaukset.

Korona-pandemian vaikutus toimintaan / riskien hallinta

Jäähallin teknisen käyttöturvallisuuden lisäämisessä automaation uudistaminen on keskeinen toimenpidekokonaisuus 2024–2025. Energiankulutuksen seuranta ja laitteiden toimintojen seuranta ja ennakoiva huolto.

Pieksämäen Jäähalli Oy:n hallitus on arvioinut vuoden 2022 jatkuneen koronavirus-epidemian vaikutuksia yhtiön markkinaympäristöön, tyntekijöihin ja liiketoimintaan. Virusepidemialla ei toistaiseksi ole ollut merkittävää vaikutusta yhtiön toimintaan. Yhtiön hallitus ja johto seuraavat tarkasti koronavirustilanteen kehittymistä ja päivittävät arviota epidemian vaikutuksista tilanteen edetessä. Myöskään Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan sekä siitä johtuvilla sanktioilla Venäjää kohtaan ei ole ollut välttämättömiä vaikutuksia yhtiön liiketoimintaan. Yhtiön hallitus ja johto seuraavat tilanteen kehittymistä ja päivittävät arvioitaan sodan vaikutuksista sen edetessä.

Kuntalaskenta Oy on Pieksämäen kaupungin (50,1 %) ja Administer Oyj:n (49,9 %) yhdessä omistama yhtiö. Taloushallinnon palveluyritys Administer Oyj osti em. osuuden Kuntalaskenta Oy:stä keväällä 2018. Administer Oyj:n vetovastuulla on Kuntalaskennan päivittäinen toiminta sekä yhtiön kehittäminen, Pieksämäen kaupungin rooli on pääasiassa hallinnollinen. Tällä työnjaolla ja läheisellä yhteistyöllä pystytään parhaiten huolehtimaan niin Pieksämäen kaupungin taloushallinnosta kuin Kuntalaskennan pitkän aikavälin liiketoiminnallisesta kehityksestä ja kannattavuudesta.

Kuntalaskennan toimiala on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kuntien ja muiden yhteisöjen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen, kehittäminen ja konsultointi.

Kuntalaskenta Oy tuotti vuonna 2022 talous- ja/tai palkkahallintopalveluja mm. seuraaville asiakkaille: Pieksämäen kaupunki, Rautalammin kunta, Juvan kunta, Rantasalmen kunta, Tammelan kunta, Jämijärven kunta, Kuhmoisten kunta. Uusien asiakkaiden: Kinnulan kunta (taloushallinto), Kyyjärven kunta (taloushallinto), Uuraisten kunta (taloushallinto), Hyrynsalmen kunta (talous- ja palkkahallinto), Lapinlahden kunta (palkkahallinto), Sateenkaaren koulun kuntayhtymä (talous- ja palkkahallinto) ja Pieksämäen Tukipalvelut Oy (talous- ja palkkahallinto) käyttöönottoprojektit alkoivat 2022 Q3 / Q4, ja tuotantoon siirtyminen 1.1.2023.

Vuonna 2023 alkavat vielä seuraavien uusien asiakkuuksien käyttöönottoprojektit (joiden tarjouskilpailut voitettiin v. 2022): Suupohjan koulutuskuntayhtymä (talous- ja palkkahallinto), Kokemäen kaupunki (taloushallinto) ja Lapinlahden kunta (taloushallinto).

Kuntalaskenta Oy:n liikevaihto vuonna 2022 oli 1,66 M€ (2021 1,35 M€ / 2020 1,24 M€ / 2019 0,85 M€) ja tulos oli 52 t€ (2021 126 t€ / 2020 180 t€ / 2019 5,9 t€). Kuntalaskenta Oy:ssä työskenteli tilikauden lopussa 20 henkilöä (2021 15 henkilöä).

Kuntalaskenta Oy seuraa kaupungin ohjeistuksia riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan osalta. Riskikartoitus ja suojatoimenpiteet ovat päivitetty.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pieksämäen Vesi Oy:n vuoden 2023 merkittävin tapahtuma tulee olemaan biolaitoksen käyttöönotto. Tällä laitoksella käsitellään keskuspuhdistamon ylijäämäliete. Saatavalla kaasulla voi käyttää generaattoria ja saada runsaasti sähköä ja lämpöä puhdistamon käyttöön. Kukkarojärven vesilaitoksen kiinteistötekniikan saneeraus valmistunee vuoden

2023 aikana.

Riskien hallintaan on vesihuollossa käytössä WSP (Water safety plan) ja SSP (Sanity safety plan) raportit. Tämä suunnitelma päivitettiin vuoden 2021–2022 vaihteessa. Taloudellisesti v. 2023 tulee olemaan edellisvuosia parempi. Pieksämäen Vesi Oy:n hallitus on tehnyt joukon taloutta parantavia päätöksiä ja talouspohjaa päästään vahvistamaan tuleville vuosille. Edessä odottaa isoja kulueriä rakennusten saneerauslaintojen hoidosta.

Pieksämäen Haka Oy jatkaa kuntoarvioihin perustuvaa PTS-suunnittelua. Niiden perusteella laaditaan taloyhtiöitten peruskorjaussuunnitelmat tai mahdolliset purkuehdotukset. Käyttöasteiden aleneminen muodostaa pitemmän aikavälin mahdollisen riskin, josta raportoidaan toimintakertomuksissa sekä puolivuotisraportin yhteydessä konsernijohtoa.

Vuokranmaksuhäiriöt ovat kasvaneet ja vuokranmaksun viivästymisiin on jouduttu puuttumaan edellisvuosiakin useammin henkilökohtaisilla yhteydenotoilla. Maksuhäiriöt ovat lisääntymässä kaiken aikaa, vaati se nopeaa asiaan tarttumista ja myös asukkaitten taloudellista neuvontaa. Toimitusjohtaja ja vuokravalvoja ovat tehneet yhteistyössä kuukausittain tehoerintää, jolla pyritään estämään hallinnoitaville yhtiöille syntymästä kahta kuukautta suurempaa vuokratähtiä. Vuokranmaksua tulee seurata reaaliajassa ja puuttua tarvittaessa asiaan. Uutena haasteena vuokraukseen on tullut hakijoiden luottotiedot ja sitä kautta vuokranmaksukyvyn mahdollinen aleneminen. Yhä useammalla hakijalla on runsaasti erilaisia, myös asumiseen liittyviä luottotietomerkintöjä.

EU-tietosuoja-asetus huomioitiin säädösten mukaisesti. Asetus edellyttää, että kaikkia henkilötietoja käsitellään turvallisesti ja tiedot suojataan hallinnollisesti, teknisesti ja fyysisesti. Tarvittavilta osin henkilöstö ja hallitus ovat suorittaneet toimintavuoden aikana asiaan liittyvän koulutuksen. Pieksämäen Haka Oy tulee jatkamaan omaksuttua kiinteistönpitotapaa, pyrkimyksenä pitää käyttöaste kohtuullisena ulkopuolisista paineista huolimatta ja käytettävissä olevilla talouden resursseilla tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita asumispalveluja. Yhtiön toiminnan voi odottaa jatkuvan viime vuosien tapaan vakaana. Yhtiö jatkaa sloganilla: Avain elämäsi kotiin!

Jäähalli Oy:n toiminta käyttäjien osalta on vakiintunutta eikä suuria muutoksia vuosittain ole tapahtunut. Tulevaisuuden haasteena saattaa olla lasten ja nuorten määrän väheneminen Pieksämäellä. Hallin pääkäyttäjän PiPS:n käyttämä jääaika saattaa tästä syystä vähentyä tulevina vuosina. Toistaiseksi jäähallin iltakäyttö on ollut aktiivista. Viikonloppuina sen sijaan on usein runsaasti varaamattomia vuoroja. Toisaalta hallin päiväkäyttö, pääasiassa oppilaitosten osalta, on aktiivista. Positiivista on PiPSin nuorten ikäluokkien aktiivinen toiminta, mikä tukee vahvan jääkiekkokulttuurin säilymistä paikkakunnalla. Samoin curlingseuran aktiivinen kouluyhteistyö ja toiminta seniorien liikuttajana ovat tärkeitä toimintamuotoja jäähallin kannalta.

Kuntalaskenta Oy:n liiketoimintaympäristön ja liiketoiminnan ei odoteta muuttuvan merkittävästi vuonna 2023. Kuntalaskenta Oy tavoittelee edelleen huomattavaa liikevaihdon ja henkilöstön kasvua lähivuosina. Uusiasiakashankintaan ja palveluiden kehittämiseen panostetaan voimakkaasti. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja kattavaan koulutustarjontaan kiinnitetään huomiota, myös oppilaitosyhteistyö tärkeässä roolissa.

3.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernien raportointia tehostetaan ja tytäryhtiöiden tulee toimittaa raportit toiminnasta ja taloudesta puolivuositain. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja on kutsuttu vähintään kerran

vuodessa kaupunginhallituksen kokoukseen esittelemään toimintaansa, talouden toteumaa, keskeisiä arvioita tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Hyväksytyn konserniohjeen mukaan tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan eli Pieksämäen kaupungin konsernijohtoon ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta, esim. merkittävä investointi, omaisuuden merkittävän osan myyminen, yhtiöjärjestyksen muuttaminen tai merkittävä lainanotto.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin hankintaperiaatteita ja ne osallistuvat kaupunkikonsernin yhteisen tietosuojakäytännön luomiseen ja jalkauttamiseen. Tytäryhtiöiden henkilöstön tulee suorittaa samat Navisec Flex tietosuoja- ja turvakoulutukset kuin kaupunginkin henkilöstön. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan, hankintojen ja tietoturva- ja tietosuojapolitiikan periaatteita ja ohjeita.

Uusi kaupungin strategia hyväksyttiin kaudelle 2022–2030 ja sen myötä myös tytäryhtiöt on velvoitettu laatimaan kehittämisohjelmat samalla tavalla kuin kaupungin vastuualueet laativat omat ohjelmansa. Kaupunginhallitukselle vietiin kesäkuussa 2022 tiedoksi konserniyhtiöiden kehittämissuunnitelmat. Konserniyhtiöt raportoivat vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä, miten kehittämissuunnitelmat ovat toteutuneet.

3.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	88 018	86 358
Toimintakulut	-208 262	-194 633
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	83	107
Toimintakate	-120 161	-108 168
Verotulot	72 592	70 680
Valtionosuudet	55 292	52 126
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	167	247
Muut rahoitustuotot	1 143	801
Korkokulut	-656	-682
Muut rahoituskulut	-88	-10
Vuosikate	8 289	14 994
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 465	-10 489
Omistuksen eliminointierot	0	8
Arvonalentumiset	-581	-402
Tilikauden tulos	-1 758	4 110
Tilinpäätössiirrot	-55	-28
Tilikauden verot	-11	-37
Laskennalliset verot	112	17
Vähemmistöosuudet	-32	-65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 743	3 998

**KONSERNITULOSLASKELMAN
TUNNUSLUVUT**

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42,3	44,4
Vuosikate/Poistot, %	82,5	137,7
Vuosikate, euroa/asukas	485	869
Asukasmäärä	17 080	17 253

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa, mutta keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 289	14 994
Tilikauden verot	-11	-37
Tulorahoituksen korjauserät	-1 940	342
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 240	-9 217
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 069	19
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	555	2 107
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 278	8 207
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-6	0
Antolainasaamisten vähennys	0	39
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 400	4 563
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 113	-15 966
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 475	9 489
Oman pääoman muutokset	39	-9
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 753	-1 773
Rahoituksen rahavirta	2 548	-3 657
 Rahavarojen muutos	-2 730	4 550
 Rahavarat 31.12	12 427	15 157
Rahavarat 1.1.	15 157	10 607

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-24 053	-13 681
5 vuodelta, 1 000 €		
Investointien tulorahoitus, %	68,1 %	163,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,0
Kassan riittävyys, pv	18,9	25,1

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €	VASTATTAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	190 277	188 323	OMA PÄÄOMA	64 225	65 916
Aineettomat hyödykkeet	784	1 007	Peruspääoma	58 501	58 501
Aineettomat oikeudet	242	368	Muut omat rahastot	859	807
Muut pitkävaikutteiset menot	543	638	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	6 608	2 611
Aineelliset hyödykkeet	184 923	182 848	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 743	3 998
Maa- ja vesialueet	27 451	27 332	VÄHEMMISTÖOSUUDET	552	482
Rakennukset	115 103	115 032	PAKOLLISET VARAUKSET	1 400	2 959
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 466	29 722	Eläkevaraukset	628	705
Koneet ja kalusto	6 608	6 528	Muut pakolliset varaukset	772	2 254
Muut aineelliset hyödykkeet	310	329	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 118	1 411
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	4 986	3 904	VIERAS PÄÄOMA	151 518	145 636
Sijoitukset	4 570	4 469	Pitkäaikainen korollinen vieras po.	84 595	91 279
Osakkeet ja osuudet	4 258	4 164	Pitkäaikainen koroton vieras po.	2 248	2 205
Muut lainasaamiset	7	7	Lyhytaikainen korollinen vieras po.	28 937	24 492
Muut saamiset	305	299	Lyhytaikainen koroton vieras po.	35 738	27 660
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	539	802	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	218 813	216 404
VAIHTUVAT VASTAAVAT	27 998	27 279	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	306	297	Omavaraisuusaste, %	29,6	30,7
Saamiset	15 265	11 825	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,1 %	69,6 %
Lyhytaikaiset saamiset	15 264	11 825	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 866	6 608
Rahoitusarvopaperit	0	887	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	284,9	383,0
Rahat ja pankkisaamiset	12 427	14 269	Konsernin lainat, €/asukas	6 647	6 713
VASTAAVAA YHTEENSÄ	218 813	216 404	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	113 533	115 771
			Lainat ja vastuut, 31.12.	133 708	135 148
			Lainat ja vastuut, €/asukas	7 828	7 833
			Kosernin lainasaamiset, 1000 €	7	7
			Asukasmäärä	17 080	17 253

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista (toimintatuotot + verotulot + valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitalinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden alijäämä 2 468 900,98 euroa jää tilikauden alijäämän tilille. Tulosta parantaa poistoeron muutos 14 476,93 euroa.

3.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2019 Pieksämäen kaupunki kävi yhteistoimintaneuvottelut ja kaupunginhallitus päätti kohdennetuista lomautuksista / palkattomista vapaista vuoden 2020 aikana. Lisäksi talousarvion 2020 teon yhteydessä tehtiin talouden tasapainotusohjelma vuosille 2020–2022. Vuoden 2020 tilinpäätös muodostuikin ennakoitua paremmaksi ollen 5,0 milj. euroa ylijäämäinen. Käyttötalouden toimintamenot vähenivät vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna 1,7 milj. euroa, koronan vaikutus näkyi mm. toimintojen sulkemisena ja koulujen etäopetuksena. Myös henkilöstökulut laskivat. Valtionosuudet ylittivät talousarvion 4,6 milj. euroa ja yhteensä valtionosuuksia maksettiin 54 milj. euroa, kun valtio myönsi kunnille koronakustannuksiin tukia. Lisäksi verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2 milj. euroa.

Vuoden 2021 alkuperäinen talousarvio oli 2,4 milj. euroa alijäämäinen, mutta tilinpäätös muodostui lopulta 4,4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Käyttötalouden tulot kasvoivat 5,1 milj. euroa, mistä 2,1 milj. euroa selittyy valtion myöntämällä korvauksilla koronan hoidosta aiheutuviin kustannuksiin. Menot kasvoivat 7,1 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon osalta saatiin 1,7 milj. euroa palautusta tasauskustasta ja kalliin hoidon rahaston käytöstä. Verotulot kasvoivat 3,5 milj. euroa. Kuntien yhteisövero-osuutta nostettiin vuosille 2020–2021 10 %, mikä lisäsi yhteisöveron määrää.

Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa huomioitiin 2 %:n kasvu palkkamäärärahoihin sekä menoissa huomioitiin perusturvan henkilöstömitoituksen lisäys, ostopalvelujen kasvu sekä opetustoimen laajennettu oppivelvollisuus. Vuoden 2022 aluperäinen talousarvio oli 1,5 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden aikana tuli tieto, että sosiaali- ja terveysministeriö korvaa vielä kuntien koronatestaus ja -rokotuskuluja, joten tukiin ja avustuksiin hyväksyttiin 1,3 milj. euron lisämääräraha, lisäksi yhteisöveroihin lisättiin 2,0 milj. euron lisämääräraha. Myös menoihin haettiin lisämäärärahoja 5,5 milj. euroa pääasiassa perusturvaan ja tulos heikkeni talousarviossa 3,6 milj. euron alijäämään.

Ulkoisen tuloslaskelman mukaan toimintamenot kasvoivat vuonna 2022 11,7 milj. euroa ja toimintakate heikkeni 12,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Ulkoisen tuloslaskelman mukaan toimintatuotot heikkenivät 0,6 milj. euroa. Verotulot kasvoivat 1,9 milj. euroa ja ylittivät budjetoidun 0,8 milj. euroa. Myös valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,2 milj. euroa ja ylittivät budjetoidun 0,4 milj. euroa. 3,8 milj. euron vuosikate ei riittänyt poistojen (6,3 milj. euroa) kattamiseen ja tilikauden alijäämä oli 2,5 milj. euroa.

Vuosi 2022 kääntyi alijäämäiseksi kustannusten kasvun vuoksi. Perusturvan kustannukset nousivat yhteensä 8,7 milj. euroa (9,2 %), josta Essoten kustannusten nousu oli 3,6 milj. euroa (14 %). Myös tulevat talousarvio ja -suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä (kumulatiivinen alijäämä taloussuunnitelmavuosilta on 2,8 milj. euroa). Jotta kaupunki selviää tulevista investoinneista ilman merkittävää lisävelkaantumista ja/tai veronkorotuksia, on menokehitys pystyttävä pitämään kurissa. Sote-muutos vuoden 2023 alusta toi kuntaan

mittavat muutokset, kun hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen kustannukset, mutta myös suurin osa valtionosuuksista ja kolmasosa verotuloista siirtyi kunnasta pois. Lopulliset valtionosuuslaskelmat tarkentuvat vielä, joten taloussuunnitelmavuosien ennustaminen on haastavaa. Vuodesta 2024 alkaen kunnan taloustilanne voi heikentyä merkittävästi, kun valtionosuuksia tarkennetaan vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Vuonna 2023 liikaa maksettua valtionosuutta peritään 2024–2025 vuosien aikana.

Taseessa on kertynyttä ylijäämää 10,9 milj. euroa. Talouden tasapainotustoimenpiteitä ei ole nyt menossa, mutta niiden tarvetta tulee tarkastella, kun selviää valtionosuuden ja verotulojen taso varsinkin vuodesta 2024 eteenpäin. Miten valtiovalta rahoittaa kuntien jäljelle jääviä tehtäviä jatkossa, vaikuttaa suuresti kunnan talouteen. Uusiutuvan energian hankkeet vahvistavat kaupungin kiinteistöverokertymää sinä vuonna, kun tuotanto käynnistyy. Niinimäen tuulivoimapuiston arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 loppuun mennessä. Voimalan kiinteistövero on vuonna 2025 arviolta 700 000 euroa.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto on 13.12.2021 (§ 110) hyväksynyt Pieksämäen kaupungin strategian 2022–2030. Strategian mukaiset päämäärät ovat

1. Turvaamme kestäväällä kuntataloudella edellytykset pito- ja vetovoiman lisäämiseen
2. Tarjoamme toimivat palvelut keskustassa ja kylillä, sekä teemme yhteistyötä kumppanien kanssa
3. Kehitämme viihtyisiä ja toimivia asuinympäristöjä koko maaseutukaupungin alueella
4. Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta.

Päämääristä on johdettu tavoitteet, jotka ohjaavat kaupungin pitkän aikavälin toiminnan kehittämistä. Tavoitteet löytyvät strategiasta (www.pieksamaki.fi/paatoksenteko/kaupunkistrategiat).

Kaupunginhallitus (24.1.2022 § 4) kehotti vastuualueita laatimaan kaupungin strategian toteuttamiseksi omat kehittämissuunnitelmansa kaudelle 2022–2025. Kehittämissuunnitelmissa tuli huomioida valtuuston hyväksymän ilmasto-ohjelman tavoitteet. Vastuualueet laativat omat kehittämisohjelmat, jotka kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 27.6.2022 (§ 151). Myös konserniyhtiöitä kehoitettiin laatimaan omat kehittämissuunnitelmat, jotka merkittiin tiedoksi samassa kokouksessa. Vastuualueet ja konserniyhtiöt raportoivat vuosittain, miten kehittämissuunnitelmat ovat toteutuneet. Raportit tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi maaliskuun lopun kokoukseen eli samassa tahdissa tilinpäätöksen kanssa. Myös tietotilinpäätös raportoidaan yhtä aikaa tilinpäätöksen kanssa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt (6.6.2022 § 37) Pieksämäen laajan sähköisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022–2025. Yhdessä tilinpäätöksen käsittelyn kanssa tuodaan vuosittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi hyvinvointiraportin toteuma.

Vastuualueet raportoivat talousarvion tavoitteiden toteutumisesta tulosaluekohtaisissa käyttötalouden toteumissa.

Pieksämäen kaupungin strategiassa on maininta, että Pieksämäen kaupunki seuraa valtuustokauden aikana kaupungin kehitystä kuvaavia muuttujia, joiden toteumat on kerrottu seuraavaksi:

Asukasluku ja nettomuutto

Asukasluku väheni 173:lla eli 1,0 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaisnettomuutto oli 62 henkilöä plussalla, mutta kuolleiden määrä suhteessa syntyneisiin laski kokonaismuutoksen miinukselle.

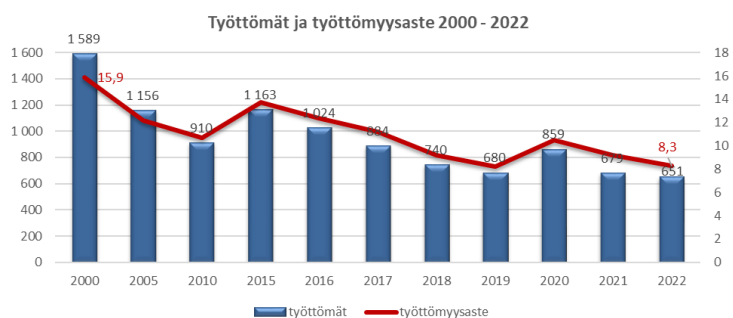
	Väkiluku 2021	Syntyneet	Kuolleet	SYNTYNEIDEN JA KUOLLEIDEN EROTUS	Kuntaan	Kunnasta	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettosiirtolaisuus	KOKONAISNETTOMUUTTO	väkiluvun korjaus	KOKONAISMUUTOS	Väkiluku ennako 2022
Pieksämäki	17 253	93	322	-229	628	631	-3	86	21	65	62	-6	-173	17 080
ETELÄ-SAVO	131 688	714	2 284	-1570	5 392	5 559	-167	642	119	523	356	6	-1 208	130 480

* Väestömuutosten ennakkotietoja Etelä-Savossa, Tilastokeskus

Työttömyysaste

Pieksämäellä työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2022 keskimäärin 8,3 %, kun se vuonna 2021 oli 9,2 %. 2020 vuonna korona aiheutti työttömien määrän ja työttömyysasteen nousun, mutta 2021–2022 työttömyysaste ja työttömien määrä ovat vähentyneet Pieksämäellä.

	työttömät	työttömyysaste
2000	1 589	15,9
2005	1 156	12,2
2010	910	10,7
2015	1 163	13,7
2016	1 024	12,4
2017	884	11,2
2018	740	9,2
2019	680	8,2
2020	859	10,5
2021	679	9,2
2022	651	8,3

*Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja Ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2022

Verokertymä

Pieksämäki	2020	2021	2022
Kunnan tulovero	58 224 535	58 956 703	60 757 968
kiinteistövero	3 961 153	4 383 628	4 799 520
osuus yhteisöveron tuotosta	5 211 547	7 557 105	7 285 540
Verotulot yhteensä	67 397 235	70 897 436	72 843 029
kasvu €		3 500 201	1 945 593
kasvu %		5,2 %	2,7 %

Verotulot ovat kasvaneet viimeisinä vuosina, vaikka väestömäärä onkin laskenut. Kunnan

tuloveron kasvuun vaikuttaa mm. työllisyyden kasvu. Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin vuosina 2020–2021 ja sen vaikutus näkyy vielä vuonna 2022. Yhteisöveroa lisäsi myös varhaiskasvatusmaksujen allennuksen komensointi. Vuonna 2023 verotulot tulevat muuttumaan, kun kunnan tuloveroa ja yhteisöveroa ohjataan hyvinvointialueelle.

Pieksämäen kaupunki sai v. 2022 verotuloja keskimäärin 4 222 euroa/asukas, Manner-Suomessa verotuloja saatiin 4 848 euroa/asukas ja Etelä-Savossa 4 473 euroa/asukas.

Velka/asukas

Pieksämäellä velka/asukas oli vuonna 2022 yhteensä 4 619 euroa. Tilinpäätösarvioista 2022 tehdyn vertailun perusteella Kuntaliitto arvioi Manner-Suomen kuntien lainamäärän olevan 3 359 euroa/asukas eli Pieksämäen kaupungin velka asukasta kohti on keskimääräistä suurempi. Lainakanta asukasta kohti oli edellisenä vuonna 2021 Pieksämäellä 4 673 euroa ja Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 3 465 euroa/asukas.

Nykyisin tarkastellaan talousmittarina konsernilaina ja vuokravastuut per asukas. Valtiokonttorin tilinpäätöstietojen mukaan konsernin lainat ja vuokravastuut vuonna 2021 olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 9 065 euroa/asukas ja Pieksämäellä 7 833 euroa/asukas vuonna 2021 ja 7 828 euroa/asukas vuonna 2022. Tämä tunnusluku on Pieksämäen kaupungilla hyvällä tasolla, eikä se ole lähellä kriisikuntakriteerin arvoa.

Vuosikate/poistot

Vuosikate jaettuna poistoilla oli 61 % ja edellisenä vuonna se oli 167 % eli tulorahoitus oli riittävä edellisenä vuonna, mutta ei vuonna 2022. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tämä edellyttää, että poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Aloittaneet/lopettaneet yritykset

Yritysten määrä Q3/2022 oli 1 196 (Tilastokeskus). Uusia yrityksiä vuonna 2022 perustettiin 70 ja lopettaneista yrityksiä oli 41. Osa oli fuusioiden tai yhtiömuodon muutosten takia lopettaneita ja osa PRH:n poistoja. Koronan vaikutus näkyi edelleen alkuvuonna paikkakunnan elinkeinoelämässä ja se koetteli erityisesti palvelualan yrityksiä ja tapahtuman järjestäjiä. Osaavan työvoiman puute korostui useilla toimialoilla loppuvuotta kohti.

Työpaikkojen määrä

Tilastokeskuksen tilastotietokannan mukaan työpaikkojen määrä v. 2015–2020 on ollut seuraava:

vuosi	työpaikkojen lkm
2015	6 802
2016	6 710
2017	6 742
2018	6 732
2019	6 642
2020	6 395

4.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

4.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Seuraavassa on esitetty valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustason mukaisesti tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen.

Kuvaus toiminnasta

Vaalilain mukaan kunnan tulee toimittaa kunnalliset ja valtiolliset vaalit. Ensimmäiset hyvinvointialueen aluevaalit toimitetaan tammikuussa 2022. Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet ja varajäsenet valitaan aluevaaleilla. Aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa vuodesta 2025 lukien, ensimmäiset aluevaalit toimitetaan kuitenkin erillisinä vaaleina.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Aluevaalit järjestetään 23.1.2022. Taloussuunnitelmavuotena 2023 ovat edessä eduskuntavaalit. Vuonna 2024 ovat edessä presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Talousarviovuoden tavoitteena on järjestää terveysturvalliset ja äänestäjille helposti saavutettavat vaalit.

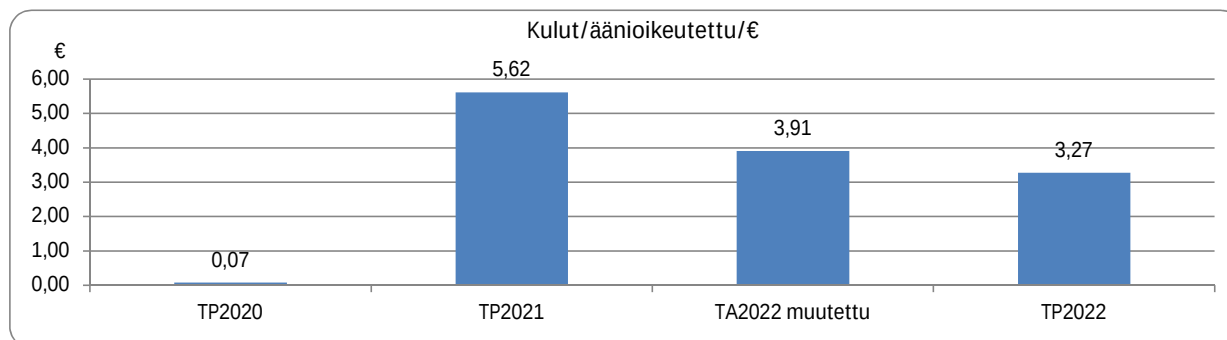
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Aluevaalit järjestettiin 23.1.2022. Ennakko- ja vaalipäivän äänestyspaikkoina olivat samat kuin v. 2021 kuntavaalien äänestyksessä. Ennakkoäänestystyöntekijät sekä lauta- ja toimikunnat koulutettiin vaalitietojärjestelmän käyttöön ja käytäntöihin. Oikeusministeriö maksoi vuoden 2022 aluevaaleista 2,70 euroa / äänioikeutettu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Konkreettisimpia riskejä olivat osaavan henkilöstön saaminen ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus. Kunkin ennakkoäänestyspaikan ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikan kohdalla tehtiin tietosuoja- ja -turva-arviointi yhtäaikaisen muun toiminnan ja materiaalin säilytyspaikan suhteen. Riskiä pyrittiin pienentämään sopimalla hyvissä ajoin tilojen varsinaisten käyttäjien kanssa tilojen käytöstä äänestystoiminnan aikana. Vaalilautakunnille ja -toimikunnille järjestettiin koulutusta niin järjestelmien käyttöön kuin itse vaalitoimintaan. Ennakkoäänestystyöntekijöiltä vaadittiin osallistumista sisäiseen koulutukseen niin järjestelmien käytöstä kuin itse vaalitoiminnasta. Terveysturvallisuusriskejä pienennettiin suojausvälineillä ja -käytännöillä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Kulut/äänioikeutettu/€	0,07	5,62	3,91	3,91	3,27	-0,64
TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)						
	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	0	21	0	0	40	40
Kulut	1	87	57	57	48	-9
Kate	-1	-66	-57	-57	-8	49
Poistot	0	1	0	0	3	3
Tulos	-1	-67	-57	-57	-11	46

Suoritemäärät

TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Arvio äänioikeutettujen lkm:stä		14 606		

Henkilötyövuodet

TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Ei päätoimista henkilöstöä. Keskusvaalilautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö palkataan kuhunkin vaaliin erikseen lähes kokonaan kaupungin olemassaolevasta henkilöstöstä.				

Vertailut

	Pieksä- mäki	Savo-Karj. vaalipiiri	Kaakkois-S vaalipiiri	Koko maa
Äänestysaktiivisuus vuoden 2021 kuntavaaleissa	46,5	50,2	51,2	55,1
Äänestysaktiivisuus vuoden 2019 eduskuntavaaleissa	61,4	67,4	67,8	72,1
Äänestysaktiivisuus vuoden 2019 eurovaaleissa	32,4	36,4	36,5	42,7
Äänestysaktiivisuus vuoden 2018 presidentinvaaleissa	63,7	66,3	67,8	69,9

Kuvaus toiminnasta

Yleishallinnon tulosalue sisältää luottamushenkilöorganisaation (kaupunginvaltuusto ja -hallitus ja tarkastuslautakunta), konsernijohtoon, talous- ja henkilöstöhallinnon, toimistopalvelut, työllisyyspalvelut ja joukkoliikenteen.

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n määrittämistä tehtävistä.

Tarkastuslautakunta suorittaa ulkoista tarkastusta kuntalain määräysten mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua. Konsernijohto ja talous- ja hallintoyksikkö hoitavat valmistelun ja täytäntöönpanotehtävät kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Pieksämäen kaupungin tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut kuntalaisille sekä vahvistaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toiminnassa korostetaan tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä yhteistyön ja tiedonkulun tärkeyttä. Tavoitteita vuodelle 2022 ovat:

- viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen
- ilmiantokanavan käyttöönotto ja
- valmistelutyöt hyvinvointialueen käynnistämiseksi.

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen.

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin toimintaa ja taloutta lakien ja säännösten sekä kaupungin strategian mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

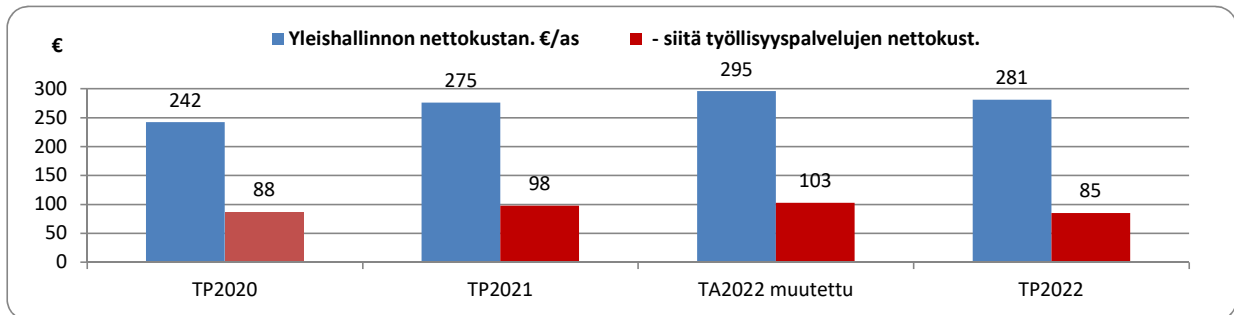
Koko kaupungin osalta toimintatuloja kertyi 37,2 M€, toimintamenoja 162,9 M€ ja toimintakate oli -125,8 M€. Vuosikate oli 3,8 M€, eikä se riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja 6,3 M€. Tulos jäi 2,5 M€ alijäämäiseksi. Alkuperäisen talousarvion mukaan alijäämä oli 1,5 M€ ja muutetussa talousarviossa alijäämä oli 3,6 M€. Kaupungin tulos oli 1,2 M€ parempi kuin talousarviossa arvioitiin, mutta heikkeni edellisestä vuodesta 6,8 M€. Verotulot ylittivät muutetun talousarvion 0,8 M€ ja valtionosuudet 0,4 M€. Tulot ylittyivät 1,8 M€, perusturvaan saatiin koronatukia 1,7 M€ ja lisäksi tuloja kasvattivat kasvatus- ja opetustoimeen saadut avustukset. Menot ylittivät muutetun talousarvion 2,3 M€. Tilinpäätöksessä otettiin huomioon Essoten loppulasku 1,86 M€ sekä Pieksämäen kaupungin osuus Essoten alijäämästä 268 000 euroa. Lisäksi henkilöstökuluihin kirjattiin siirtovelaksi 143 000 euron kertapalkkioiden maksu. Yhteensä tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 milj. euroa (ml. toimintatuotot, vos, verot ja rahoitus), mutta menot kasvoivat 11,6 milj. euroa (ml. toimintamenot, poistot ja rahoitus).

Kaupungin graafista ilmettä on jalkautettu toimialoille. Viestintä- ja sosiaalisen median ohjetta on ryhdytty päivittämään. Viestintä on aktiivisempaa, tiedottamista erilaisista teemoista ja tapahtumista on lisätty. Viestinnän rooli on selkeämpi ja viestinnän apua hyödynnetään monipuolisemmin. Ilmiantokanavan käyttöönotto odotti edelleen ilmoittajan suojaa koskevan lain valmistumista. Etelä-Savon hyvinvointialueelle annettiin selvitykset oikeuksista, vastuista ja velvoitteista, jotka siirtyivät 1.1.2023 hyvinvointialueelle. Erilaiset henkilöstöön ja sopimuksiin liittyvät selvitykset veivät todella paljon resurssia vuoden 2022 aikana. Pieksämäen Tukipalveluyhtiö perustettiin kesän 2022 aikana. Hva:lle siirtyi vuoden vaihteessa 520 kaupungin työntekijää/viranhaltijaa ja tukipalveluihin 96.

Syksyllä järjestettiin kh:n ja kv:n talousarvioseminaarit sekä seminaari hallintosäännön tarkastusesityksistä. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat kävivät kertomassa yhtiöiden toiminnasta syksyn kokouksissa ja MPY:n myyntijohtaja kävi selostamassa laajakaistahanketta. Vuoden aikana pidettiin ylimääräisiä kaupunginhallituksen ja -valtuuston kokouksia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Ukrainan sota heijastui maahanmuuton lisäksi energiakriisinä. Mahdollisiin sähkökatkoihin varauduttiin ja ohjeistettiin toimipisteitä laatimaan ohjeet sähkökatkojen varalle. Häiriö- ja poikkeusolojen kriisiryhmä osallistui paikallispulustusharjoitukseen syksyllä ja valmiussuunnitteluun ja varautumisasioihin panostettiin. Mahdollisiin kyberhyökkäyksiin tulee varautua kunnissa ja asiaa on käsitelty yhdessä tietohallinnon kanssa. Oman tietohallinnon resurssi on niukka, kun otetaan huomioon kasvaneet tarpeet ennakoida ja reagoida tietoturvariskejä heikentyneessä globaalissa turvallisuustilanteessa. Henkilöstön rekrytoinnin vaikeudet näkyivät monilla toimialoilla. Henkilöiden siirto HVA:lle vaati henkilöstö-, palkka- ja tietohallinnosta mittavaa panostusta, että siirto onnistui kaikilta osin hallitusti. Korkotason nousu ja inflaation kiihtyminen lisäsivät kustannuspainetta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Yleishallinnon nettokustan. €/as	242	275	295	295	281	-15
- siitä työllisyyspalvelujen nettokust.	88	98	103	103	85	-18

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	2 658	2 559	2 676	2 676	2 720	44
Kulut	6 861	7 310	7 808	7 808	7 513	-295
Kate	-4 202	-4 751	-5 132	-5 132	-4 793	339
Poistot	9	10	7	7	8	2
Tulos	-4 211	-4 761	-5 139	-5 139	-4 802	337

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Tarkastuspäivät	46,5	44,5	44	49	5
Kvalt:n kokoukset	6	8	7	10	3
Khall:n kokoukset	16	16	16	17	1
Seminaarit + iltakoulut	4	5	5	3	-2

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Konsernijohto	1	1	1	1	0
Talous- ja hallintoyksikkö	3,5	3,5	3,5	3,5	0
Toimistopalvelut	33,3	33,2	33,2	33,0	0
Työllisyyspalvelut	5,5	5,5	5,5	5,0	-0,5

Kuvaus toiminnasta

Yrityspalveluiden toiminta-alueina ovat aloittavien ja omistajaa vaihtavien yritysten neuvonta, toimivien yritysten kehittämisneuvonta, kasvuhankkeet sekä yritysten ja työn houkuttelemisen paikkakunnalle. Lakisääteinen maaseututoimi tulee sopimus pohjaisena Mikkelin kaupungin kautta. Kaupungin matkailun markkinointitoimet. Kaupungin omistamien vuokrattavien liike- ja toimitilojen hallinta ja vuokraus. Elinkeinotoimella on tilat osoitteessa Kauppakatu 1, 1. kerros. Pieksämäellä on yrityksiä noin 1 200 kappaletta, joista uusia vuosittain noin 80. Tukia hakevia maatiloja on vuosisatasolla noin 230.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

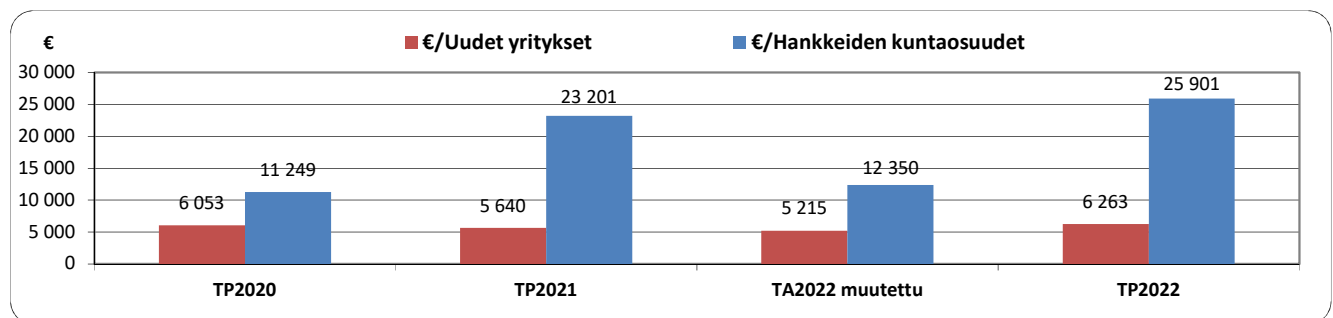
1) Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen ja säilyttäminen käytettävissä olevin resurssein. 2) Kehityskykyisten ja -haluisten yritysten neuvonta ja kannustaminen yritystoiminnan laajentamiseen. 3) Uusien työpaikkojen edistäminen kaupunkistrategian mukaisesti. 4) Liike- ja toimitilojen ylläpidon siirryttyä kaupungin tekniselle toimelle, vuokrattavissa liike- ja toimitiloissa pyritään mahdollisimman hyvään taloudelliseen tuottoon ja tilojen vajaakäytön alhaisena pitämiseen.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Talousarvio on toteutunut arvioidun mukaisesti. Vuokratuottoja kertyi hieman odotettua enemmän ja vastaavasti kulut jäivät hieman alle budjetoidun. Yritystoimintaa edistettiin käytettävissä olevin resurssein, yrityksille annettiin neuvontaa ja kannustettiin yrittäjyyteen ja toiminnan kehittämiseen. Veturitorin tapahtumat kärsivät vielä alkuvuonna koronan vaikutuksista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Merkittäviä riskitekijöitä ei ole havaittu. Riskienhallinta kohdistuu pääasiassa toiminnallisuuteen ja niissä liittyviin henkilöriskeihin. Riskejä on pyritty vähentämään annettavalla ohjeistuksella, seurannalla ja riittävällä dokumentoinilla. Riskien vaikutustaso pyritään minimoimaan.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
€/Uudet yritykset	6 053	5 640	5 215	5 215	6 263	1 048
€/Hankkeiden kuntaosuudet	11 249	23 201	12 350	12 350	25 901	13 551

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	2 326	2 009	2 082	2 082	2 098	16
Kulut	2 738	2 769	654	654	652	-2
Kate	-411	-759	1 428	1 428	1 446	17
Poistot	1 229	1 144	0	0	1	0
Tulos	-1 640	-1 904	1 428	1 428	1 445	17

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Uudet yritykset	71	69	80	70	-10
Hankkeitten kuntaosuudet	11	5	10	4	-6

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
	3	3	3	3	0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Yritysten lkm 2022Q3	1 196	441 735	10 072	1 107	1 474	1 126

180

TIETOHALLINTO

Kuvaus toiminnasta

ICT-palvelut: vastuualueiden sekä konserniyhtiöiden tietohallinnolle antamien

- järjestelmien, ohjelmien, palvelimien ja työasemien elinkaaren hallinta ja ylläpito,
- matkapuhelinten hankinta ja liittymien käyttöönotto,
- tulostamis- ja kopiokonepalvelun hallinnointi,
- tietoliikenteen hallinnointi sekä
- edellisiin liittyvästä tietoturvasta huolehtiminen.
- Tietohallinnon asiantuntijapalvelut.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Tuottaa kustannustehokkaita ict- ja tietohallintopalveluja vastuualueille ja konserniyhtiöille. Toimintaa seurataan ict-palvelujen osalta mittaroimalla palvelupyynnöiden läpimenoaikoja. Talousarviovuoden tavoitteena ovat lisäksi

- Identiteetin hallinnan käyttöönoton selvitystyön käynnistäminen
- Muutostyöt hyvinvointialueen käynnistymisen osalta.

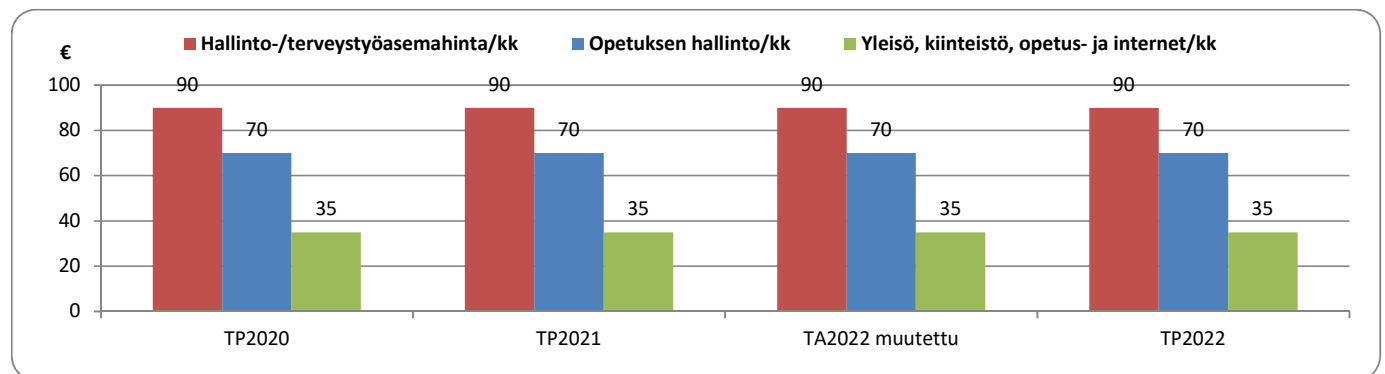
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tietohallinnon tukikanavan kautta v. 2022 tuli 4723 kpl tukipyynnöjä (69 % ratkaistu alle 3 tpv) ja 2120 kpl erilaisia palvelupyynnöjä. Hyvinvointialueen muutostyöhön osallitui 4 henkilöä tietohallinnosta, joista kaksi siirtyi hyvinvointialueen palvelukseen. Identiteetin hallinnan selvitystyö on kesken.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Taloutta seurattiin tietohallinnon palaverissa yhteisesti n. kerran kuussa. Tietohallinnon kriittisten palvelujen kartoitus, riskien kartoitus, arviointi ja toimenpiteet tehtiin keväällä ja käytiin lävitse edellisen vuoden kartoituksessa havaittujen riskien pienentymistä. Asiakastytyväisyyksimittaus, tulokset ja tarvittavat muutokset käytiin lävitse keväällä. Globaalin turvallisuustilan heikkenemisen vuoksi tietohallinnossa tehtiin sisäisten tietoturvasuuteen liittyvien toimintamallien muutosten lisäksi suojaustoimenpiteitä verkkoon ja laitteisiin. HVA:lle siirtyneen kahden henkilön myötä tietoturvasuuden ennakointi- ja reagoitukyky ovat vaarantuneet.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Hallinto-/terveystyöasemahinta/kk	90	90	90	90	90	0
Opetuksen hallinto/kk	70	70	70	70	70	0
Yleisö, kiinteistö, opetus- ja internet/kk	35	35	35	35	35	0

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	953	1 023	909	909	999	90
Kulut	887	829	911	911	905	-7
Kate	66	194	-3	-3	94	97
Poistot	74	84	2	2	105	103
Tulos	-8	110	-4	-4	-11	-7

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Hallinto-/terveystyöasema	551	592	563	585	22
Opetus hallinto	18	21	19	19	0
Päiväkodit, perusopetus, lukio, seutuopisto	635	704	593	701	108
Muut ylläpidot (Vesi, Kuntalaskenta, Haka)	53	62	55	66	11

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Vakituisen henkilöstön määrä	7	7	7	7	0
Määräaikaisia				2	2

310

PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Perusturvan hallinto vastaa Pieksämäen kaupungin sosiaali- ja terveystalouden johtamisesta ja kehittämisestä. Hallinnon ja ostopalvelujen tulosalue sisältää pääasiassa Essotelta ostettavat erikoissairaanhoidon palvelut ja Leppävirran kunnalta ostettavat terveydenhuollon palvelut.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2022 toiminnallisina tavoitteina perusturvan vastuualueella on valmistautua toiminnan siirtämiseen vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueelle sekä Korona-pandemian aiheuttaman hoitovelan hoitaminen ja palaaminen normaalitoimintaan toiminnallisesti ja taloudellisesti hallitusti.

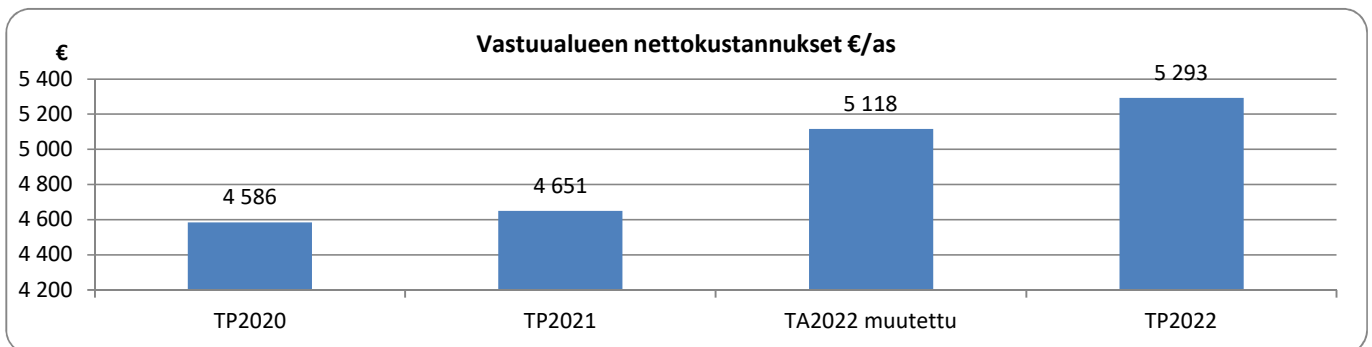
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Koko vuoden ajan toiminnan järjestämisen ja tuottamisen ohella valmistauduttiin hyvinvointialueelle siirtymiseen ja osallituttiin aktiivisesti hyvinvointialueen valmisteluun. Myös Korona-pandemian hoito jatkui edelleen vuonna 2022 ja valtio korvasi koronan hoidosta aiheutuneita kuluja 1,7 M€. Perusturvan vastuualueella lisämäärärahaa haettiin kesken vuoden 5,4 M€ ja menot ylittivät muutetun talousarvion 1,9 M€. Suurimmat ylitykset kohdistuivat erikoissairaanhoidon palveluihin. Essoten laskutus (sisältää myös muun erikoissairaanhoidon kauttalaskutuksen) kasvoi edellisvuoteen 14 % ja ylitti alkuperäisen talousarvion 3,6 M€ ja muutetun talousarvion 1,8 M€.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäistä valvontaa tehtiin vuonna 2022 perusturvalautakunnan vahvistaman suunnitelman mukaisesti. Sisäisessä valvonnassa ei huomattu merkittäviä poikkeamia toiminnassa eikä talouden hoidossa. Suurimmat riskit kohdistuivat talouteen ja henkilöstön saatavuuteen ja ne toteutuivat tilikaudella merkittävällä tasolla. Toimintaa jouduttiin supistamaan sekä vastaanotto- ja sairaalapalveluissa että ikääntyvien palveluissa henkilöstön heikon saatavuuden vuoksi.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Vastuualueen nettokustannukset €/as	4 586	4 651	4 878	5 118	5 293	175

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	168	287	0	0	198	198
Kulut	27 037	27 516	27 855	29 655	31 363	1 708
Kate	-26 869	-27 229	-27 855	-29 655	-31 164	-1 510
Poistot	6	9	7	7	7	0
Tulos	-26 875	-27 238	-27 861	-29 661	-31 172	-1 510

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
ESSOTE:n avohuoltokäynnit (sis. psykiatrian)	21 539	24 646	22 000	23 717	1 717
Ostopalvelukäynnit (sis. psykiatrian)	10 317	11 796	9 000	11 810	2 810
ESSOTE somatiikan hoitopäivät	6 363	6 285	7 000	6 764	-236
ESSOTE psykiatrian hoitopäivät	2 336	2 461	2 000	1 704	-296
Ostopalveluhoitopäivät (sis. psykiatrian)	3 775	4 233	3 000	4 328	1 328
Yhteispäivystyksen käynnit	360	608	500	861	361
Mittarit					
vakanssit koko petu	427	438	436	460	24
poissaolot, kalenteripäiviä	40 984	43 773		49 788	
joista koulutus	768	1 273		2 065	
virka-/työvapaa	10 741	8 699		8 712	
sairaspoissaolo	11 023	11 048		11 769	
työkierrossa	3	5		11	
muistutukset, kantelut lkm	49	23		24	
oikaisuvaatimukset lkm	59	41		23	

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Vakanssit	11	9,5	12,0	10,0	-2
Henkilötyövuodet HTV 1	9,2	9,6		11,9	

Vertailut (v 2020)

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Sos.- ja terveydenhuollon nettokust €/as	4 699	3 632	4 503	3 996	4 446	4 479
Erikoissair.hoidon nettokust. €/asukas	1 480	1 334	1 697	1 397	1 231	1 778

Kuvaus toiminnasta

Ikääntyvien palveluiden tulosyksiköt tuottavat erilaisia jokapäiväiseen elämiseen liittyviä palveluja ikäihmisille. Tulosalueeseen kuuluu palveluohjaus- ja neuvonta, kotiin tuotettavat palvelut tukipalveluineen sekä asumispalvelut. Palveluohjaus vastaa palvelutarpeen arvioinnista, omaishoidontuesta, perhehoidosta ja sotainvalidi- ja veteraanipalveluista. Palveluasumiskeskuksia ovat Kivitasku, Kerttula ja Hiekanpää. Niiden lisäksi asumispalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Kotihoidon tehtävänä on tuottaa kotihoitopalveluja omissa kodeissaan ja kotihoidon yksiköissä asuville kuntalaisille.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Talousarviovuoden tavoitteet liittyvät asumispalveluihin ja kotihoitoon. Pää tavoite on jatkaa palvelurakenteen keventämistä tehostamalla lyhythoidon koordinoitua ja vaikuttavuutta sekä laajentamalla digitaalisten kotona asumista tukevien tukipalveluiden käyttöä. Kotihoidon palveluja monipuolistetaan pilotoimalla kotihoidon etäkäyntejä. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää uusien työmenetelmien ja teknologiaratkaisujen hallintaa, työvälineiden tehokkaampaa hyödyntämistä ja jatkuvaa toiminnallista arviointia.

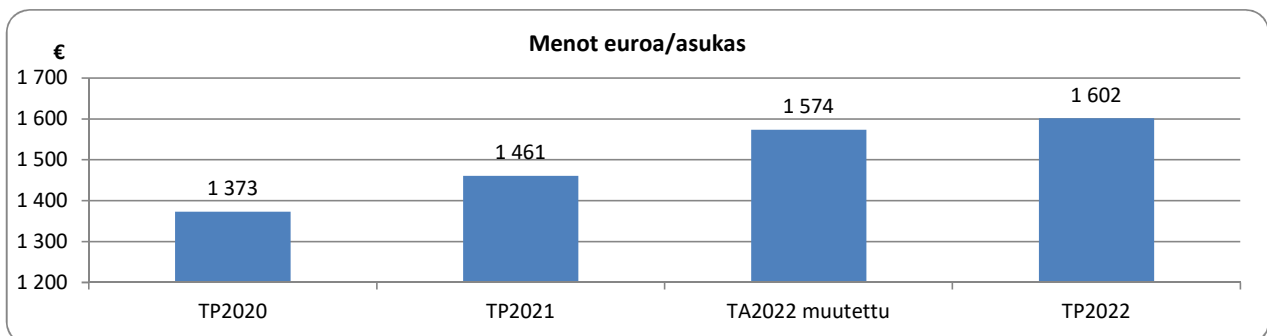
- Palvelurakenteen keventäminen lyhythoitoa tehostamalla ja pitkäaikaista tehostettua asumista vähentämällä
- Digi- ja tekniikkaratkaisujen monipuolisempi käyttö
- Kotihoidon etäkäynnit; Kotihoito eTänä
- Riittävän henkilöstömäärän turvaaminen tulosyksiköihin.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tilikauden tavoitteissa on onnistuttu vain osittain. Kotihoidon toimintaa on onnistuttu kehittämään etäpalvelujen osalta ja niistä on saatu vaikeassa henkilöstötilanteessa helpotusta. Kotihoito on aloittanut etäkäynnit sekä vakiinnuttanut teknologian työvälineenä. Hyvinvointialuetta ajatellen kotihoito on tässä suhteessa edistysellinen. Vakava henkilöstöpula ei ole myöskään näkynyt asiakaspalvelussa, vaan Pieksämäen kaupungin kotihoito sai maakunnan parhaat asiakasarvioinnit. Riittävän henkilöstömäärän turvaamisessa ei ole onnistuttu kuin osittain ja se on johtanut mm. asiakaspaikkojen osittaiseen sulkemiseen. Myös kansainvälinen rekrytointi on kauden aikana aloitettu. Henkilöstöpula ja suljetut asukaspaikat ovat johtaneet asumispalvelujen lisäostoihin yli talousarvion varattujen määrärahojen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Teknologian käyttöönottamiseen liittyvät riskit eivät konkretisoituneet ja teknologian käyttöönotto on sujunut ennakoitua paremmin. Palvelurakenteen keventämiseen liittyvät riskit ovat osittain toteutuneet, koska henkilöstöpula on pakottanut sulkemaan osan asumispalveluista eri mittaisiksi ajoiksi. Tämä on edelleen johtanut yksityisten palveluntuottajien lisääntyneisiin ostoihin, vaikkakaan se ei ole vaarantanut tarkoituksenmukaisia sijoituksia. Asiakkaat ovat tulleet hoidetuiksi kuntoisuuttaan vastaavissa paikoissa.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Menot euroa/asukas	1 373	1 461	1 436	1 574	1 602	28

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	6 341	7 524	6 779	6 779	6 582	-197
Kulut	23 852	25 203	24 964	27 364	27 355	-9
Kate	-17 511	-17 679	-18 185	-20 585	-20 773	-189
Poistot	38	47	46	46	49	3
Tulos	-17 550	-17 726	-18 231	-20 631	-20 823	-192

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Palvelutarpeen arviointi 7 vrk:ssa, %	100	100	100	100	0
Säännöllisen kotihoidon piirissä asiakkaita	360	460	480	489	9
josta yli 75 v.	270	340	390	371	-19
yli 75 v. täyttäneet asiakkaat vuoden aikana %	10,1	12,0		13	
Tukipalvelujen piirissä asiakkaita	474	664	500	500	0
Omaishoidon piirissä asiakkaita	164	246	210	219	9
josta yli 75 v.	87	143		112	
yli 75 v. täyttäneet asiakkaat vuoden aikana %					
vastaavanikäisestä väestöstä 31.12.	3,2	4,9		3,8	
Palveluasuminen hpvt, joista	22 477	28 218	25 000	25 898	898
Oma tuotanto	15 888	27 186	24 000	24 440	440
ostopalvelut	6 589	1 032	1 000	4 987	3 987
Tehostettu palveluasuminen hpvt pitkäaikainen, jc	110 750	95 964	93 000	93 275	275
oma tuotanto	45 101	44 085	45 000	42 315	-2 685
ostopalvelut	65 649	51 879	48 000	50 960	2 960
tehostetun palveluasumisen 75 v. täyttäneet asiakkaat					
% vastaavanikäisestä väestöstä 31.12.	10,6	9,2		9,2	
Lyhytaikaishoito	9 776	13 006	10 000	11 073	1 073
oma tuotanto	6 970	7 267	6 000	5 510	-490
ostopalvelut	2 806	5 739	4 000	5 563	1 563

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
vakanssit	196	207	216	219	3
henkilötyövuodet	224,8	247,3		243,2	

Vertailut (v.2020)

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Ikääntyneiden palvelujen nettokust €/as	702	483	665	660	904	698
Kotihoidon nettokust €/asukas	293	217	326	234	39	258

Kuvaus toiminnasta

Vastaanotto- ja sairaalapalvelut tuottaa perusterveydenhuollon palveluja kiirevastaanotolla, vastaanotolla, osastolla, mielenterveys- ja päihdepalveluissa, suun terveydenhuoltossa sekä perustason lääkinällisenä kuntoutuksena. Sosiaalihuollon palvelunostoa sisältyy mielenterveys- ja päihdepalveluihin.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

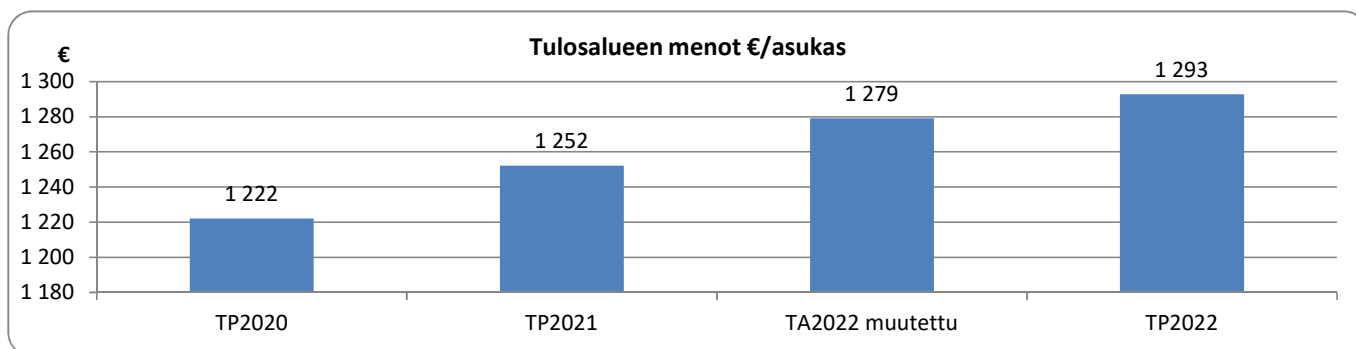
Vuoden 2022 tavoitteena on viime vuosina tehtyjen muutosten ja uusien toimintojen sisällön vakiointi ja laadun parantaminen yhteistyössä hyvinvointi alueen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on myös onnistuneen pilotoinnin jälkeen ottaa käyttöön uusia palvelumuotoja kuten esimerkiksi Digilääkäri palvelu, Omaolo -palvelu. Tärkeitä painopistealueita ovat edelleen pitkäaikaissairauksien hoito, palliatiivisen hoidon sekä vastaanottotoiminnan kehittäminen. 1. Digiratkaisujen laajeneva käyttö 2. Henkilöstön riittävyys 3. Toimintaprosessien kehittäminen tulevalle hyvinvointialueelle.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Digilääkäripalvelua pilotoitiin Mehiläisen tuottamana maksuttomana palveluna kuntalaisille heinäkuun loppuun saakka. Palvelua käytti yli 1300 kuntalaista. Suurin käyntisyys oli koronatodistuksen saaminen. Kilpailutuksen myötä digilääkäripalvelua tuottaa jatkossa Pihlajalinna. Omaolo -palvelun kehittämistä jatkettiin hyvinvointialueelta saadun henkilöstöresurssin turvin syksyn 2022 aikana. Oma palvelutuotantoa jouduttiin supistamaan henkilöstöpuutteista johtuen erityisesti kiirevastaanoton ja osaston osalta. Saadun palautteen perusteella maltillisilla supistamistoimenpiteillä on kuitenkin pystytty turvaamaan kuntalaisille tarpeita vastaavat palvelut. Toimintaprosesseja kehitettiin erityisesti vastaanoton alueella osallistumalla hyvinvointialueen Hyvä vastaanotto -hankkeeseen. Uutena toimintamallina otettiin käyttöön mm. ilman ajanvarausta toimiva sairaanhoitajan neuvonta -vastaanotto. Hanke jatkui loppuvuoden 2022 ajan ja sen arvioitiin osaltaan tukevan potilaslähtöistä toimintaa ja vähentävän takaisinsoittopalvelun ruuhkautumista. Talousarviovuoden toteutumista on ennakoimattomasti ohjannut koronaepidemiaan liittyvät velvoitteet, joiden vaikutus näkyy selvästi lisääntyneinä henkilötöyvuosina (htv).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutettiin perusturvalautakunnan vahistaman sisäisen valvonnan ja riskienhallinta suunnitelman mukaisesti. Merkittävimpiä riskejä ovat taloudelliset ja henkilöstö riskit. Henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi kiirevastaanoton ja osaston toimintaa supistettiin. Toiminnan supistuksista huolimatta toiminta pystyttiin ylläpitämään riittävällä tasolla kysyntään nähden. Potilashoitoon ja henkilöstöön liittyvien muistutusten ja kanteluiden määrä ei poikennut aikaisemmasta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tulosalueen menot €/asukas	1 222	1 252	1 279	1 279	1 293	14

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	2 814	4 945	2 743	3 968	4 774	806
Kulut	21 233	21 587	22 230	22 230	22 079	-151
Kate	-18 418	-16 642	-19 487	-18 262	-17 305	957
Poistot	62	59	35	35	38	3
Tulos	-18 480	-16 701	-19 522	-18 297	-17 343	954

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
AVOHOIDON KÄYNNIT	126 190	112 066	113 300	118 899	5 599
Vastaanotto	51 944	27 324	30 000	31 231	1 231
Päivystys	35 054	39 772	35 000	40 957	5 957
Fysioterapia	1 680	2 194	1 700	2 387	687
Fysioterapian kotikäynnit	826	726	900	671	-229
Apuvälinepalvelut	2 774	3 320	2 700	3 226	526
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	15 276	18 220	19 000	20 587	1 587
Mielenterveys- ja päihde kotikäynnit	2 016	1 815	2 000	1 639	-361
Suunterveydenhoito	16 620	18 695	22 000	18 201	-3 799

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Vakanssit	160	159	161	164	3
Henkilötyövuodet HTV 1	168,7	178,0		184,9	

Vertailut v.2020

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Perusterveydenhuollon nettokustannukset €/asukas	972	672	757	802	965	784

Kuvaus toiminnasta

Tulosalueen perustehtävä on järjestää ja tuottaa pieksämäkeläisille lapsille, nuorille ja perheille perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja, työikäiselle väestölle sosiaalipalveluja ja vammaisille ja kehitysvammaisille henkilöille heidän tarvitsemansa erityispalvelut. Perhe- ja sosiaalipalvelujen tulosalue koostuu viidestä tulosityksiköstä: lapsiperheiden perusterveydenhuoltopalvelut, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, lastensuojelupalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut ja vammaisten palvelut. Perhepalveluiden tulosalueen toiminnan tavoitteena on osaltaan edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista turvallisuutta. Toiminnassa pyritään vahvoilla ja riittävillä peruspalveluilla vähentämään erityispalvelujen tarvetta.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

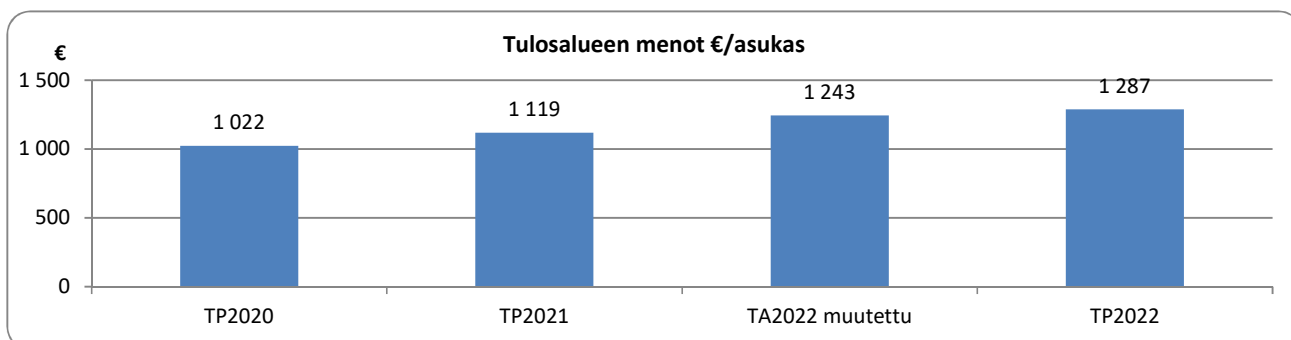
Vuoden 2022 toiminnallisista tavoitteista tärkein on valmistautua toiminnan siirtämiseen vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueelle. Tämä työ pitää sisällään hyvinvointialueen valmisteluun osallistumisen ja sisäisesti tehtävän valmistautumisen organisaatiomuutokseen. Lasten- nuorten ja perheiden palvelujen keskitetyn palveluohjauksen toimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen. Kasvatus- ja perheneuvonnan toiminnan sisällöt määritellään ja kuvataan kirjallisesti.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen vuoden 2022 toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 358 000 eurolla. Ylitykset kohdistuvat asiakaspalvelujen ostoihin lastensuojelun sijaishuollossa ja vammaisten palveluissa. Lastensuojelun sijaishuollon ylitykset selittyvät laitoshuoltopäivien lisääntymisellä. Vammaisten palveluissa kilpailutettiin asumispalvelujen ostot siten, että kilpailutetut hinnat tulivat voimaan vuonna 2022. Kustannustason nousuun varauduttiin, mutta ei kuitenkaan riittävästi. Myös hoitopäivät lisääntyivät jonkin verran. Kuluja kohdistui varattua enemmän myös vammaisten päivä- ja työtoiminnan ja henkilökohtaisen avun ostopalveluihin ja palveluseteleihin. Perhe- ja sosiaalipalvelujen johto ja henkilöstö osallistuivat v. 2022 aktiivisesti Etelä-Savon hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen, työikäisten palvelujen ja vammaisten palvelujen suunnitteluun erilaisissa työ- ja ohjausryhmissä. Kasvatus- ja perheneuvonnan palvelujen ja prosessien paikallinen kehittäminen on tehty yhteistyössä hyvinvointialueen kasvatus- ja perheneuvontaa koskevan valmistelun kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutettiin perusturvalautakunnan vahvistaman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman mukaisesti. Tulosalueen merkittävimmät riskit ovat taloudellisia ja henkilöstöriskejä. Henkilöstötilanne ja rekrytointitilanne tulosalueella oli tyydyttävä. Henkilöstön vaihtuvuutta oli jonkin verran, mutta avoinna olleet virat ja työsuhteet saatiin lähes poikkeuksetta täytettyä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tulosalueen menot €/asukas	1 022	1 119	1 174	1 243	1 287	43,65

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	873	1 138	1 181	1 181	1 085	-96
Kulut	17 760	19 786	20 413	21 613	21 976	363
Kate	-16 886	-18 648	-19 232	-20 432	-20 891	-459
Poistot	15	17	14	14	15	1
Tulos	-16 901	-18 665	-19 247	-20 447	-20 906	-459

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
LAPSIPERHEIDEN PERUSTERVEYDENHUOLTOPALVELUT					
Äitiysneuvola käyntien lkm	4 016	3 840	3 000	1 998	-1 002
Lastenneuvola käyntien lkm	2 643	2 491	3 300	2 701	-599
Kouluterveydenhuolto käyntien lkm	4 264	4 434	5 000	4 642	-358
Opiskeluterveydenhuolto käyntien lkm	4 836	4 636	5 000	3 953	-1 047
LAPSIPERHEIDEN SOSIAALIPALVELUT					
Yhteydenotot sosiaalihuoltoon lkm	75	46	65	36	-29
Palvelutarpeen arvioinnit lkm	112	135	150	142	-8
Kasvatus- ja perheneuvonta käyntien lkm	-	-	1 000	379	-621
Lapsiperheiden kotipalvelu käyntien lkm	538	347	700	357	-343
Perhetyö käyntien lkm	1 065	1 122	1 600	805	-795
LASTENSUOJELU					
Lastensuojeluilmoitukset lkm	535	660	550	606	56
Avohuollon asiakkaat lkm	87	79	80	102	22
Avohuollon sijoituksessa olleet lapset lkm	14	16	15	15	0
Kiireellisessä sijoituksessa olleet lapset lkm	21	18	20	32	12
Huostaan otettuina olleet lapset lkm	51	56	50	56	6
Laitoshuollon hoitopäivät lkm	2 420	4 641	4 000	6 011	2 011
Ammatillisen perhehoidon hoitopäivät lkm	5 397	5 436	6 500	5 069	-1 431
Perhehoidon hoitopäivät lkm	8 392	9 288	8 500	10 120	1 620
TYÖIKÄISTEN SOSIAALIPALVELUT					
Ruokakuntia toimeentulotuen saajina lkm	404	408	500	343	-157
Aktivointisuunnitelmat/asiakkaiden lkm	171	246	200	245	45
TYP-suunnitelmat/asiakkaiden lkm	50	89	100	113	13
VAMMAISTEN PALVELUT					
Kuljetuspalvelu asiakkaiden lkm	463	453	450	459	9
Henkilökohtainen apu asiakkaiden lkm	168	162	160	192	32
Päivätoiminta asiakkaiden lkm	73	-	70	78	8
Kehitysvammaisten palveluasuminen hoitopäi	27 223	28 023	27 700	30 325	2 625
Kehitysvammaisten laitoshoidon hoitopäivien lk	2 738	2 973	3 000	3 022	22

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
vakanssit	60	62	59	67	8
Henkilötyövuodet HTV 1	56,4	61,8		67,6	

Vertailut 2020

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Lastensuoj. ja muiden lasten ja perheiden palv. nettokust €/as	353	284	267	300	368	271
Vammaisten palvelut kustannukset €/as.	574	365	477	333	602	408

Kuvaus toiminnasta

Hallinnon tehtävänä on huolehtia kaupungin opetussuunnitelman ja palvelustrategian mukaisten kasvatus- ja opetustavoitteiden saavuttamisesta päivähoidossa, kouluissa ja nuorisotoimessa koko kunnan alueella. Johto ja henkilökunta vastaavat johtamisen ja tuloksellisuuden kehittamisestä sekä tuottavat laadukkaita hallinto- ja asiantuntijapalveluja. Tukipalveluihin kuuluvat koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut, puheterapeutin ja erityispäivähoidon palvelut.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Toiminnallisesti riittävän hallinnon toteuttaminen kustannustehokkaasti; nettomenot 64 €/asukas.

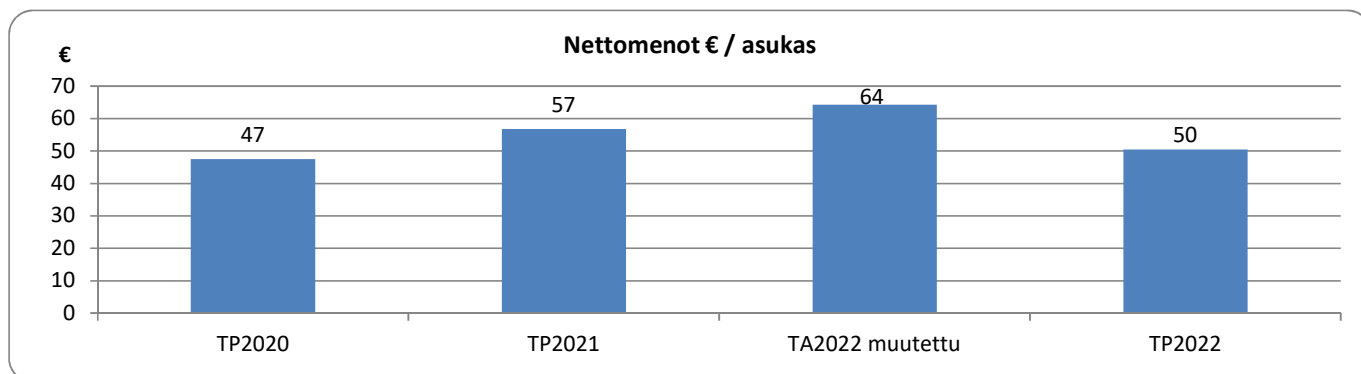
Tavoite 2: Oppilas- ja opiskeluhuollon järjestäminen hallituksen esityksen 165/2021 mukaisella tavalla; max 670 asiakasta / kuraattori, max. 780 asiakasta / psykologi

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tavoite 1. Hallinto toteutui nettomenoina 50 €/as. Tavoite 2. Kuraattorimitoitus toteutui lain edellyttämällä tavalla; 628,25 oppilasta/opiskelijaa / kuraattori. Psykologien osalta tavoitteeseen ei päästy. Koulupsykologien oppilasmitoitus (780 opp / psykologi) astuu voimaan 1.8.2023 eli laki ei edellytä tarkkaa mitoitusta. Toteutunut oppilasmäärä oli kevätlukukaudella 1 256,5 ja syyslukaudella 2 513 oppilasta/opiskelijaa / psykologi htv. Psykologivajetta paikattiin ostamalla oppimisvalmiustutkimuksia yksityiseltä palveluntarjoajalta. Muuta: Kasvatus- ja opetuspalvelujen hallinnon tuotot ovat 248 000 € arvioitua suuremmat. Suuri ero johtuu OKM:n myöntämistä arvioitua suuremmista avustuksista varhaiskasvatuksen laadun parantamiseen ja kehittämistyöhön. Näillä avustuksilla on palkattu lisähenkilöstöä, joka selittää henkilötöyvuosien suuren, 17 htv:n poikkeaman TA22:n verrattuna.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

1. Kuntatalouden heikkeneminen. Kuntatalouden heikkeneminen ei vaikuttanut heikentävästi vastualueen toimintaan v. 2022. 2. Oppilas- ja opiskeluhuollon ylikuormittuminen. Kuraattoripalvelut toteutuivat ennakoidusti. Psykologipalvelut kärsivät merkittävästi rekrytointivaikeuksista. Ongelmaa ratkaistiin vahvistamalla muuta opiskeluhoitoa palkkaamalla yksi ylimääräinen määräaikainen kuraattori syyslukukaudeksi. Lisäksi oppimisvalmiustutkimuksia ostettiin yksityiseltä palvelun tuottajalta. 3. Johtamisen ylikuormittuminen. Henkilöstön kanssa pidettiin kehityskeskustelut 1 krt/vuosi. Lisäksi työnohjausta järjestettiin oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstölle säännöllisesti. Esihenkilöille järjestettiin työnohjausta tarpeen mukaan.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Nettomenot € / asukas	47	57	64	64	50	-14

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	136	303	353	484	732	248
Kulut	962	1 280	1 470	1 601	1 593	-8
Kate	-825	-978	-1 116	-1 116	-861	256
Poistot	4	5	5	5	5	0
Tulos	-829	-982	-1 121	-1 121	-865	256

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
	11,6	11,6	12	28,76	17

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset €/asukas v.2021 (Tilastokeskus)	1 593	2 176	1 450	1 653	1 608	1 766

Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue vastaa kaupungin lasten päivä-, vuoro- ja erityisvarhaiskasvatuksen organisoinnista, riittävydestä, toimivuudesta ja laadusta. Lapsen ja perheen tarpeet huomioiden varhaiskasvatusta tarjotaan kunnallisissa päiväkodeissa (5), perhepäivähoidossa (n. 20 pphoitajaa) ja ryhmäperhepäivähoitokodissa Virtasalmella. Perhepäivähoidon varahoito toteutetaan pääsääntöisesti yhden kotona työskentelevän perhepäivähoitajan luona ja Sinikellon ryhmäperhepäiväkodissa. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluita ostetaan palvelusetelillä yksityisistä päiväkodeista ja yksityisiltä perhepäivähoitajilta. Avoimen varhaiskasvatuksen palveluja järjestetään Perheiden Hermannissa. Tulosalueen talousarvioon on varattu myös kotihoidon tuen määrärahat.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Kunnallisten päiväkotien lapsimäärää tehostetaan edelleen lain sallimissa rajoissa ja yksityiseltä ostetaan palvelua kunnallisen ylimenevän tarpeen mukaan.

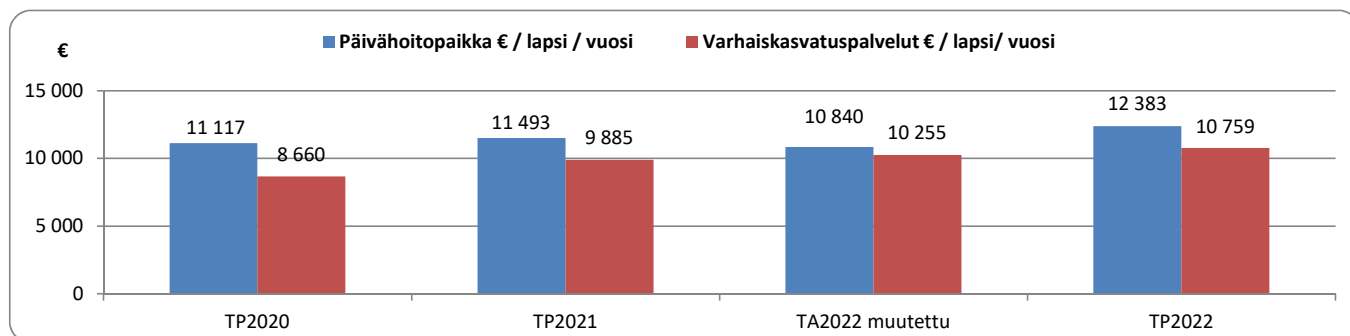
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvio toteutui muuttuneet olosuhteet huomioiden kokonaisuudessaan hyvin toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden osalta. Kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen täyttöaste on ollut korkea ja lisäksi yksityisiltä palveluntuottajilta on ostettu palvelusetelillä tarvittavat varhaiskasvatuspalvelut. Toimintavuoden aikana on palvelutarpeen muutoksiin jouduttu vastaamaan myös kahden toimintaryhmän lisäyksellä. Toimintatuotot ovat kokonaisuutena toteutuneet suunnitellusti, vaikka asiakasmaksutuotot jäivät suunniteltua alemmalle tasolle. Henkilöstökulujen osalta suunnitelman mukainen käyttö on alitettu n. 80 000 € (n. -2%). Asiakaspalvelujen ostojen osalta on tehty talousarvio ylittynyt n. 117 000 €, joka johtuu muilta kunnilta ostettujen palvelujen sekä palvelusetelikulujen noususta. Kotitalouksille suunnattujen avustusten (kotihoitontuki ja hoitoraha) osalta ylitystä syntyi n. 52 000 €. Kokonaisuudessaan laaditun talousarvion toimintakate ylitettiin n. 90 000 eurolla. On syytä huomioida, että tilapäisen suojelun piirissä olevien lasten (n. 30 lasta) varhaiskasvatuksen järjestäminen on edellyttänyt erityisjärjestelyjä, jotka ovat lisänneet kustannuksia. Kustannuksia on kuitenkin kompensoitu Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella. Kyseinen erityisavustus (n. 200 000 €) on kohdennettu kehittämishankkeisiin (4119) eikä suoraan varhaiskasvatuksen tulosalueelle. Tämä on vaikuttanut myös tilinpäätöstietojen laskennalliseen yksikköhintaan nostavasti. Omassa kodissa toimivien perhepäivähoitajien määrä on pienentynyt 17 hoitajaan. Ryhmäperhepäivähoitoa on toteutettu Virtasalmella sekä keskustan alueella perhepäivähoidon varahoitoyksikkönä. Avointa varhaiskasvatustoimintaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti yhteistyössä Pieksämäen MLL:n kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen äkilliset muutokset tilapäisen suojelun piirissä olevien lasten palvelujen järjestämiseksi ovat vaatineet alkuperäisistä suunnitelmista poikkeavia järjestelyjä. Pienentynyt syntyvyys ei edellä mainitusta johtuen ja korkean osallistumisasteen vuoksi näy suoraan palvelutarpeen merkittävänä vähenemisenä. Palvelutarpeen muutoksiin on reagoitu toimintaryhmien lisäämisellä toukokuussa Hiekanpään päiväkodin ja syyskuussa Kontiopuiston Lammenkukan toimipisteeseen. Tarvittavat muutokset on toteutettu varhaiskasvatuksen lainsäädännön edellyttämän palvelukyvyyn ja toimintaryhmien rakenteen toteuttamiseksi. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vaikeuttaneet toiminnan järjestämistä ajoittain, sillä sijaisten saatavuus on heikentynyt entisestään. Syksyllä 2022 voimaan astunut varhaiskasvatuslain muutos lapsen aikaisempaa vahvemmasta oikeudesta suunnitelmallisesti toteutettuun tukeen on tuonut lisävaatimuksia erityisesti lapsen tuen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin, mutta myös valitusoikeudellisten päätösten laatimisveloitteen myötä hallinnollisiin tehtäviin. Koulutukselliset panostukset ovat kohdentuneet lapsen tuen toteuttamiseen mm. neuropsykiatrisen osaamisen lisäämisellä sekä turvallisuusnäkökulman vahvistamiseen henkilöstön kattavalla Avekki-koulutuksella.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muuttettu	TP2022	Poikkeama €
Päivähoitopaikka € / lapsi / vuosi	11 117	11 493	10 840	10 840	12 383	1 543
Varhaiskasvatuspalvelut € / lapsi / vuosi	8 660	9 885	10 255	10 255	10 759	504

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muuttettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	461	495	421	421	422	1
Kulut	6 930	7 216	7 446	7 446	7 534	88
Kate	-6 469	-6 722	-7 024	-7 024	-7 112	-88
Poistot	22	32	56	56	67	12
Tulos	-6 491	-6 753	-7 080	-7 080	-7 179	-99

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Kunnalliset ph.lapset yhteensä	412	415	410	405	-5
Päiväkotihoido	323	332	325	329	4
Perhepäivähoito	76	71	75	63	-12
Ryhmäperhepäivähoito	13	12	10	13	3
Avoim varhaiskasvatus	21	11	15	15	0
Yksityinen hoidon tuki	0	0	0	0	0
Palveluseteli	157	167	160	146	-14
Kotihoidon tuki	157	87	100	95	-5

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
	122	108	118	109	-9

Vertailut

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Päiväkotipaikka €/v	11 004	11 336	12 011	12 369	358
Perhepäivähoitopaikka €/v	11 650	10 920	12 235	12 153	-82
Ryhmäpäivähoitopaikka €/v	10 165	19 245	28 646	17 615	-11 031
Yksityisen hoidon tuki €/lapsi/vuosi	0	0	0	0	0
Palveluseteli €/lapsi/vuosi	6 871	7 314	7 128	8 648	1 520
Kotihoidon tuki €/lapsi/v	3 825	4 682	4 000	4 754	754

Vertailut

(Tilastokeskus 2021)	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Lasten päivähoito € / asukas	381	541	418	342	445	437
Lasten päivähoito € / 0-6 vuotiaat	8 782	7 948	8 135	9 283	9 067	10 159

Kuvaus toiminnasta

Toiminta-ajatuksena on tuottaa monipuolisia lasten ja nuorten palveluja. Tuetaan lasten ja nuorten oppimista, tervettä kasvua ja kehitystä sekä elämänhallintaa. Edistetään tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta kaikessa toiminnassa. Esiopetus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti päiväkodeissa ja kyläkouluilla integroituna muiden ikäluokkien kanssa tai omina ryhminään. Oppilashuolto, kolmiportaisen tuen järjestäminen ja kodin ja koulun yhteistyö, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä koulun jälkeinen kerhotoiminta ja kesänuokkaritoiminta ovat keskeinen osa perusopetuksen palvelukokonaisuutta. Nuorisotoimen kokonaisuus pitää sisällään mm. nuorisotila-, erityisnuorisotila-, etsivän nuorisotila-, nuorten työpaja-, koulunuorisotyön sekä kulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön toimintoja. Nuorisotyössä toteutetaan nuorisolain mukaista osallisuustoimintaa ja vastataan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ohjaamo Pieksämäen ja nuorten työpajatoiminnan koordinoinnista. Nuorisotyö on kunnan tehtävä.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Opetuksen järjestäminen kustannustehokkaasti; 9 203 €/oppilas.
Tavoite 2: Laajennetun oppivelvollisuuden ja Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TuVa) aloittamisen laadukas toteuttaminen.
Tavoite 3: Nuorisotoimi tarjoaa nuorille sellaisia niin kasvokkain kuin verkossakin tuotettavia palveluja, jota kautta tuetaan nuorten kasvua sekä ennaltaehkäistään erityisen tuen tarvetta ja kustannuksia.

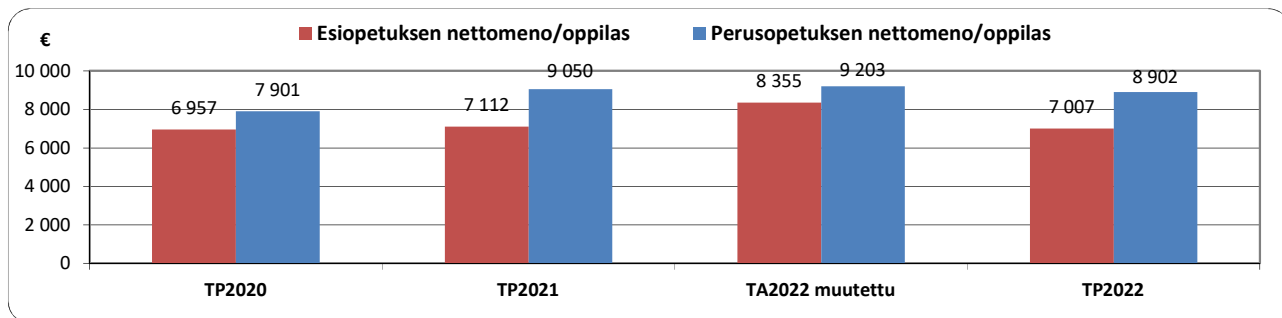
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tavoite 1. Esi- ja perusopetuksen järjestäminen on järjestetty talousarvion tavoitteisiin nähden tehokkaasti; 8 902 €/oppilas. Tavoite 2. OKM ei myöntänyt Pieksämäen kaupungille TuVa -koulutuksen järjestämis lupaa. Näin ollen ko. koulutusta ei voitu toteuttaa. Tavoite 3: Nuorisotoimen toimintaa on toteutettu lähipalveluna ja verkossa sekä Po1nt.fi chat alustalla ja kumppanuussopimusten sekä avustustoiminnan kautta. Osallisuustyö vahvaa. Kannustinmallirahoituksen avulla vahvistettu nuorten Ohjaamon monialaisuutta ja vastattu siten asiakkaiden tarpeisiin. Palkattu kokoaikainen (kannustinmallin 100 % valtionrahoitus) nuorten mipä-sairaanhoitaja ja jalkautettu 70 % sosiaaliohjaajan työtä ohjaamolle. Psykososiaalisen tuen ONNI työntekijä 1,5 pv/vko ohjaamolla (valtionrahoitus). Ohjaamon kävijät v. 2022 yht. 2 180. Nuorten työpajalla vahvistettu oppilaitoksen ulkopuolista oppimisympäristötoimintaa mm. koulutussopimustoiminnalla. Nuorten työpajalla oli vuonna 2022 yhteensä 968 kävijää. Kaksi pajaohjaajaa vakinaistettiin 1.5.2022 alkaen. Ohjaamo, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja toimivat verkoston kanssa monialaisesti ja kynnysketterästi yhdessä työtoiminnan ja työllisyyspalveluiden kanssa samoissa tiloissa Lampolahdenkadulla kustannustehokkaasti. Nuorisotoimen kokonaiskävijämäärä vuonna 2022 yht. 31 168.

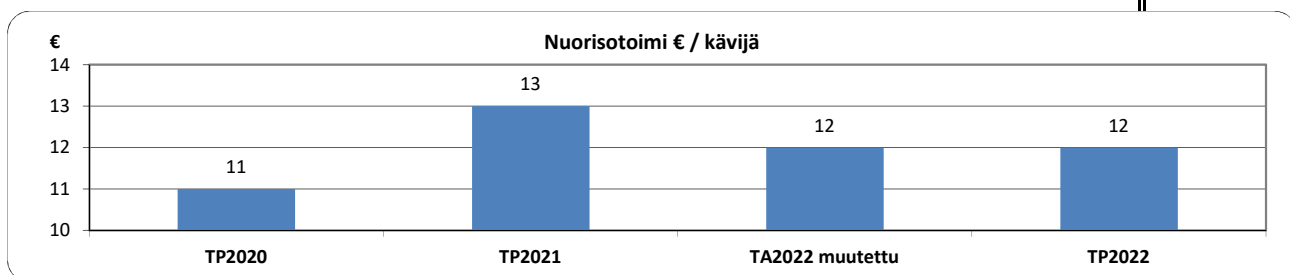
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

1. Henkilöstön määrä ja osaamisen riittävyys. Perusopetuksen vakinaisista viranhaltijoista n. 97 % on kelpoisia tehtäväänsä. Oppimisen tuen lisääntyneeseen tarpeeseen on vastattu OKM:n erityisavustuksilla palkatulla lisähenkilöstöllä. Avustuksia em. tarkoituksiin saatiin v. 2022 yhteensä n. 346 000 €. 2. Työhyvinvointi. Henkilöstölle on tarjottu koulutoimeen suunnattua AVEKKI -koulutusta sekä NePsy - valmentajakoulutusta. Vuonna 2021 työnantajan toteuttaman työhyvinvointikyselyn tuloksista tehtiin yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat. Tukea tuen järjestäjille - koulutus saatiin loppuun. Työn priorisointilinjaus on kesken. Nuorisotoimi: Lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt koronan jälkeen ja se näkyy nuorisotoimen arjessa. Nuorisotoimessa on toimittu kaikissa toiminnoissa laaditun asiakasturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Koko henkilöstö kävi AVEKKI koulutuksen, jota kautta käytännön työn riskien hallintaa vahvistetaan. Henkilöstön jaksamiseen vastattu tyhy-toiminnan, täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen avulla.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Esiopetuksen nettomeno/oppilas	6 957	7 112	8 355	8 355	7 007	-1 348
Perusopetuksen nettomeno/oppilas	7 901	9 050	9 203	9 203	8 902	-301

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Nuorisotoimi € / kävijä	11	13	12	12	12	0

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	820	968	781	781	1 034	253
Kulut	13 924	14 872	15 495	15 495	15 544	49
Kate	-13 104	-13 904	-14 714	-14 714	-14 510	-204
Poistot	158	185	267	267	222	-44
Tulos	-13 262	-14 088	-14 981	-14 981	-14 732	-249

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
20.9 tilanne					
Esioppilaat	139	151	128	139	11
Peruskoulun oppilaat	1 367	1 352	1 339	1 335	4
Perusopetuksen opetustunnit	116 936	99 834	96 357	94 125	2 232
Tukiopetustunnit	1 048	1 441	1 501	1 281	220
Nuorisotoimen ja verkkonuorisotyön kävijät/vuosi	30 107	23 700	35 000	31 168	-3 832

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Esi- ja perusopetus ja ip-toim.	170	158,7	146	154,19	8
Valmistava opetus	1	1	2	5	3
Nuorisotoimi	8	8	8	9,5	2
Nuorisotyön projektityöntekijät	1	2	2	2	0
* lis. sivutoim. opettajia	3	1	0	0	0

Vertailut

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
AP/IP yks.hinta €/h (57 %)	26	26	26	26	0
IP tunnit	9 658	9 502	10 125	9 624	501
Nuortyon yks.hinta €/asukas	15	15	15	15	0
Valtionosuus (29,7 %)	18 905	18 546	18 221	17 637	-584

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
(Tilastokeskus 2021)						
Esiopetus €/as	60	73	53	66	50	63
Perusopetus €/as	738	996	702	770	873	843
Nuorisotoiminta €/as	32	35	19	55	26	33

430

LUKIOKOULUTUS

Kuvaus toiminnasta

Pieksämäen lukio on aikuistuvan nuoren yksilöllinen kasvupaikka. Pieksämäen lukio on laaja-alainen ja se tarjoaa seutukunnan nuorille monipuoliset valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa sekä ammatillisessa koulutuksessa.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

- 90% opiskelijoista valmistuu kolmessa (3) vuodessa
- 40% perusopetuksen päättävästä ikäluokasta hakeutuu Pieksämäen lukioon
- Opintojen keskeyttäjien osuus on alle 4% (sellaiset, jotka eivät jatka missään muissa opinnoissa)

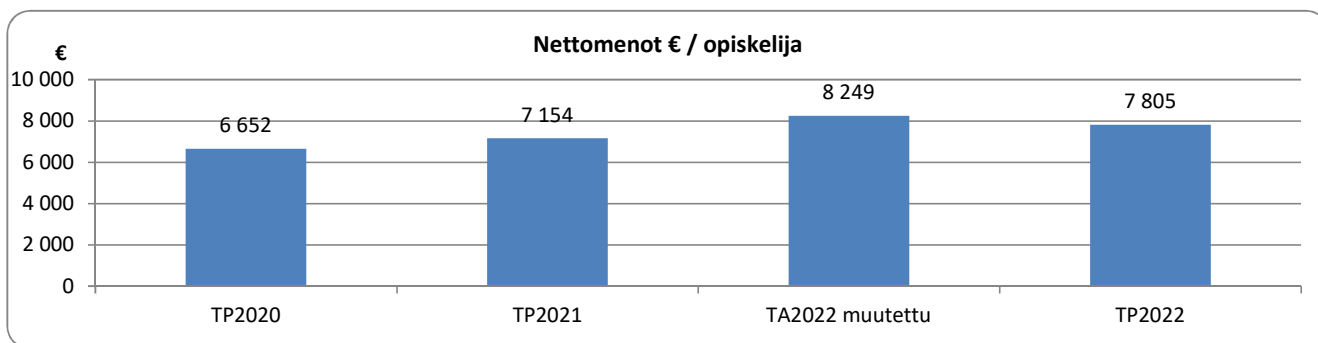
Talousarvion toteutuminen 31.12.

- ikäluokasta ylioppilastutkinnon kolmessa vuodessa suoritti 85 % opiskelijoista, opiskelijoista 8 % suoritti tutkintonsa 3,5 vuodessa ja neljännelle vuodelle jatkoi 6 %
- perusopetuksen keväällä 2022 päättäneestä Hiekanpään koulun ikäluokasta 37 % jatkoi opintojaan Pieksämäen lukiossa
- negatiivisia opintonsa keskeyttäneitä oli 0 % (sellaiset, jotka eivät jatka missään muissa opinnoissa)

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Uuden opetussuunnitelman ja oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on tehty muutoksia toimintakulttuuriin ja toimintatapoihin. Opiskelijoiden tukeen ja jaksamiseen on kiinnitetty aikaisempaa enemmän huomiota. Lisääntynyt työmäärä ei ole aiheuttanut merkittävää kuormituksen lisääntymistä opettajissa. Opiskelijoiden liikkuminen lukion, yläkoulun ja liikuntahallin välillä muodostaa koulupäivien aikana onnettomuusriskin, mikä ei ole kuitenkaan realisoitunut. Siirtymät koulupäivien aikana ovat näkyneet lähinnä opiskelijoiden myöhästymisinä oppitunneilta, mikä ei ole kuitenkaan häirinnyt koulutyötä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Nettomenot € / opiskelija	6 652	7 154	8 249	8 249	7 805	-443,70

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	20	48	60	60	60	0
Kulut	1 337	1 364	1 545	1 545	1 465	-79
Kate	-1 317	-1 316	-1 485	-1 485	-1 405	80
Poistot	21	8	49	49	7	-42
Tulos	-1 339	-1 324	-1 533	-1 533	-1 411	122

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Opiskelijoita	198	184	180	187	7
Opetustunteja	8 800	8 900	9 000	8900	-100

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
	13,2	13,2	12,7	12,7	0,0

Vertailut

v.2021	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä
Lukiokoulutus €/as (Tilastokeskus)	78	120	144	90	96
Opetuksen kustannukset €/opiskelija (OPH)	7 526	8 415	6 807	11 296	8 424

460

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden vastuualue tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja opistopalveluja eri-ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toiminta koostuu kuntalaisten hyvinvointia tukevista palveluista eri puolilla kaupunkia. Taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksesta vastaa kuvataidekoulu ja musiikin laajan oppimäärän toteutuksesta Soisalo-opiston musiikkiopisto.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarjoamalla saavutettavia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja opistopalveluita.
Tavoite 2: Osallisuuden ja aktiivisuuden edistäminen tukemalla kaikenikäisten kuntalaisten osallisuutta laatimalla osallisuussuunnitelmaa.
Tavoite 3: Kuntalaisten ohjaaminen digitaalisten palveluiden käyttöön, kuten kirjaston e-aineisto, opiston verkkokurssit, striimatut esitykset ja mobiilikartat.

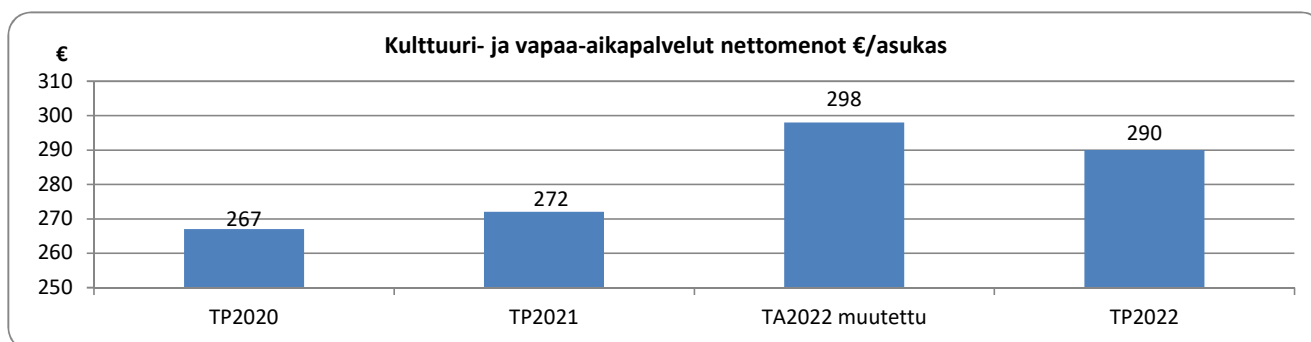
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tavoite 1 : Kirjastopalvelut jalkautuivat mm. kouluille, kirjastoauton reittiä uudistettiin, kulttuuripalveluissa paljon jalkautuneita tapahtumia, liikuntatoimen monipuoliset palvelut, seutuopiston hybridi-, verkko- ja uutuuskurssit
Tavoite 2: Osallisuussuunnitelmaa valmisteltiin syksyllä 2022, toimenpiteitä ennakoitiin mm. kuntalaisten osallisuuden lisäämiseen, kyselyitä, jne.
Tavoite 3: Digitaalisia palveluita kehitetty paljon mm. e-aineistot, verkkokurssit, PoleeniLive, mobiilikartat

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Strategisena riskinä on ollut asiakkaiden muuttuvat tarpeet väestön ikääntymisen myötä, huomioitu palveluajoissa. Toiminnallisena riskinä henkilöstön vähäinen määrä ja jatkuvan kouluttautumisesta huolehtiminen, henkilöstön laaja-alaisen osaamisen hyödyntäminen ja lisäkoulutuksen tarjoaminen. Taloudellisena riskinä oli pandemian vaikutus heikentävästi kuntalaisten osallistumisaktiivisuuteen. Toimenpiteenä luotiin turvalliset osallistumispuitteet, osallisuuteen kannustaminen. Vahinkoriskinä oli ilkeävalta etenkin liikuntapaikoilla.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut nettomenot €/asukas	267	272	298	298	290	-8

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	656	682	593	593	995	403
Kulut	5 301	5 385	5 765	5 765	5 953	188
Kate	-4 645	-4 703	-5 172	-5 172	-4 958	-214
Poistot	117	147	164	164	176	12
Tulos	-4 762	-4 851	-5 336	-5 336	-5 134	-202

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Kulttuuripalvelun kävijämäärät	47 730	28 323	48 000	48 433	433
Lainausten määrä	193 342	216 794	230 000	227 163	-2 837
Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärä	57 575	53 891	75 000	78 390	3 390
Seutuopiston kurssilaiset	10 871	7 662	11 500	10 668	-1 190
Seutuopiston valtionosuus	590 406	584 682	580 000	623 159	43 000

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Kirjasto	9,7	9,6	10,5	10,5	0
Kulttuuri	5,5	5,7	5,7	5,7	0
Liikunta	9	9,0	9	10,5	1,5
Seutuopisto	5	5,0	5	5	0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
(Tilastokeskus 2021)						
Kirjasto €/asukas	53	60	64	50	51	48
Kulttuuri -yleinen kulttuuri €/asukas	19	27	20	13	5	5
Museot €/asukas	3	23	17	17	2	29
Liikunta €/asukas	109	115	106	104	92	153
Taiteen perusopetus	8	13	14	6	1	22
Seutuopisto €/asukas, huomioitu vos	25	25	33	4	21	46

510

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kuvaus toiminnasta

Teknisen lautakunnan vastuulla ovat teknisen lautakunnan, tila-, ruoka- ja siivouspalveluiden tulosalueet. Teknisen lautakunnan tulosalue vastaa teknisen lautakunnan hallinnon, maankäytön suunnittelun, mittaustoimen, liikenneväylien, viheralueiden, jätehuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä sekä Jäppilän ja Virtasalmen lämpölaitoksista. Palo- ja pelastustoimen palvelut ostetaan Mikkelin kaupungilta. Muiden kuin viranomaispalveluiden tuottaminen perustuu pääasiassa ostopalveluihin. Liikenneväylien- ja viheralueiden hoidosta n. 60 % on kaupungin omaa tuotantoa. Kaikki toimitilat on vuokrattu.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Palvelut järjestetään niin, että ne luovat hyvät edellytykset asumisen ja yritystoiminnan kehittymiselle alueelle. Tahiniemen, Pertinkujan sekä Vangasjärven asemakaavamuutosten hyväksymiskäsittely. Puun myyntiä on suunniteltu tehtävän noin 600 000 € arvosta. Taksojen ja maksujen hinnat tarkistetaan ja tehdään tarvittaessa hintoihin korotukset.

Palo- ja pelastustoimen ESPL ostopalveluissa on korotusta + 6%. Kaupungin toimintaan tarpeettomaksi todettuja kiinteistöjä pyritään myymään tai rakennuksen kunnon ollessa huono, purkamaan.

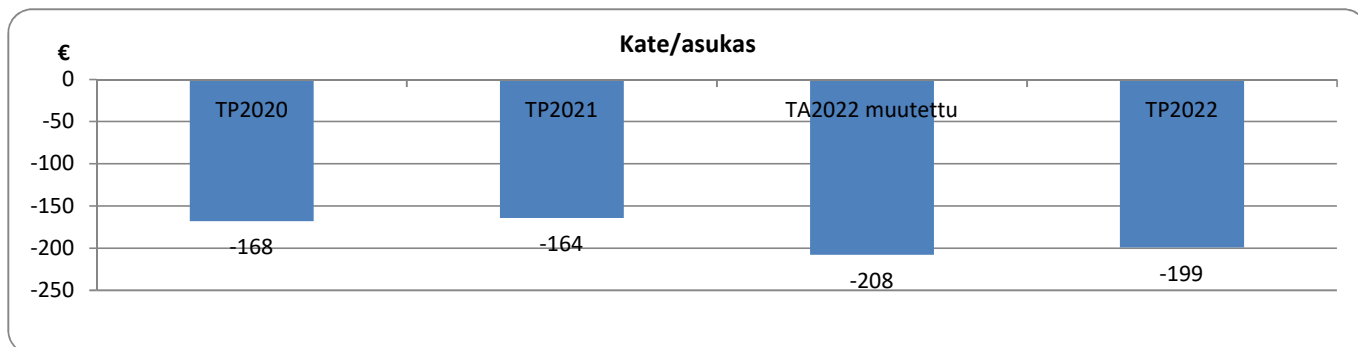
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Pyhityn rantaosayleiskaava, Virtasalmen- ja Pertinkujan asemakaavamuutokset hyväksyttiin. Metsien toimintatuot olivat 696 000 €. Kaukolämmön taksoja korotettiin 15 %. Pertinkuja 1, Lampolahdenkatu 8, Vilhulantie 1 ja joukko pienempiä rakennuksia purettiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäisen valvonnan ohjeistusta on noudatettu ja tehty tarvittavat päätökset. Työmaakohtaiset riskikartoitukset on tehty ennen työmaan aloittamista. Henkilövajeen paikkaaminen on ollut haasteellista.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Kate/asukas	-168	-164	-208	-208	-199	8

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muutettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	2 790	2 876	2 691	2 691	2 905	214
Kulut	5 705	5 707	6 297	6 297	6 305	8
Kate	-2 915	-2 831	-3 607	-3 607	-3 400	206
Poistot	896	1 044	1 191	1 191	1 173	-18
Tulos	-3 811	-3 875	-4 798	-4 798	-4 574	224

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Hoidetut liikenneväylät km/m ²	1 083 560	1 083 560	1 086 000	1 086 000	0
Hoidetut puistot m ²	710 000	710 000	710 000	710 000	0
Kaupungin maaomaisuus ha	4 907	4 916	4 855	4 930	75
Vuokratut tontit kpl	1 847	1 947	1 933	1 933	0
Hyväksytyt kaavat kpl	5	6	3	3	0
Palastustoimen hälytykset kpl	478	478	400	412	12
Myyty lämpömäärä Mwh	4 478	4 897	5 000	4 536	-464
Myönnettyt rakennusluvut	332	323	320	470	150
Suoritettut katselmukset kpl	631	618	600	630	30
Yksityistiet kpl	262	253	253	258	5
Yksityistiet km	681	606	670	685	15

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Henkilötyövuodet	26	26	25	25	0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Heinola	Jämsä	Varkaus
Liikenneväylät €/asukas	124	28	183	206	213
Puistot	18	62	53	46	26
Yhdyskuntasuunnittelu €/asukas	40	46	86	71	27
Pelastustoimi €/asukas	101	81	132	92	133

550

TILA-, RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT**Kuvaus toiminnasta**

Tila-, ruoka- ja siivouspalvelut jakaantuu kahteen eri tulosityksikköön; Ruoka- ja siivouspalvelut sekä Tilapalvelut.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Yksiköiden tehtävänä on vastata ja huolehtia yllä mainittujen palveluiden tuottamisesta pääasiassa kaupungin omille yksiköille. Palvelut pyritään tuottamaan kilpailukykyisesti niin hinnan kuin laadun suhteen. Tilapalvelun sitova tavoite on kiinteistöjen hoitomenot 4,60-5,20 €/m2/kk. Ruokapalvelun sitova tavoite on ruuan suoritehintaa 3,80-4,50 €. Siivouksen sitova tavoite on 2,45-2,55 €/m2/kk. Muutokset talousarviossa; Hallintosääntö muutoksesta johtuen liike- ja teollisuustilojen menot siirtyivät teknisen toimen alaisuuteen. Tästä aiheutuu n. 2 milj. euron menojen lisäys tekniseen toimeen. Liike- ja teollisuustilojen tulot jäävät edelleen kaupunginhallituksen alle. Ruoka- ja siivouspalveluiden menoissa ja tuloissa on huomioitu suunnitelmavuosien 2023 ja 2024 sosiaali- ja terveystalouden siirto hyvinvointialueelle.

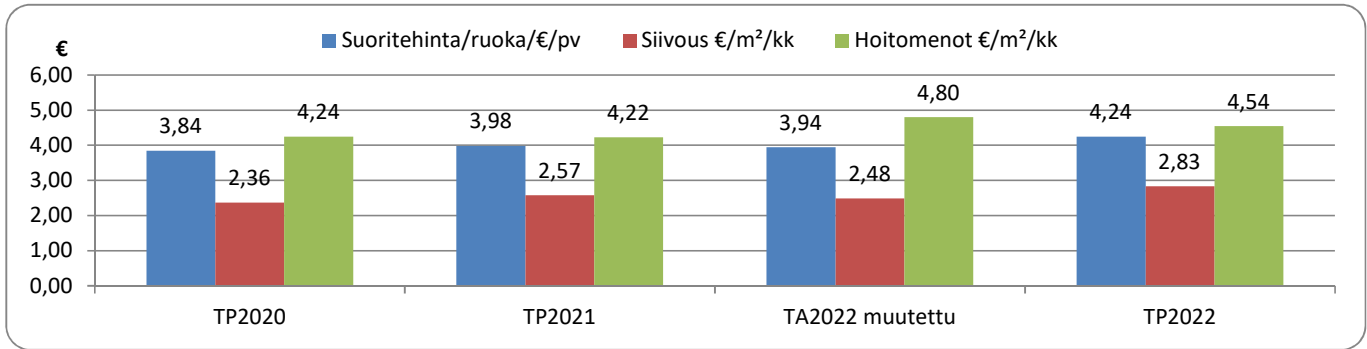
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tilapalvelun sitovassa tavoitteessa pysyttiin, sillä kiinteistöjen hoitomeno oli 4,54 €/m2/kk. Rakennusten ikääntymisestä aiheutuvat ennakoidut korjaustoimenpiteet aiheuttivat lisäkustannuksia. Tilapalveluissa oli paljon henkilöstövaihdoksia. Ruoka- ja siivouspalveluissa oli paljon henkilöstövaihdoksia, useita rekrytointeja ja pitkiä poissaoloja. Sijaisuudet ylittyivät moninkertaisesti. Suoritemäärät jäivät odotettua pienemmäksi mm. Vaalijalan Puistolan osaston sulkemisen vuoksi ja perusturvan yksiköistä suoritteita tuli huomattavasti odotettua vähemmän. Ruokaradalla jatkettiin koronan aiheuttamaa vuorotyötä huhtikuun loppuun, mikä lisäsi erilliskorvausten määrää. Elintarvikkeiden, siivoustarvikkeiden ja palveluiden hinnankorotukset näkyvät merkittävänä suoritehinnan nousuna.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäiset valvonnat ja riskien kartoitus tehdään tulosityksiköittäin ja kartoitus päivitetään vuosittain. Taloudellisia riskejä kontrolloidaan ostamalla tuotteet sopimustoimittajilta sopimushintaan, laskujen tarkastamisella sekä tuotteiden ja raaka-aineiden oikeanlaisella käytöllä. Hankinnat suoritetaan tämän hetkisten hankintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä hankinta-asiantuntijan kanssa. Yksiköiden taloutta seurataan kuukausittain ja pidetään huolta, että talousarviosta pidetään kiinni. Tilapalvelussa jatketaan kiinteistöhälytysvalvontapalvelun käyttöä, joka turvaa osaltaan henkilöstöressurssien riittävyyttä ja jaksamista. Tilapalvelut on tehnyt päivityksen sisäiseen valvontaan ja riskien kartoitukseen 12/2021. Ruoka- ja siivouspalvelut ovat päivittäneet sisäisen valvonnan ja riskien kartoituksen 02/2022. Yksikössä oli myös AVI:n tarkastus syksyllä 2022. Ruoka- ja siivouspalvelut yhtiöityivät 1.1.2023 alkaen Pieksämäen Tukipalvelut Oy:ksi.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muuttettu	TP2022	Poikkeama €
Suoritehintaruoka/€/pv	3,84	3,98	3,94	3,94	4,24	0,30
Siivous €/m²/kk	2,36	2,57	2,48	2,48	2,83	0,35
Hoitomenot €/m²/kk	4,24	4,22	4,80	4,80	4,54	-0,26

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2020	TP2021	TA2022 alkuper.	TA2022 muuttettu	TP2022	Poikkeama €
Tuotot	11 550	12 869	12 787	12 787	12 538	-249
Kulut	9 481	10 218	12 168	12 168	12 664	495
Kate	2 069	2 651	619	619	-125	-744
Poistot	3 155	3 342	4 432	4 432	4 430	-2
Tulos	-1 086	-692	-3 813	-3 813	-4 556	-743

Suoritemäärät

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama lkm
Siivouspalvelu/siivottavat m²	68 141	68 299	68 188	68 188	0
Ruokapalvelut/suoritemäärät	755 662	820 161	850 000	779 637	-70 363
Tilapalvelut/hoidettavat m²	114 795	119 981	118 829	119 339	510

Henkilötyövuodet

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	Poikkeama
Ruoka- ja siivouspalvelut	84,7	86,3	87,3	87,2	-0,1
Tilapalvelut	13,6	13,5	14,6	13,6	-1,0

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2022											
	TULOT		TOT- %	MENOT		TOT- %	TOIMINTAKATE		kate %		
	TA-2022+MRM	TOT-2022		TA-2022+MRM	TOT-2022		TA-2022	TOT-2022			
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE	5 667 115	5 856 492	103,3	9 430 825	9 118 014	96,7	-3 763 710	-3 261 522	86,66		
110 VAALITOIMI	0	39 879		57 057	47 734	83,7	-57 057	-7 855	13,77		
120 YLEISHALLINTO	2 675 857	2 719 783	101,6	7 808 243	7 513 027	96,2	-5 132 386	-4 793 244	93,39		
150 ELINKENOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	2 082 436	2 098 217	100,8	654 169	652 498	99,7	1 428 267	1 445 720	101,22		
180 TIETOHALLINTO	908 822	998 612	109,9	911 356	904 755	99,3	-2 534	93 857	-3704,13		
PERUSTURVAN VASTUUALUE	11 927 900	12 638 837	106,0	100 861 398	102 772 951	101,9	-88 933 498	-90 134 114	101,35		
310 PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALVELUT	0	198 479		29 654 580	31 362 928	105,8	-29 654 580	-31 164 448	105,09		
340 IKÄÄNTYVIEN PALVELUT	6 779 300	6 581 812	97,1	27 364 000	27 355 225	100,0	-20 584 700	-20 773 413	100,92		
355 VASTAANOTTO- JA SAIRAALAPALVELUT	3 967 900	4 773 900	120,3	22 229 646	22 078 748	99,3	-18 261 746	-17 304 847	94,76		
365 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	1 180 700	1 084 646	91,9	21 613 172	21 976 051	101,7	-20 432 472	-20 891 405	102,25		
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT VASTUUALUE	1 746 580	2 248 943	128,8	26 086 555	26 136 494	100,2	-24 339 975	-23 887 551	98,14		
410 KASVATUS- OPETUSPALV. HALLINTO	484 200	732 055	151,2	1 600 622	1 592 776	99,5	-1 116 422	-860 721	77,10		
415 VARHAISKA SVATUSPALVELUT	421 360	422 027	100,2	7 445 825	7 534 027	101,2	-7 024 465	-7 112 000	101,25		
420 ESL- JA PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI	781 020	1 034 367	132,4	15 495 356	15 544 313	100,3	-14 714 336	-14 509 946	98,61		
430 LUKIOKOULUTUS	60 000	60 494	100,8	1 544 752	1 465 379	94,9	-1 484 752	-1 404 885	94,62		
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALV. VASTUUALUE	592 700	995 329	167,9	5 764 717	5 953 036	103,3	-5 172 017	-4 957 707	95,86		
460 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	592 700	995 329	167,9	5 764 717	5 953 036	103,3	-5 172 017	-4 957 707	95,86		
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE	15 478 110	15 443 488	99,8	18 465 542	18 969 023	102,7	-2 987 432	-3 525 535	118,01		
510 TEKNINEN LAUTAKUNTA	2 690 633	2 905 046	108,0	6 297 203	6 305 236	100,1	-3 606 570	-3 400 190	94,28		
550 TIILÄ-, RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	12 787 477	12 538 442	98,1	12 168 339	12 663 787	104,1	619 138	-125 345	-20,25		
	35 412 405	37 183 088,41	105,00	160 609 037	162 949 517,98	101,46	-125 196 632	-125 766 429,57	100,46		
määrärahamuutokset					muutos kv päätös						
					tulot						
					400 000						
					200 000						
					400 000						
					1 800 000						
					800 000						
					1 225 000						
					1 800 000						
					131 000						
					5 531 000						

Vastuualuetason vertailut

Käyttötalous 2022 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021 €	Talousarvio 2022 €	Toteuma 12 / 2021 €	Toteuma 12 / 2022 €	Käyttö 2022 %	Muutos %
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE						
TOIMINTATUOTOT	5 561 641,00	5 667 115,00	5 611 862,63	5 856 491,59	103,34%	4,36%
TOIMINTAKULUT	11 350 022,10	9 430 825,10	10 993 925,42	9 118 013,50	96,68%	-17,06%
TOIMINTAKATE	-5 788 381,10	-3 763 710,10	-5 382 062,79	-3 261 521,91	86,66%	-39,40%
PERUSTURVA						
TOIMINTATUOTOT	12 352 340,00	11 927 900,00	13 893 612,75	12 638 837,28	105,96%	-9,03%
TOIMINTAKULUT	96 136 506,75	100 861 398,25	94 091 862,60	102 772 951,07	101,90%	9,23%
TOIMINTAKATE	-83 784 166,75	-88 933 498,25	-80 198 249,85	-90 134 113,79	101,35%	12,39%
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 542 146,00	1 746 580,00	1 813 739,85	2 248 943,07	128,76%	23,99%
TOIMINTAKULUT	24 814 497,68	26 086 555,17	24 733 244,73	26 136 494,21	100,19%	5,67%
TOIMINTAKATE	-23 272 351,68	-24 339 975,17	-22 919 504,88	-23 887 551,14	98,14%	4,22%
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	727 700,00	592 700,00	681 512,53	995 328,94	167,93%	46,05%
TOIMINTAKULUT	5 539 960,56	5 764 716,61	5 384 909,54	5 953 036,34	103,27%	10,55%
TOIMINTAKATE	-4 812 260,56	-5 172 016,61	-4 703 397,01	-4 957 707,40	95,86%	5,41%
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE						
TOIMINTATUOTOT	15 691 515,00	15 478 110,00	15 744 359,72	15 443 487,53	99,78%	-1,91%
TOIMINTAKULUT	16 094 072,34	18 465 542,33	15 924 405,53	18 969 022,86	102,73%	19,12%
TOIMINTAKATE	-402 557,34	-2 987 432,33	-180 045,81	-3 525 535,33	118,01%	1 858,13%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	35 875 342,00	35 412 405,00	37 745 087,48	37 183 088,41	105,00%	-1,49%
TOIMINTAKULUT	153 935 059,43	160 609 037,45	151 128 347,82	162 949 517,98	101,46%	7,82%
TOIMINTAKATE	-118 059 717,43	-125 196 632,45	-113 383 260,34	-125 766 429,57	100,46%	10,92%

Tulosaluetason vertailut

Käyttötalous 2022 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021 €	Talousarvio 2022 €	Toteuma 12 / 2021 €	Toteuma 12 / 2022 €	Käyttö 2022 %	Muutos %
VAALITOIMI						
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	20 823,60	39 879,00		91,51%
TOIMINTAKULUT	84 993,75	57 056,80	86 598,79	47 734,34	83,66%	-44,88%
TOIMINTAKATE	-84 993,75	-57 056,80	-65 775,19	-7 855,34	13,77%	-88,06%
YLEISHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	2 573 078,00	2 675 857,00	2 558 601,64	2 719 783,16	101,64%	6,30%
TOIMINTAKULUT	7 514 489,11	7 808 243,33	7 309 581,55	7 513 026,78	96,22%	2,78%
TOIMINTAKATE	-4 941 411,11	-5 132 386,33	-4 750 979,91	-4 793 243,62	93,39%	0,89%
ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN						
TOIMINTATUOTOT	2 102 163,00	2 082 436,00	2 009 302,71	2 098 217,28	100,76%	4,43%
TOIMINTAKULUT	2 860 935,48	654 169,12	2 768 559,49	652 497,59	99,74%	-76,43%
TOIMINTAKATE	-758 772,48	1 428 266,88	-759 256,78	1 445 719,69	101,22%	-290,41%
TIETOHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	886 400,00	908 822,00	1 023 134,68	998 612,15	109,88%	-2,40%
TOIMINTAKULUT	889 603,75	911 355,86	829 185,59	904 754,79	99,28%	9,11%
TOIMINTAKATE	-3 203,75	-2 533,86	193 949,09	93 857,36	-3 704,13%	-51,61%

Käyttötalous 2022 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021 €	Talousarvio 2022 €	Toteuma 12 / 2021 €	Toteuma 12 / 2022 €	Käyttö 2022 %	Muutos %
PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	200 000,00		286 624,90	198 479,46		-30,75%
TOIMINTAKULUT	29 027 765,05	29 654 580,17	27 515 525,23	31 362 927,94	105,76%	13,98%
TOIMINTAKATE	-28 827 765,05	-29 654 580,17	-27 228 900,33	-31 164 448,48	105,09%	14,45%
IKÄÄNTYVIEN PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	7 044 040,00	6 779 300,00	7 524 084,57	6 581 811,67	97,09%	-12,52%
TOIMINTAKULUT	24 978 513,08	27 363 999,74	25 203 372,64	27 355 224,58	99,97%	8,54%
TOIMINTAKATE	-17 934 473,08	-20 584 699,74	-17 679 288,07	-20 773 412,91	100,92%	17,50%
VASTAANOTTO JA SAIRAALAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	3 963 900,00	3 967 900,00	4 944 530,70	4 773 900,29	120,31%	-3,45%
TOIMINTAKULUT	21 882 898,17	22 229 646,19	21 586 822,94	22 078 747,56	99,32%	2,28%
TOIMINTAKATE	-17 918 998,17	-18 261 746,19	-16 642 292,24	-17 304 847,27	94,76%	3,98%
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 144 400,00	1 180 700,00	1 138 372,58	1 084 645,86	91,86%	-4,72%
TOIMINTAKULUT	20 247 330,45	21 613 172,14	19 786 141,79	21 976 050,99	101,68%	11,07%
TOIMINTAKATE	-19 102 930,45	-20 432 472,14	-18 647 769,21	-20 891 405,13	102,25%	12,03%
KASVATUS - JA OPETUSPALVELUJEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	155 606,00	484 200,00	302 629,86	732 054,93	151,19%	141,90%
TOIMINTAKULUT	1 388 503,73	1 600 622,42	1 280 189,06	1 592 775,77	99,51%	24,42%
TOIMINTAKATE	-1 232 897,73	-1 116 422,42	-977 559,20	-860 720,84	77,10%	-11,95%
VARHAISKASVATUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	460 150,00	421 360,00	494 697,16	422 026,89	100,16%	-14,69%
TOIMINTAKULUT	7 210 633,97	7 445 825,16	7 216 487,03	7 534 026,63	101,18%	4,40%
TOIMINTAKATE	-6 750 483,97	-7 024 465,16	-6 721 789,87	-7 111 999,74	101,25%	5,81%
ESI- JA PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	866 390,00	781 020,00	968 328,04	1 034 367,02	132,44%	6,82%
TOIMINTAKULUT	14 717 575,73	15 495 355,98	14 872 071,19	15 544 312,93	100,32%	4,52%
TOIMINTAKATE	-13 851 185,73	-14 714 335,98	-13 903 743,15	-14 509 945,91	98,61%	4,36%
LUKIOKOULUTUS						
TOIMINTATUOTOT	60 000,00	60 000,00	48 084,79	60 494,23	100,82%	25,81%
TOIMINTAKULUT	1 497 784,25	1 544 751,60	1 364 497,45	1 465 378,88	94,86%	7,39%
TOIMINTAKATE	-1 437 784,25	-1 484 751,60	-1 316 412,66	-1 404 884,65	94,62%	6,72%
KULTTUURI JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	727 700,00	592 700,00	681 512,53	995 328,94	167,93%	46,05%
TOIMINTAKULUT	5 539 960,56	5 764 716,61	5 384 909,54	5 953 036,34	103,27%	10,55%
TOIMINTAKATE	-4 812 260,56	-5 172 016,61	-4 703 397,01	-4 957 707,40	95,86%	5,41%
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT	2 688 063,00	2 690 633,00	2 875 823,85	2 905 045,98	107,97%	1,02%
TOIMINTAKULUT	5 951 762,50	6 297 202,96	5 706 533,92	6 305 236,09	100,13%	10,49%
TOIMINTAKATE	-3 263 699,50	-3 606 569,96	-2 830 710,07	-3 400 190,11	94,28%	20,12%
TILA- RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	13 003 452,00	12 787 477,00	12 868 535,87	12 538 441,55	98,05%	-2,57%
TOIMINTAKULUT	10 142 309,84	12 168 339,37	10 217 871,61	12 663 786,77	104,07%	23,94%
TOIMINTAKATE	2 861 142,16	619 137,63	2 650 664,26	-125 345,22	-20,25%	-104,73%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	35 875 342,00	35 412 405,00	37 745 087,48	37 183 088,41	105,00%	-1,49%
TOIMINTAKULUT	153 935 059,43	160 609 037,45	151 128 347,82	162 949 517,98	101,46%	7,82%
TOIMINTAKATE	-118 059 717,43	-125 196 632,45	-113 383 260,34	-125 766 429,57	100,46%	10,92%

Tulosyksikkötason vertailut

Käyttötalous 2022 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021 €	Talousarvio 2022 €	Toteuma 12 / 2021 €	Toteuma 12 / 2022 €	Käyttö 2022 %	Muutos %
VAALIT						
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	20 823,60	39 879,00		91,51%
TOIMINTAKULUT	84 993,75	57 056,80	86 598,79	47 734,34	83,66%	-44,88%
TOIMINTAKATE	-84 993,75	-57 056,80	-65 775,19	-7 855,34	13,77%	-88,06%
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO						
TOIMINTATUOTOT				888,68		
TOIMINTAKULUT	241 302,00	250 482,00	276 050,29	248 834,28	99,34%	-9,86%
TOIMINTAKATE	-241 302,00	-250 482,00	-276 050,29	-247 945,60	98,99%	-10,18%
KONSERNIJOHTO						
TOIMINTATUOTOT	32 285,00	23 200,00	19 158,16	26 818,04	115,60%	39,98%
TOIMINTAKULUT	1 098 743,88	1 183 634,20	1 045 634,31	1 191 273,23	100,65%	13,93%
TOIMINTAKATE	-1 066 458,88	-1 160 434,20	-1 026 476,15	-1 164 455,19	100,35%	13,44%
YHTEISET PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT				849,56		
TOIMINTAKULUT	390 642,00	374 949,00	371 418,29	450 877,80	120,25%	21,39%
TOIMINTAKATE	-390 642,00	-374 949,00	-371 418,29	-450 028,24	120,02%	21,16%
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	846 000,00	829 000,00	965 993,82	913 851,61	110,24%	-5,40%
TOIMINTAKULUT	2 300 508,93	2 364 472,85	2 274 346,20	2 450 953,71	103,66%	7,77%
TOIMINTAKATE	-1 454 508,93	-1 535 472,85	-1 308 352,38	-1 537 102,10	100,11%	17,48%
TOIMISTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 444 293,00	1 598 657,00	1 402 557,00	1 595 173,49	99,78%	13,73%
TOIMINTAKULUT	1 481 791,81	1 623 790,56	1 487 320,64	1 541 139,68	94,91%	3,62%
TOIMINTAKATE	-37 498,81	-25 133,56	-84 763,64	54 033,81	-214,99%	-163,75%
TYÖLLISYYSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	250 500,00	225 000,00	170 892,66	182 201,78	80,98%	6,62%
TOIMINTAKULUT	2 001 500,50	2 010 914,72	1 854 811,82	1 629 948,08	81,06%	-12,12%
TOIMINTAKATE	-1 751 000,50	-1 785 914,72	-1 683 919,16	-1 447 746,30	81,06%	-14,03%
ELINKEINOTOIMISTO/						
TOIMINTATUOTOT	2 102 163,00	2 082 436,00	2 009 302,71	2 098 217,28	100,76%	4,43%
TOIMINTAKULUT	2 860 935,48	654 169,12	2 768 559,49	652 497,59	99,74%	-76,43%
TOIMINTAKATE	-758 772,48	1 428 266,88	-759 256,78	1 445 719,69	101,22%	-290,41%
TIETOHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	886 400,00	908 822,00	1 023 134,68	998 612,15	109,88%	-2,40%
TOIMINTAKULUT	889 603,75	911 355,86	829 185,59	904 754,79	99,28%	9,11%
TOIMINTAKATE	-3 203,75	-2 533,86	193 949,09	93 857,36	-3 704,13%	-51,61%
LAUTAKUNTA JA HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	200 000,00		286 624,90	149 315,46		-47,91%
TOIMINTAKULUT	1 335 031,05	1 553 067,17	1 249 687,73	1 435 237,39	92,41%	14,85%
TOIMINTAKATE	-1 135 031,05	-1 553 067,17	-963 062,83	-1 285 921,93	82,80%	33,52%
ESSOTE						
TOIMINTAKULUT	27 282 783,00	27 728 713,00	25 943 952,64	29 572 351,64	106,65%	13,99%
TOIMINTAKATE	-27 282 783,00	-27 728 713,00	-25 943 952,64	-29 572 351,64	106,65%	13,99%
MUUT SAIRAALAT						
TOIMINTATUOTOT				49 164,00		
TOIMINTAKULUT	185,00	15,00	1 236,80	1 961,27	13 075,13%	58,58%
TOIMINTAKATE	-185,00	-15,00	-1 236,80	47 202,73	-314 684,87%	-3 916,52%
YMPÄRISTÖTERVEYDENHOITO						
TOIMINTAKULUT	409 766,00	372 785,00	320 648,06	353 377,64	94,79%	10,21%
TOIMINTAKATE	-409 766,00	-372 785,00	-320 648,06	-353 377,64	94,79%	10,21%

Käyttötalous 2022						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021	Talousarvio 2022	Toteuma 12 / 2021	Toteuma 12 / 2022	Käyttö 2022	Muutos
	€	€	€	€	%	%
KOTIIN TUOTETTAVAT PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 940 840,00	1 949 300,00	1 846 469,21	1 687 520,33	86,57%	-8,61%
TOIMINTAKULUT	8 067 891,03	8 761 892,75	8 093 996,05	8 357 077,17	95,38%	3,25%
TOIMINTAKATE	-6 127 051,03	-6 812 592,75	-6 247 526,84	-6 669 556,84	97,90%	6,76%
PALVELUOHJAUS JA TUKIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 440 700,00	1 183 400,00	1 339 744,08	482 117,34	40,74%	-64,01%
TOIMINTAKULUT	3 411 801,07	3 231 316,00	2 681 373,51	2 984 267,17	92,35%	11,30%
TOIMINTAKATE	-1 971 101,07	-2 047 916,00	-1 341 629,43	-2 502 149,83	122,18%	86,50%
PALVELUKESKUKSET						
TOIMINTATUOTOT	2 094 200,00	2 062 600,00	2 182 522,75	2 065 099,56	100,12%	-5,38%
TOIMINTAKULUT	6 854 535,98	7 615 785,00	6 705 388,03	7 657 341,07	100,55%	14,20%
TOIMINTAKATE	-4 760 335,98	-5 553 185,00	-4 522 865,28	-5 592 241,51	100,70%	23,64%
PALVELUASUMISEN OSTOT						
TOIMINTATUOTOT	1 568 300,00	1 584 000,00	2 155 348,53	2 347 074,44	148,17%	8,90%
TOIMINTAKULUT	6 644 285,00	7 755 006,00	7 722 615,05	8 356 539,17	107,76%	8,21%
TOIMINTAKATE	-5 075 985,00	-6 171 006,00	-5 567 266,52	-6 009 464,73	97,38%	7,94%
OSASTO JA KOTISAIRAALA						
TOIMINTATUOTOT	561 000,00	567 750,00	576 093,46	520 177,78	91,62%	-9,71%
TOIMINTAKULUT	4 394 692,51	4 430 531,47	4 196 205,01	4 189 465,15	94,56%	-0,16%
TOIMINTAKATE	-3 833 692,51	-3 862 781,47	-3 620 111,55	-3 669 287,37	94,99%	1,36%
PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	406 900,00	445 300,00	466 536,78	501 048,84	112,52%	7,40%
TOIMINTAKULUT	4 546 709,06	4 706 955,45	4 259 613,79	4 157 335,80	88,32%	-2,40%
TOIMINTAKATE	-4 139 809,06	-4 261 655,45	-3 793 077,01	-3 656 286,96	85,79%	-3,61%
KUNTOUTUS						
TOIMINTATUOTOT	39 100,00	32 550,00	43 414,33	70 330,52	216,07%	62,00%
TOIMINTAKULUT	1 091 554,87	988 567,43	1 016 922,72	891 377,73	90,17%	-12,35%
TOIMINTAKATE	-1 052 454,87	-956 017,43	-973 508,39	-821 047,21	85,88%	-15,66%
VASTAANOTTOTOIMINTA JA TUKIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	2 121 400,00	2 169 300,00	3 201 155,68	2 975 745,89	137,18%	-7,04%
TOIMINTAKULUT	9 225 331,39	9 360 110,79	9 656 009,48	10 198 757,80	108,96%	5,62%
TOIMINTAKATE	-7 103 931,39	-7 190 810,79	-6 454 853,80	-7 223 011,91	100,45%	11,90%
SUUN TERVEYDENHUOLTO						
TOIMINTATUOTOT	835 500,00	753 000,00	657 330,45	706 597,26	93,84%	7,49%
TOIMINTAKULUT	2 624 610,34	2 743 481,04	2 458 071,94	2 641 811,08	96,29%	7,47%
TOIMINTAKATE	-1 789 110,34	-1 990 481,04	-1 800 741,49	-1 935 213,82	97,22%	7,47%
LAPSIPERHEIDEN PTH PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT		71 700,00		65 571,50	91,45%	
TOIMINTAKULUT		2 066 800,36		1 662 509,48	80,44%	
TOIMINTAKATE		-1 995 100,36		-1 596 937,98	80,04%	
LAPSIPERHEIDEN SOSIAALIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	87 800,00	8 800,00	65 517,03	1 774,89	20,17%	-97,29%
TOIMINTAKULUT	3 481 591,83	1 385 197,92	2 954 110,70	1 468 726,07	106,03%	-50,28%
TOIMINTAKATE	-3 393 791,83	-1 376 397,92	-2 888 593,67	-1 466 951,18	106,58%	-49,22%
LASTENSUOJELUPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	129 500,00	273 200,00	306 028,53	259 712,57	95,06%	-15,13%
TOIMINTAKULUT	5 082 940,84	5 723 692,12	4 771 245,71	6 019 584,78	105,17%	26,16%
TOIMINTAKATE	-4 953 440,84	-5 450 492,12	-4 465 217,18	-5 759 872,21	105,68%	28,99%
TYÖIKÄISTEN SOSIAALIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	98 700,00	98 200,00	91 450,98	139 781,53	142,34%	52,85%
TOIMINTAKULUT	1 107 608,43	1 141 309,25	1 070 080,06	1 019 779,67	89,35%	-4,70%
TOIMINTAKATE	-1 008 908,43	-1 043 109,25	-978 629,08	-879 998,14	84,36%	-10,08%

Käyttötalous 2022

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

Nimi	Talousarvio 2021 €	Talousarvio 2022 €	Toteuma 12 / 2021 €	Toteuma 12 / 2022 €	Käyttö 2022 %	Muutos %
VAMMAISTEN PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	828 400,00	728 800,00	675 376,04	617 805,37	84,77%	-8,52%
TOIMINTAKULUT	10 575 189,35	11 296 172,49	10 990 705,32	11 805 450,99	104,51%	7,41%
TOIMINTAKATE	-9 746 789,35	-10 567 372,49	-10 315 329,28	-11 187 645,62	105,87%	8,46%
TALOUS JA JOHTO						
TOIMINTATUOTOT			42,10	22,70		-46,08%
TOIMINTAKULUT	402 178,26	323 137,60	377 611,96	284 641,57	88,09%	-24,62%
TOIMINTAKATE	-402 178,26	-323 137,60	-377 569,86	-284 618,87	88,08%	-24,62%
TUKIPALVELUT JA OPPILASHUOLTO						
TOIMINTATUOTOT	155 606,00	484 200,00	302 587,76	732 032,23	151,18%	141,92%
TOIMINTAKULUT	986 325,47	1 277 484,82	902 577,10	1 308 134,20	102,40%	44,93%
TOIMINTAKATE	-830 719,47	-793 284,82	-599 989,34	-576 101,97	72,62%	-3,98%
PÄIVÄKOTIHOITO						
TOIMINTATUOTOT	367 500,00	331 170,00	381 564,56	336 975,86	101,75%	-11,69%
TOIMINTAKULUT	5 150 201,56	5 464 751,79	5 435 162,04	5 814 095,42	106,39%	6,97%
TOIMINTAKATE	-4 782 701,56	-5 133 581,79	-5 053 597,48	-5 477 119,56	106,69%	8,38%
PERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	80 000,00	76 440,00	92 556,70	71 342,48	93,33%	-22,92%
TOIMINTAKULUT	1 044 206,31	1 106 703,73	965 091,84	893 172,71	80,71%	-7,45%
TOIMINTAKATE	-964 206,31	-1 030 263,73	-872 535,14	-821 830,23	79,77%	-5,81%
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	12 650,00	13 450,00	20 212,92	11 931,73	88,71%	-40,97%
TOIMINTAKULUT	222 622,46	299 910,22	251 157,24	240 925,42	80,33%	-4,07%
TOIMINTAKATE	-209 972,46	-286 460,22	-230 944,32	-228 993,69	79,94%	-0,84%
LEIKKITOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT		300,00	362,98	276,82	92,27%	-23,74%
TOIMINTAKULUT	157 384,48	139 446,16	125 547,46	92 827,58	66,57%	-26,06%
TOIMINTAKATE	-157 384,48	-139 146,16	-125 184,48	-92 550,76	66,51%	-26,07%
MUU PÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT				1 500,00		
TOIMINTAKULUT	636 219,16	435 013,26	439 528,45	493 005,50	113,33%	12,17%
TOIMINTAKATE	-636 219,16	-435 013,26	-439 528,45	-491 505,50	112,99%	11,83%
ESIOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	5 500,00	6 320,00	45 094,93	7 578,05	119,91%	-83,20%
TOIMINTAKULUT	1 073 562,22	1 225 816,28	1 076 328,20	1 230 416,58	100,38%	14,32%
TOIMINTAKATE	-1 068 062,22	-1 219 496,28	-1 031 233,27	-1 222 838,53	100,27%	18,58%
PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	665 100,00	595 900,00	645 277,02	763 339,43	128,10%	18,30%
TOIMINTAKULUT	12 724 108,70	13 386 650,40	12 949 095,38	13 421 265,20	100,26%	3,65%
TOIMINTAKATE	-12 059 008,70	-12 790 750,40	-12 303 818,36	-12 657 925,77	98,96%	2,88%
ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	105 790,00	87 800,00	66 553,65	80 039,95	91,16%	20,26%
TOIMINTAKULUT	375 812,09	356 154,73	319 538,50	354 323,55	99,49%	10,89%
TOIMINTAKATE	-270 022,09	-268 354,73	-252 984,85	-274 283,60	102,21%	8,42%
NUORISOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	90 000,00	91 000,00	211 402,44	183 409,59	201,55%	-13,24%
TOIMINTAKULUT	544 092,72	526 734,56	527 109,11	538 307,60	102,20%	2,12%
TOIMINTAKATE	-454 092,72	-435 734,56	-315 706,67	-354 898,01	81,45%	12,41%
LUKIO						
TOIMINTATUOTOT	60 000,00	60 000,00	48 084,79	60 494,23	100,82%	25,81%
TOIMINTAKULUT	1 497 784,25	1 544 751,60	1 364 497,45	1 465 378,88	94,86%	7,39%
TOIMINTAKATE	-1 437 784,25	-1 484 751,60	-1 316 412,66	-1 404 884,65	94,62%	6,72%

Käyttötalous 2022						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2021	Talousarvio 2022	Toteuma 12 / 2021	Toteuma 12 / 2022	Käyttö 2022	Muutos
	€	€	€	€	%	%
VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT			1 352,90			-100,00%
TOIMINTAKULUT	117 318,38	121 867,32	115 017,01	125 026,87	102,59%	8,70%
TOIMINTAKATE	-117 318,38	-121 867,32	-113 664,11	-125 026,87	102,59%	10,00%
SEUTUOPISTO						
TOIMINTATUOTOT	238 200,00	228 200,00	273 109,31	355 529,52	155,80%	30,18%
TOIMINTAKULUT	1 191 919,53	1 264 198,23	1 215 325,18	1 354 215,83	107,12%	11,43%
TOIMINTAKATE	-953 719,53	-1 035 998,23	-942 215,87	-998 686,31	96,40%	5,99%
TAITEEN PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	5 000,00	5 000,00	9 565,00	13 010,50	260,21%	36,02%
TOIMINTAKULUT	118 855,50	118 272,14	109 828,77	118 528,17	100,22%	7,92%
TOIMINTAKATE	-113 855,50	-113 272,14	-100 263,77	-105 517,67	93,15%	5,24%
KULTTUURITOIMI						
TOIMINTATUOTOT	204 650,00	177 500,00	140 638,00	291 169,38	164,04%	107,03%
TOIMINTAKULUT	996 026,19	1 036 777,90	982 068,65	1 154 706,82	111,37%	17,58%
TOIMINTAKATE	-791 376,19	-859 277,90	-841 430,65	-863 537,44	100,50%	2,63%
KIRJASTOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	14 350,00	11 500,00	31 648,54	17 610,10	153,13%	-44,36%
TOIMINTAKULUT	1 045 102,78	1 063 459,23	952 063,59	974 470,83	91,63%	2,35%
TOIMINTAKATE	-1 030 752,78	-1 051 959,23	-920 415,05	-956 860,73	90,96%	3,96%
LIIKUNTATOIMI						
TOIMINTATUOTOT	265 500,00	170 500,00	225 198,78	318 009,44	186,52%	41,21%
TOIMINTAKULUT	2 070 738,19	2 160 141,79	2 010 606,34	2 226 087,82	103,05%	10,72%
TOIMINTAKATE	-1 805 238,19	-1 989 641,79	-1 785 407,56	-1 908 078,38	95,90%	6,87%
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO						
TOIMINTAKULUT	1 774 839,50	1 825 297,20	1 786 374,06	1 939 287,27	106,25%	8,56%
TOIMINTAKATE	-1 774 839,50	-1 825 297,20	-1 786 374,06	-1 939 287,27	106,25%	8,56%
MAANKÄYTTÖ						
TOIMINTATUOTOT	2 118 163,00	2 151 783,00	2 226 122,17	2 296 073,96	106,71%	3,14%
TOIMINTAKULUT	1 093 147,75	1 077 732,12	838 691,26	999 849,43	92,77%	19,22%
TOIMINTAKATE	1 025 015,25	1 074 050,88	1 387 430,91	1 296 224,53	120,69%	-6,57%
KUNNALLISTEKNIikka						
TOIMINTATUOTOT	91 000,00	54 000,00	119 544,04	26 220,11	48,56%	-78,07%
TOIMINTAKULUT	2 115 250,50	2 332 788,00	2 088 699,94	2 279 080,90	97,70%	9,11%
TOIMINTAKATE	-2 024 250,50	-2 278 788,00	-1 969 155,90	-2 252 860,79	98,86%	14,41%
LÄMPÖLAITOKSET						
TOIMINTATUOTOT	350 400,00	356 850,00	388 753,02	396 933,94	111,23%	2,10%
TOIMINTAKULUT	311 767,00	317 946,00	317 855,69	331 087,22	104,13%	4,16%
TOIMINTAKATE	38 633,00	38 904,00	70 897,33	65 846,72	169,25%	-7,12%
RAKENNUSVALVONTATOIMISTO						
TOIMINTATUOTOT	128 500,00	128 000,00	141 404,62	185 817,97	145,17%	31,41%
TOIMINTAKULUT	656 757,75	743 439,64	674 912,97	755 931,27	101,68%	12,00%
TOIMINTAKATE	-528 257,75	-615 439,64	-533 508,35	-570 113,30	92,64%	6,86%
RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	5 566 971,00	5 481 283,00	5 326 884,31	5 254 808,29	95,87%	-1,35%
TOIMINTAKULUT	5 523 356,41	5 448 116,82	5 413 403,80	5 618 257,80	103,12%	3,78%
TOIMINTAKATE	43 614,59	33 166,18	-86 519,49	-363 449,51	-1 095,84%	320,08%
TILAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	7 436 481,00	7 306 194,00	7 541 651,56	7 283 633,26	99,69%	-3,42%
TOIMINTAKULUT	4 618 953,43	6 720 222,55	4 804 467,81	7 045 528,97	104,84%	46,65%
TOIMINTAKATE	2 817 527,56	585 971,45	2 737 183,75	238 104,29	40,63%	-91,30%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	35 875 342,00	35 412 405,00	37 745 087,48	37 183 088,41	105,00%	-1,49%
TOIMINTAKULUT	153 935 059,43	160 609 037,45	151 128 347,82	162 949 517,98	101,46%	7,82%
TOIMINTAKATE	-118 059 717,43	-125 196 632,45	-113 383 260,34	-125 766 429,57	100,46%	10,92%

4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN								
		Ta 2022	Ta-muutos	Muutettu TA	Toteutuma 2022	TOT-%	Toteutuma 2021	muutos edell. vuosi
TOIMINTATUOTOT		34 054 405	1 356 000	35 410 405	37 175 648	105,0	37 696 929	-1,38
	Myyntitulot	13 243 102		13 243 102	13 649 935	103,1	14 170 412	-3,67
	Maksutulot	7 024 480		7 024 480	7 250 819	103,2	7 213 192	0,52
	Tuet ja avustukset	1 351 900	1 356 000	2 707 900	3 870 920	142,9	3 614 374	7,10
	Vuokratulot	12 193 903		12 193 903	12 108 065	99,3	12 198 815	-0,74
	Muut tulot	241 020		241 020	295 909	122,8	500 136	-40,83
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		2 000		2 000	7 440	372,0	48 159	-84,55
TOIMINTAMENOT		155 078 037	5 531 000	160 609 037	162 949 518	101,5	151 128 348	7,82
	Henkilöstömenot	55 165 611	131 000	55 296 611	53 027 935	95,9	50 113 206	5,82
	Palkat ja palkkiot	42 523 430	131 000	42 654 430	41 115 723	96,4	39 214 003	4,85
	Henkilösivukulut	12 642 181		12 642 181	11 912 212	94,2	10 899 202	9,29
	Eläkekulut	10 780 535		10 780 535	10 073 192	93,4	9 264 592	8,73
	Muut henkilösivukulut	1 861 646		1 861 646	1 839 020	98,8	1 634 610	12,51
	Palvelujen ostot	77 671 481	5 400 000	83 071 481	87 094 751	104,8	79 021 727	10,22
	Asiakaspalvelujen ostot	52 635 382	5 400 000	58 035 382	59 690 299	102,9	53 612 634	11,34
	Muiden palvelujen ostot	25 036 099		25 036 099	27 404 452	109,5	25 409 093	7,85
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 314 594		8 314 594	8 629 350	103,8	8 477 180	1,80
	Avustukset	3 555 700		3 555 700	3 892 897	109,5	3 513 419	10,80
	Vuokrat	9 837 274		9 837 274	9 393 369	95,5	9 235 941	1,70
	Muut menot	533 377		533 377	911 216	170,8	766 876	18,82
TOIMINTAKATE		-121 021 632	-4 175 000	-125 196 632	-125 766 430	100,5	-113 383 260	10,92
Verotulot		70 000 000	2 000 000	72 000 000	72 843 029	101,2	70 897 437	2,74
	Kunnan tulovero	60 200 000		60 200 000	60 757 968	100,9	58 956 703	3,06
	kiinteistövero	4 600 000		4 600 000	4 799 520	104,3	4 383 628	9,49
	osuus yhteisöveron tuotosta	5 200 000	2 000 000	7 200 000	7 285 540	101,2	7 557 105	-3,59
Valtionosuudet		54 920 000		54 920 000	55 291 566	100,7	52 126 251	6,07
	Peruspalveluiden va	36 030 000		36 030 000	36 029 810	100,0	34 059 620	5,78
	Verotulomenetysten korvaus	10 700 000		10 700 000	10 973 319	102,6	9 683 039	13,33
	Opetus- ja kulttuuritoimen va	-2 047 000		-2 047 000	-1 963 133	95,9	-2 154 551	-8,88
	Verotulojen tasaus	10 237 000		10 237 000	10 251 570	100,1	10 538 143	-2,72
KÄYTTÖKATE		3 898 368	-2 175 000	1 723 368	2 368 165	137,4	9 640 427	-75,44
	Rahoitustulot ja -menot	893 000		893 000	1 455 958	163,0	1 261 822	15,39
	Korkotulot	635 000		635 000	648 812	102,2	759 855	-14,61
	Muut rahoitustulot	735 000		735 000	1 205 102	164,0	935 296	28,85
	Korkomenot	-470 000		-470 000	-326 462	69,5	-327 127	-0,20
	Muut rahoitusmenot	-7 000		-7 000	-71 494	1021,3	-106 202	-32,68
VUOSIKATE		4 791 368	-2 175 000	2 616 368	3 824 124	146,2	10 902 249	-64,92
Suunnitelman mukaiset poistot		-6 274 019		-6 274 019	-6 307 502	100,5	-6 133 546	2,84
Kertaluonteiset poistot								
Arvon alentumiset							-402 309	
Satunnaiset erät								
	Satunnaiset tulot						0	
	Satunnaiset menot						0	
TILIKAUDEN TULOS		-1 482 651	-2 175 000	-3 657 651	-2 483 378	67,9	4 366 394	-156,87
	Poistoeron lisäys (-) vähennys	14 500,00		14 500	14 477		14 477	
	Varausten lisäys (-) vähennys (+)			0				
	Rahastojen lisäys / vähennys			0				
Tilikauden yli- / alijäämä		-1 468 151	-2 175 000	-3 643 151	-2 468 901	67,8	4 380 871	-156,36

Verotulojen erittely

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	70 000 000	2 000 000	72 000 000	72 843 029	843 029
Kunnan tulovero	60 200 000		60 200 000	60 757 968	557 968
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 200 000	2 000 000	7 200 000	7 285 540	85 540
Kiinteistövero	4 600 000		4 600 000	4 799 520	199 520

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos
2018	22,00	260	0,5 %
2019	22,00	263	1,1 %
2020	22,00	265	0,8 %
2021	22,00	270	1,7 %
2022	22,00	tietoa ei vielä saatavissa	

Kiinteistöveroprosentit

	2018	2019	2020	2021	2022
Yleinen kiinteistövero%	1,10	1,10	1,10	1,10	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,55
Muu kuin vakituinen asuinrak.	1,10	1,10	1,10	1,10	1,15
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	-	-	-	-	-
Voimalaitoksen kiinteistövero%	2,60	2,60	2,60	2,80	2,90

Valtionosuuksien erittely

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	46 267 000	0	46 267 000	46 281 380	14 380
Harkinnanvar. valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 047 000	0	-2 047 000	-1 963 133	83 867
Verotulomenetysten korvaus	10 700 000	0	10 700 000	10 973 319	273 319
<i>Yhteensä</i>	<i>54 920 000</i>	<i>0</i>	<i>54 920 000</i>	<i>55 291 566</i>	<i>371 566</i>

PIEKSÄMÄKI									
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMA 2022									
		MENOT					TUOTOt		ta-tason netto
	MÄÄRÄRAHA	TA 2022	MRM	määräraha erittelyt yht	Toteuma	Tot-%	Tuloarvio	Toteuma	polkkeama netto
M140	Kaupunginhallitus	300 000		300 000	228 391,00	76,13		14 174,45	214 216,55
M150	Kaupunkikehitys	2 450 000	2 050 000	4 500 000	4 652 525,79	103,39		1 918 200,12	2 734 325,67
M180	Atk-palvelut	180 000		180 000	162 323,06	90,18			162 323,06
M340	Perusturva kiinteistöt	370 000		370 000	287 317,75	77,65			287 317,75
M415	Varhaiskasvatuspalvelut	300 000		300 000	238 156,06	79,39			238 156,06
M420	Perusopetus	350 000	190 000	540 000	495 986,28	91,85			495 986,28
M480	Liikuntatoimi	270 000		270 000	259 493,06	96,11			259 493,06
M530	Kunnallistekniikka	2 300 000	-10 000	2 290 000	1 923 263,66	83,99			1 923 263,66
M531	Puistot	200 000		200 000	186 738,50	93,37			186 738,50
M550	Tukipalvelut	600 000	-180 000	420 000	315 981,21	0,00			315 981,21
	kaikki yhteensä	7 320 000	2 050 000	9 370 000	8 750 176,37	93,39	0	1 932 374,57	6 817 801,80
									6 817 801,80
							rahoitus myynnit	1 918 200,12 14 174,45	

Investoinnit 2022

90 Investointiprojektit

Projekti	Nimi	Toteutuma 2021	Talousarvio 2022 alkuperäinen	TA- muutokset	Talousarvio 2022 muutoksineen	Toteuma 2022
		€	€	€	€	€
MENOT						
M140	KAUPUNGINHALLITUS	620 832,33	300 000,00	0,00	300 000,00	228 391,00
P301	MAANHANKINTA	298 027,33	100 000,00	0,00	100 000,00	121 453,00
P302	Arvopapereiden osto ja myynti	322 805,00	200 000,00	0,00	200 000,00	106 938,00
M150	KAUPUNKIKEHITYS	466 781,29	2 450 000,00	2 050 000,00	4 500 000,00	4 652 525,79
P140	Jakamaton mr Elinkeinotoimi		200 000,00	0,00	200 000,00	
P570	KAT1 -halli	3 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00	-3 000,00
P597	Pieksämäen seudun älykkään liikkumisen investointihanke (A77045)	52 749,67	1 950 000,00	2 050 000,00	4 000 000,00	4 610 384,81
P600	Pieksämäen seudun älykkään liikkumisen kehittämishanke (A77047)		250 000,00	0,00	250 000,00	45 140,98
M180	ATK-PALVELUT	178 937,76	180 000,00	0,00	180 000,00	162 323,06
P312	Atk-laitehankinnat	178 937,76	180 000,00	0,00	180 000,00	162 323,06
M340	PERUSTURVA KIINTEISTÖT	188 352,61	370 000,00	0,00	370 000,00	287 317,75
P200	Sote-keskus/E-osan jäähdytys		300 000,00	0,00	300 000,00	273 017,14
P222	Abelin kalusteiden hankinta	70 000,00				
P218	Sote-keskus/TK, fysioterapiatila,kuntoutus	118 352,61				0,00
P223	Kivitasku (ilmastointi, katto)		70 000,00	0,00	70 000,00	14 300,61
M415	VARHAISKASVATUSPALVELUT	425 999,06	300 000,00	0,00	300 000,00	238 156,06
P331	Maaselän päiväkodin kalusteet	120 684,43				
P346	Kontioapuiston päiväkotiki	143 338,53				
P350	Tahiniemen päiväkodin korjaus	161 976,10	300 000,00	0,00	300 000,00	238 156,06
M420	PERUSOPETUS	763 083,72	350 000,00	190 000,00	540 000,00	495 986,28
P401	Koulujen atk-hankinnat	48 219,52				
P404	Hiekanpään yläkoulun kalusteet	187 415,49				
P407	Maaselän koulun kalusteet	394 912,44				
P423	Virtasalmen vanhan koulun remontti		100 000,00	0,00	100 000,00	89 497,17
P434	Lukio parkkipaikka, Keskuskatu 32	132 536,27				
P435	Lukio (katto ja julkisivu)		250 000,00	50 000,00	300 000,00	290 324,41
P424	Meriluodon koulun C-osan TATE muutokset		0,00	140 000,00	140 000,00	116 164,70
M480	LIIKUNTATOIMI	268 463,22	270 000,00	0,00	270 000,00	259 493,06
P471	Tahinlammen uimaranta		50 000,00	-30 000,00	20 000,00	10 800,00
P472	Ulkoliikuntapaikkojen kunnostus	83 482,41	165 000,00	30 000,00	195 000,00	196 193,06
P473	Ensilumenlatu	93 411,04				
P485	Uimahallin vedenkäs.laite		55 000,00	0,00	55 000,00	52 500,00
P481	Ojintalo piha-alue, salaojat ja parkkipaikka	91 569,77				
M530	KUNNALLISTEKNIikka	2 308 264,68	2 300 000,00	-10 000,00	2 290 000,00	1 923 263,66
P530	Katualueiden perusparannus, jakamaton	216 357,45				
P531	Kestopäällysteet ja katujen pohjaukset	305 633,02	200 000,00	30 000,00	230 000,00	224 146,17
P533	Liikennevalot , Keskuskatu	27 665,00				
P534	Sadevesiviemäreiden peruskunnostus	120 139,23	200 000,00	0,00	200 000,00	83 607,40
P543	Vanha Mikkeliintie/Kangaskatu, Kangask.-Häyrisent.-Kauppakatu l		700 000,00	-325 000,00	375 000,00	318 823,58
P554	Vangasjärventien jatkaminen		400 000,00	-220 000,00	180 000,00	158 792,37
P559	Kontioapuistonkadun perusparannus	312 816,70				
P560	Kunnallistekniikan kalustohankinnat	117 100,00	100 000,00	505 000,00	605 000,00	518 396,70
P564	Turvallinen koulutie	47 006,83				
P566	Vangasjärven rantapolku perusparannus ja valaistus		100 000,00	0,00	100 000,00	64 408,78
P571	Pääkatujen päällystys mm. Joroistentie	267 569,43				
P574	Infonäytöt	39 645,25				4 882,91
P579	Esteettömyys/ylityssillat		50 000,00	0,00	50 000,00	
P582	Ulkovalaistuksen saneeraus	657 792,46	500 000,00	0,00	500 000,00	501 373,70
P588	Opasteet ja liikenneturvallisuussuunnitelma	82 219,74	50 000,00	0,00	50 000,00	48 832,05
P594	Koirapuisto	58 569,90				

4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

PIEKSÄMÄKI

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	TA 2022	Ta-muutos	TP 2022	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	4 791 368	-2 175 000	3 824 123,68	1 207 756
Tulorahoituksen korjauserät			64 909,74	64 910
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-7 320 000	-2 050 000	-8 750 176,37	619 824
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 160 000		1 918 200,12	758 200
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			17 431,00	17 431
Toiminta investoinnit, netto	-1 368 632	-4 225 000	-2 925 511,83	2 668 121
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-1 467 675,38	-1 467 675
Antolainasaamisten vähennykset	60 000		249 247,49	189 247
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000 000		7 000 000,00	-7 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 723 256		-12 723 256,00	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)			4 000 000,00	4 000 000
Oman pääoman muutokset, rahastot			0,00	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-28 228,88	
Saamisten muutos (lisäys -)			-1 281 847,09	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			6 339 786,12	
Rahoituksen rahavirta	1 336 744	0	2 088 026,26	751 282
Rahavarojen muutos	-31 888	-4 225 000	-837 485,57	3 419 403
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12			1 258 134,55	
Kassavarat 1.1			2 095 620,12	
			-837 485,57	

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Tuloslaskelma

ulkoinen	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
TOIMINTATUOTOT	22 253 774,53	22 886 245,17
Myyntituotot	5 263 764,73	5 820 678,01
Maksutuotot	7 250 819,28	7 213 191,97
Tuet ja avustukset	3 870 919,86	3 614 373,58
Muut toimintatuotot	5 868 270,66	6 238 001,61
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	7 440,00	48 159,00
TOIMINTAKULUT	148 027 644,10	136 317 664,51
Henkilöstökulut	53 027 934,73	50 113 205,93
Palkat ja palkkiot	41 115 722,69	39 214 003,23
Henkilösivukulut	11 912 212,04	10 899 202,70
Eläkekulut	10 073 192,49	9 264 592,30
Muut henkilösivukulut	1 839 019,55	1 634 610,40
Palvelujen ostot	78 876 876,44	70 810 638,09
Asiakaspalvelujen ostot	57 073 705,22	51 222 686,57
Muiden palvelujen ostot	21 803 171,22	19 587 951,52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 486 284,93	8 333 871,75
Avustukset	3 892 897,20	3 513 418,94
Muut toimintakulut	3 743 650,80	3 546 529,80
TOIMINTAKATE	-125 766 429,57	-113 383 260,34
Verotulot	72 843 028,99	70 897 436,62
Valtionosuudet	55 291 566,00	52 126 251,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 455 958,26	1 261 821,89
Korkotuotot	648 812,02	759 854,67
Muut rahoitustuotot	1 205 102,28	935 296,49
Korkokulut	-326 461,55	-327 126,98
Muut rahoituskulut	-71 494,49	-106 202,29
VUOSIKATE	3 824 123,68	10 902 249,17
Poistot ja arvonalentumiset	-6 307 501,59	-6 535 855,30
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 307 501,59	-6 133 545,92
Arvonalentumiset	0,00	-402 309,38
TILIKAUDEN TULOS	-2 483 377,91	4 366 393,87
Poistoeron vähennys	14 476,93	14 476,93
Varausten lisäys (-) vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	-2 468 900,98	4 380 870,80

5.3 Rahoituslaskelma

	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3 824 123,68	10 902 249,17
Tulorahoituksen korjauserät	64 909,74	-107 413,15
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-8 750 176,37	-5 422 924,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 918 200,12	14 145,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	17 431,00	607 126,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 925 511,83	5 993 183,42
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 467 675,38	-3 000,00
Antolainasaamisten vähennys	249 247,49	184 054,23
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 723 256,00	-5 873 086,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	4 000 000,00	4 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-28 228,88	-49 043,47
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	0,00	0,00
Saamisten muutos (lisäys -)	-1 281 847,09	-1 443 557,24
Korottomien velkojen muutos	6 339 786,12	-1 298 176,90
Rahoituksen rahavirta	2 088 026,26	-4 482 809,38
Rahavarojen muutos	-837 485,57	1 510 374,04
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	1 258 134,55	2 095 620,12
Kassavarat 1.1.	2 095 620,12	585 246,08
	-837 485,57	1 510 374,04

5.4 Tase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	164 298 709,79	162 564 605,69
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	225 800,74	270 948,53
<i>MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT</i>	225 800,74	270 948,53
AINEELLISET HYÖDYKKEET	126 171 707,03	125 723 197,03
<i>MAA- JA VESIALUEET</i>	26 764 863,67	26 638 076,67
<i>RAKENNUKSET</i>	73 886 843,94	77 052 073,58
<i>KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET</i>	19 010 857,87	18 330 994,48
<i>KONEET JA KALUSTO</i>	3 099 469,30	2 924 453,61
<i>MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET</i>	9 182,22	9 182,22
<i>ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT</i>	3 400 490,03	768 416,47
SIJOITUKSET	37 901 202,02	36 570 460,13
<i>OSAKKEET JA OSUUDET</i>	24 136 723,46	24 029 785,46
<i>MUUT LAINASAAMISET</i>	13 512 937,55	12 294 509,66
<i>MUUT SAAMISET</i>	251 541,01	246 165,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 778,52	27 708,87
<i>MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>	15 778,52	27 708,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 625 487,92	9 186 502,40
SAAMISET	8 367 353,37	7 090 882,28
LYHYTAIKAISET SAAMISET	8 367 353,37	7 090 882,28
<i>MYYNTISAAMISET</i>	2 344 523,27	2 412 758,98
<i>MUUT SAAMISET</i>	1 360 244,93	959 446,27
<i>SIIRTOSAAMISET</i>	4 662 585,17	3 718 677,03
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 258 134,55	2 095 620,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	173 939 976,23	171 778 816,96

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	69 356 778,98	71 825 679,96
PERUSPÄÄOMA	58 500 965,97	58 500 965,97
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	13 324 713,99	8 943 843,19
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 468 900,98	4 380 870,80
per asukas	635,59	772,31
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	28 953,89	43 430,82
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	28 953,89	43 430,82
<i>POISTOERO</i>	<i>28 953,89</i>	<i>43 430,82</i>
PAKOLLISET VARAUKSET	975 633,16	907 466,87
ELÄKEVARAUKSET	627 682,94	705 133,52
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	347 950,22	202 333,35
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	552 144,35	592 303,58
VALTION TOIMEKSIANNOT	0,00	21 295,82
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	323 603,98	323 190,93
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	228 540,37	247 816,83
VIERAS PÄÄOMA	103 026 465,85	98 409 935,73
PITKÄAIKAINEN	52 237 194,95	57 939 200,95
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>52 189 532,00</i>	<i>57 891 538,00</i>
<i>MUUT VELAT</i>	<i>47 662,95</i>	<i>47 662,95</i>
LYHYTAIKAINEN	50 789 270,90	40 470 734,78
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>26 702 006,00</i>	<i>22 723 256,00</i>
<i>SAADUT ENNAKOT</i>	<i>62 236,16</i>	<i>4 892,16</i>
<i>OSTOVELAT</i>	<i>12 767 692,19</i>	<i>9 578 693,99</i>
<i>MUUT LYHYTAIKAISET VELAT</i>	<i>976 674,76</i>	<i>902 113,17</i>
<i>SIIRTOVELAT</i>	<i>10 280 661,79</i>	<i>7 261 779,46</i>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	173 939 976,23	171 778 816,96

5.5 Konsernitilinpäätöksen laskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Toimintatuotot	88 017 777,74	86 358 271,95
Toimintakulut	-208 262 109,87	-194 633 373,23
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	83 157,80	106 812,87
TOIMINTAKATE	-120 161 174,33	-108 168 288,41
Verotulot	72 591 911,10	70 679 888,13
Valtionosuudet	55 291 566,00	52 126 251,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	167 394,48	247 468,03
Muut rahoitustuotot	1 142 844,30	801 017,80
Korkokulut	-655 808,07	-682 405,86
Muut rahoituskulut	-88 109,16	-10 100,34
Rahoitustuotot ja -kulut	566 321,55	355 979,62
VUOSIKATE	8 288 624,32	14 993 830,34
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 464 820,50	-10 489 450,00
Omistuksen eliminointierot		8 125,20
Arvonalentumiset	-581 306,66	-402 309,38
Poistot ja arvonalentumiset	-10 046 127,16	-10 883 634,18
TILIKAUDEN TULOS	-1 757 502,84	4 110 196,16
Tilinpäätössiirrot	-55 000,00	-27 500,00
Tilikauden verot	-10 640,64	-36 922,35
Laskennalliset verot	111 794,40	17 115,60
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-31 513,46	-65 236,95
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 742 862,54	3 997 652,46

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Konsolidoitu rahoituslaskelma

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
VUOSIKATE	8 288 624,32	14 993 830,34
Tilikauden verot	-10 640,64	-36 922,35
Tulorahoituksen korjauserät	-1 940 008,01	342 161,72
Toiminnan rahavirta	6 337 975,67	15 299 069,70
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 239 631,51	-9 217 339,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 068 545,10	18 578,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	555 024,69	2 107 189,33
Investointien rahavirta	-11 616 061,71	-7 091 571,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 278 086,05	8 207 498,07
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-5 849,95	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	38 835,58
Antolainauksen muutokset	-5 849,95	38 835,58
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 400 138,86	4 562 922,72
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 112 930,57	-15 965 961,85
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 474 833,04	9 488 624,13
Lainakannan muutokset	-2 237 958,68	-1 914 414,99
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,02	-0,02
Muutokset vähemmistön osuudessa	38 713,43	-8 995,19
Oman pääoman muutokset	38 713,45	-8 995,20
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-30 222,06	-24 782,11
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 497,41	63 846,06
Saamisten muutos	-3 439 280,19	-1 153 712,74
Korottomien velkojen muutos	8 232 426,91	-658 204,70
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 753 427,24	-1 772 853,49
Rahoituksen rahavirta	2 548 332,07	-3 657 428,10
Rahavarojen muutos	-2 729 753,98	4 550 069,97
Rahavarat 31.12.	12 426 863,28	15 156 617,27
Rahavarat 1.1.	15 156 617,27	10 606 547,27
Rahavarojen muutos	-2 729 753,98	4 550 069,97

KONSERNITASE**Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase**

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	241 702,13	368 306,44
Muut pitkävaikutteiset menot	542 643,46	638 331,48
Aineettomat hyödykkeet	784 345,59	1 006 637,92
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	27 450 666,97	27 332 314,82
Rakennukset	115 102 611,26	115 031 855,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 466 319,95	29 722 043,16
Koneet ja kalusto	6 607 756,89	6 528 480,03
Muut aineelliset hyödykkeet	309 590,91	329 149,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 985 639,12	3 903 781,59
Aineelliset hyödykkeet	184 922 585,10	182 847 625,23
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 875 648,60	2 835 091,83
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 382 719,63	1 328 439,44
Muut lainasaamiset	6 681,88	6 681,88
Muut saamiset	304 702,07	298 852,12
Sijoitukset	4 569 752,18	4 469 065,27
PYSYVÄT VASTAAVAT	190 276 682,87	188 323 328,42
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	514 894,52	765 884,85
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23 791,69	23 809,29
Muut toimeksiantojen varat	0,00	11 912,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	538 686,21	801 606,91
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	306 422,84	296 925,42
Vaihto-omaisuus	306 422,84	296 925,42
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Muut saamiset	429,94	445,73
Pitkäaikaiset saamiset	429,94	445,73
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	4 645 094,13	5 450 723,69
Lainasaamiset	0,00	318,57
Muut saamiset	2 421 725,74	1 709 729,43
Siirtosaamiset	8 197 378,92	4 664 131,13
Lyhytaikaiset saamiset	15 264 198,79	11 824 902,82
Saamiset	15 264 628,74	11 825 348,54
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Muut arvopaperit	0,00	887 146,45
Rahoitusarvopaperit	0,00	887 146,45
Rahat ja pankkisaamiset	12 426 863,28	14 269 470,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT	27 997 914,85	27 278 891,23
VASTAAVAA	218 813 283,94	216 403 826,55

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

01.01.2022-31.12.2022**01.01.2021-31.12.2021**

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	58 500 965,97	58 500 965,97
Muut omat rahastot	858 952,46	806 668,01
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 608 337,24	2 610 684,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 742 862,54	3 997 652,46
OMA PÄÄOMA	64 225 393,13	65 915 971,22
VÄHEMMISTÖOSUUDET	552 031,88	481 804,99
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	627 682,94	705 133,52
Muut pakolliset varaukset	771 939,60	2 254 211,51
PAKOLLISET VARAUKSET	1 399 622,54	2 959 345,03
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	514 894,52	787 180,67
Lahjoitusrahastojen pääomat	331 714,99	332 180,40
Muut toimeksiantojen pääomat	271 222,04	291 613,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 117 831,55	1 410 974,31
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 438 070,61	88 585 560,02
Lainat julkisyhteisöiltä	2 157 280,61	2 693 501,96
Saadut ennakot	1 337,00	
Liittymismaksut ja muut velat	2 246 624,90	2 204 634,58
Pitkäaikainen vieras pääoma	86 843 313,11	93 483 696,56
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 876 435,28	24 443 683,19
Lainat julkisyhteisöiltä	61 000,00	48 000,00
Saadut ennakot	148 836,19	117 609,49
Ostovelat	16 603 506,66	12 393 180,16
Liittymismaksut ja muut velat	2 244 828,91	1 549 047,55
Siirtovelat	15 514 798,88	12 263 033,85
Laskennalliset verovelat	1 225 685,80	1 337 480,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	64 675 091,72	52 152 034,44
VIERAS PÄÄOMA	151 518 404,84	145 635 731,00
VASTATTAVAA	218 813 283,94	216 403 826,55

6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaupunkikonsernin tytäryhteisöt sekä jäsenosuus mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Vuonna 2022 perustettu tytäryhtiö Pieksämäen Tukipalvelut Oy, jonka konsernin omistusosuus on 55,05 %.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Korjattu vuoden 2021 liitetietojen (vertailutieto) pitkäaikaisten velkojen summa, koska v. 2021 oli merkitty summaan myös sisäiset velat. Korjattu myös vastuiden summa sekä tunnusluku, koska Essoten vastuiden määrä oli keskeneräinen konsernitilinpäätöstä 2021 laadittaessa. Korjattu vuoden 2021 asukasmäärä lopullisen tiedon mukaiseksi, muutos vaikuttaa kertynyt ylijäämä €/asukas sekä lainat ja vastuut €/asukas -tunnuslukuihin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankinta-tilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje tai ylipoisto on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Kiinteistöverojen käsittely

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tytäryhtiöiden ja konsernin edeltäviin vuosiin kohdistuvat oikaisut, jotka eivät ole olennaisia, on kirjattu tilikauden tuloslaskelman asianmukaiseen tuotto- tai kuluerään. Korjattu vuonna

2021 myytyjen tytäryhtiöiden myyntikirjauksia, koska rahastoja eikä arvonalennusta ollut kirjattu alas.

Pieksämäen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti, ostolaskuja on kirjattu 31.1.2023 saakka. Tämän jälkeen vähäiset erät on käsitelty seuraavan vuoden tileissä. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Palkoista on kirjattu lomapalkkavelan muutos.

Etelä-Savon Pelastustoimen palautus käyttötalouden ja investointien maksuosuudesta 34.444,53 € kirjattiin vuoden 2022 tulona.

Käyttötalouden menoja nosti Essoten lopputasauslasku, joka oli 1,86 M€ lisälaskutusta sekä Essoten alijäämän kattaminen 268.000 euroa. Henkilöstökuluihin kirjattiin siirtovelaksi 143.000 euron suuruinen kertapalkkioiden maksu, joka liittyy koronaepidemian ja valmiuslain aikaisiin erityisolosuhteisiin.

Saatavien poistoihin kirjattiin hallinto-oikeuden päätöksellä 290.000 euron alaskirjaus liittyen kotikunta-asiaan lastensuojelutapauksessa.

Varovaisuuden periaatteella Pieksämäen kaupungin osuus Vaalijalan ylijäämästä on jätetty kirjaamatta tilinpäätöksen rahoitustuottoihin johtuen palautuspäätökseen tehdystä valituksesta. Ylijäämän palautusta vuodelta 2021 on päätöksen mukaan tulossa 765.044,00 € sekä vuodelta 2022 82.927,59 €.

Pieksämäen kaupunki on palauttanut Valtionkonttorille rintamaveteraanien kotona asumista tukevien palveluiden määrärahaa takaisin yhteensä 302.336,89 € vuodelta 2021. Summa on kirjattu vuoden 2022 tilinpäätökseen.

Etelä-Savon sairaanhoitopiiri on palauttanut 159.584,86 euroa kassavarantorahaston purkamisesta varoja, jotka on kirjattu muihin rahoitustuottoihin.

Pakollisena varauksena on kirjattu 80.000 euroa keskeneräisen oikeuskäsittelyn johdosta henkilöstö- ja oikeudenkäyntikuluihin. Tilinpäätöspäivänä on vireillä viran irtisanomiseen liittyvä oikeudenkäynti korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus on kumonnut asiaa koskevan viranhaltijapäätöksen ja KHO:ssa on käsittelyssä Pieksämäen kaupungin jättämä valituslupahakemus ja valitus. Asiaan liittyy todennäköisenä pidettävä kuluriski (henkilöstö- ja oikeudenkäyntikulut), joka on huomioitu tilinpäätöksessä pakollisena varauksena.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Virtasalmen Vuokratalot Oy:n pääomaa alaskirjattiin 60.850 euroa vuodelle 2022 kiinteistöjen purkamisen johdosta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi. Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset. Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Pakolaisten toimeentulokorvausten tili on siirretty muista tuotoista myyntituottoihin Aura-tilikartan mukaisesti.

Kuntatodistusluoton negatiivinen korko kirjattiin vähentämään korkokuluja Aura-tilikartan mukaisesti, edellisenä vuonna kirjaus tehty korkotuottoihin.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Korjattu vuoden 2021 asukasmäärä lopullisen tiedon mukaiseksi. Muutos vaikuttaa lainakanta €/asukas, lainat ja vastuut €/asukas sekä kertynyt ylijäämä €/asukas -tunnuslukuihin.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuonna 2022 kirjattiin poikkeuksellisesti sekä 2021 että 2022 vuoden palautusten osuudet sotilasvammalainmukaisten korvausten osalta.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Esittämistavassa ei muutosta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**6) TOIMINTATUOTOT, ulkoiset**

	Kaupunki 2022	Kaupunki 2021
Tulosalue		
110 Vaalitoimi	39 879	20 824
120 Yleishallinto	479 095	510 647
150 Elinkeinoelämän kehittäminen	1 798 677	1 739 739
180 Tietohallinto	123 152	99 960
310 Perusturvan hallinto ja ostopalvelut	198 479	286 625
340 Ikääntyvien palvelut	6 581 812	7 524 085
355 Vastaanotto- ja sairaalapalvelut	4 773 900	4 944 531
365 Perhe- ja sosiaalipalvelut	1 083 936	1 138 373
410 Kasvatus- ja opetuspalvelujen hallinto	704 573	274 434
415 Varhaiskasvatuspalvelut	422 027	494 697
420 Esi-, perusopetus ja nuorisotoimi	1 030 100	961 365
430 Lukiokoulutus	59 322	48 085
460 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	824 566	526 659
510 Tekninen lautakunta	2 491 657	2 440 277
550 Tila-, ruoka- ja siivouspalvelut	1 650 040	1 924 106
<i>sis. valmistus omaan käyttöön</i>	22 261 215	22 934 404

Konsolidoidut liitetiedot

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	Joulukuu / 2022	Joulukuu / 2021
Toimintatuotot, Konsernihallinto	22 598 331,94	22 906 761,75
Toimintatuotot, Perusturva	55 290 946,38	53 504 219,08
Toimintatuotot, Sivistystoimi	53 807,74	43 083,89
Toimintatuotot, Kiinteistöpalvelut	6 454 731,75	6 404 926,93
Toimintatuotot, Muut palvelut	3 619 959,92	3 499 280,30
Toimintatutot, Yhteensä	88 017 777,74	86 358 271,96

7) **Verotulojen erittely**
(1.000 e)

	2022	2021
Kunnan verotulo	60 758	58 957
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 286	7 557
Kiinteistövero	4 799	4 384
<i>Verotulot yhteensä</i>	<u>72 843</u>	<u>70 898</u>

8) **Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely**
(1.000 e)

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet	46 282	44 598
<i>Siitä : Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	10 252	10 538
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 963	-2 155
Verotulomenetysten korvaus	10 973	9 683
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<u>55 292</u>	<u>52 126</u>

9) **Palvelujen ostojen erittely**
(1.000 e)

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	57 074	51 223
Muiden palvelujen ostot	21 803	19 588
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>78 877</u>	<u>70 811</u>

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen**
Kokoustilojen vapaa käyttö

11) **Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä esitetty eri taulukolla (sivut 120-121)**

12) **Pakollisten varausten muutokset**
eur

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	705 134	781 400	705 134	781 400
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	-77 451	-76 266	-77 451	-76 266
Eläkevastuu 31.12.	<u>627 683</u>	<u>705 134</u>	<u>627 683</u>	<u>705 134</u>
 Muut pakolliset varaukset 1.1	 2 254 212	 973 344	 202 333	 300 000
Lisäykset	90 283	1 280 868	347 950	0
Vähennykset	-1 572 555	0	-202 333	-97 667
Muut pakolliset varaukset 31.12.	<u>771 940</u>	<u>2 254 212</u>	<u>347 950</u>	<u>202 333</u>

13) **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot**
eur

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	4 357	521 577	4 356	75 420
Rakennusten myyntivoitot	0	46 693	0	46 693
Osakkeiden myyntivoitot	291 645	248 903	0	13 388
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<u>296 002</u>	<u>817 173</u>	<u>4 356</u>	<u>135 501</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	-2 988	0	-2 988
Rakennusten myyntitappiot	-1 100	-41 543	-1 100	-41 543
Osakkeiden myyntitappiot	-490	-17 014	0	-157 490
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<u>-1 590</u>	<u>-61 546</u>	<u>-1 100</u>	<u>-202 021</u>

14) **Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely**
eur

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

15) **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**
eur

	2022	2021
Savon Energiaholding Oy	850 806	577 470
Suur-Savon Sähkö Oy	96 500	96 500
Osinkotuotot muista yhteisöistä	28 883	26 704
Ylijäämän palautus, Vaalijalan ky	0	177 835
Luottoprovisiot	55 895	30 395
Muut rahoitustuotot	173 018	26 392
<i>Yhteensä</i>	<u>1 205 102</u>	<u>935 296</u>

16) **Erittely poistoeron muutoksista**
ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
ei ilmoitettavaa
- 18) **Arvonkorotukset**
ei ilmoitettavaa
- 19) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla (s. 122)**
- 20-22) **Omistukset muissa yhteisöissä**

Omistukset muissa yhteisöissä ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni							
	Datan merkit: tase (+)	Y-tunnus	Kunnan omistussuus %	Konsernin omistussuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
100	Pieksämäen kaupunki	2048903-4	100,00	100,000000	69 356 778,98	103 026 465,85	-2 468 900,98
200	KUNTAYHTYMÄT						
202	Etelä-Savon sairaanhoitopiiri ky	0825508-3	11,14	11,140000	3 320 810,97	23 728 844,30	420 345,03
203	Vaalijalan ky	0207327-0	7,11	7,110000	1 830 087,67	2 198 558,01	82 927,59
204	Etelä-Savon maakuntaliitto ky	0215839-7	14,71	14,710100	160 874,56	111 326,14	-8 083,31
300	TYTÄRYHTIÖT						
301	Aisakuja Ki Oy	0470613-1	100,00	100,000000	13 447,00	8 029,48	-0,07
343	Ammattikontio Ki Oy	0908259-1	100,00	100,000000	273 791,31	438 308,10	-31 740,32
305	Huhtilampi As Oy	0725358-8	100,00	100,000000	37 442,82	103 121,72	-2 023,96
310	Kangaskatu 26 Kesk. Ki Oy	1708273-5	100,00	100,000000	2 013 652,40	570 291,35	135 801,98
313	Kontiola Ki Oy	0530492-7	100,00	100,000000	5 943 467,77	16 198 864,13	-0,77
315	Kuntalaskenta Oy	1911246-7	50,10	50,100000	321 479,08	161 705,49	26 232,72
316	Lampolahdenkatu 2-4 Ki Oy	1638118-6	100,00	100,000000	684 299,84	127 494,32	9 299,74
317	Mäkipari Ki Oy	0307580-9	75,86	75,860000	6 064,90	383 429,18	0,16
320	Partalampi As Oy	0923603-6	100,00	100,000000	214 577,01	248,43	1 181,86
322	Pieksämäen Haka	0207267-3	100,00	100,000000	163 478,90	259 661,52	81,44
324	Pieksämäen Jäähalli Oy	1763150-3	91,64	91,640000	203 931,92	343 755,26	-9 574,57
325	Pieksämäen Teknogiatalo Ki Oy	2060533-0	100,00	100,000000	1 729 252,32	11 697,08	-78 782,50
329	Pirtamanpirtit Ki Oy	0165999-0	65,00	65,000000	21 474,58	7 933,47	0,63
334	Sompionkulma Ki Oy	0166302-5	100,00	100,000000	505 985,60	1 141 680,25	5 898,67
336	Tahinuppu As Oy	0460191-1	100,00	100,000000	119 743,98	32 978,46	-0,07
340	Tierantie Ki Oy	0166032-6	100,00	100,000000	22 937,39	0,00	-3 025,20
342	Virtasalmen vuokratolat	0954938-2	100,00	100,000000	-151 569,24	554 736,47	103 517,97
344	Pieksämäen Vesi Oy	2725576-7	100,00	100,000000	5 565 699,88	15 207 354,02	-175 528,37
345	Pieksämäen Tukipalvelut Oy	3299842-6	51,00	55,053000	54 653,79	99,46	-399,21
400	OSAKKUUSYHTIÖT						
402	Etelä-Savon koulutus Oy	2249317-6	25,00	25,000000	572 404,25	0,00	19 611,81
408	Pieksämäen Naaranportti Ki Oy	0923591-4	48,81	48,810000	214 392,91	0,00	-415,03
409	Tahinpuu As Oy	0954945-4	28,34	28,340000	0,00	0,00	0,00

23) Saamisten erittely

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	41 158	0	52 257
Lainasaamiset	13 506 256	0	12 287 828	0
Siirtosaamiset	0	177	0	225
<i>Yhteensä</i>	<i>13 506 256</i>	<i>41 336</i>	<i>12 287 828</i>	<i>52 482</i>
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0	63 206	0	4 300
Siirtosaamiset	0	1 121 753	0	1 874 013
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 184 959</i>	<i>0</i>	<i>1 878 313</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	79 161	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>79 161</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>13 506 256</i>	<i>1 305 456</i>	<i>12 287 828</i>	<i>1 930 795</i>

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0	0	177	225
Tuet ja avustukset (mm.EU)	2 215 896	1 175 877	2 049 863	730 330
Kela/työterveyshuolto	439 581	378 543	260 000	260 000
Verosaamiset	39 429	8 679	0	0
Sairaanhoitopiiri palautus	0	0	1 114 131	1 874 013
Palveluasunnot Abel ry	771 663	771 663	771 663	771 663
Muut	4 730 811	2 329 369	466 751	82 446
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>8 197 379</i>	<i>4 664 131</i>	<i>4 662 585</i>	<i>3 718 677</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	806 668	914 256	0	0
Siirrot rahastoon	55 000	27 500	0	0
Rahastopääomat yritysmyyntit	-2 716	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	-135 088	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	858 952	806 668	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	858 952	806 668	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 608 337	2 610 685	13 324 714	8 943 843
Oikaisut ja muutokset	0	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 608 337	2 610 685	13 324 714	8 943 843
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 742 863	3 997 652	-2 468 901	4 380 871
Oma pääoma 31.12	64 225 393	65 915 971	69 356 779	71 825 680
26) Erittely poistoerosta	2022	2021		
Kiinteistökauppaan liittyvä poistoero	28 953,89	43 430,82		
<i>Yhteensä</i>	<i>28 953,89</i>	<i>43 430,82</i>		
27) Pitkäaikaiset velat				
	Konserni		Kunta	
erääntyä > 5 vuotta	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	20 482 267	24 607 991	7 632 398	22 550 774
Lainat julkisyhteisöiltä	10 567 396	12 119 778	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>31 049 664</i>	<i>36 727 770</i>	<i>7 632 398</i>	<i>22 550 774</i>
sis. bullet				

- 28) **Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat**
ei ilmoitettavaa

- 29) **Pakolliset varaukset**

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevaraus	627 683	705 134	627 683	705 134
Muut pakolliset varaukset	771 940	2 254 212	347 950	202 333
<i>Yhteensä</i>	<i>1 399 623</i>	<i>2 959 345</i>	<i>975 633</i>	<i>907 467</i>

- 30) **Vieras pääoma**

	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	168 183	0	26 634
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>168 183</i>	<i>0</i>	<i>26 634</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	4 292 292	0	3 985 198
Siirtovelat	0	2 437 968	0	149 951
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>6 730 260</i>	<i>0</i>	<i>4 135 149</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	1 568	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 568</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>6 900 011</i>	<i>0</i>	<i>4 161 783</i>

- 31) **Sekkitililimiitti** **2022** **2021**
 Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12. 2 000 000 2 000 000
 - siitä käyttämättä oleva määrä 2 000 000 2 000 000

- 32) **Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Liittymismaksut	1 743 159	1 705 807	43 922	43 922
Muut velat	2 748 294	2 047 875	980 415	905 854
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>4 491 454</i>	<i>3 753 682</i>	<i>1 024 338</i>	<i>949 776</i>

- 33) **Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotus	6 183	3 654	60 009	10 768
Lomapalkkavelka	10 566 305	9 685 311	5 962 508	5 953 547
Muut siirtovelat	4 942 311	2 574 068	4 258 145	1 297 465
<i>Yhteensä</i>	<i>15 514 799</i>	<i>12 263 034</i>	<i>10 280 662</i>	<i>7 261 779</i>

34-41) Vastuut liitetieto toisaalla esitetty (s. 117-119)

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot42) **Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	<u>vakituiset</u>	
	2022	2021
Kaupunginhallitus	50	54
Perusturva	402	393
Kasvatus- ja opetustoimi	271	258
Kulttuuri- ja vapaa-aika	36	29
Tekninen toimi	127	132
<i>Yhteensä</i>	<u>886</u>	<u>866</u>
määräaikaiset	219	219

43) **Henkilöstökulut on esitetty tuloslaskelmassa**44) **Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut**

	2022	2021
Kokoomus	4090	4830
Vasemmistoliitto	832	1272
Pieksämäen seudun Vihreät ry	1833	2307
Suomen Kristillisdemokraatit	385	585
Keskustan Pieksämäen kunnallisjärjestö	3163	4962
Pieksämäen demarit ry	112	977
Pieksämäen Perussuomalaiset ry	860	1391
Pieksämäen Sosiaalidemokraatit ry	3169	2724
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<u>14 442</u>	<u>19 048</u>

45) **Tilintarkastajan palkkiot**

	2022	2021
Asiantuntijaselvitykset BDO Auditor Oy		
Tarkastuslautakunnan koulutus	1 850	1 300
Neuvonantopalvelut, yhtiöittäminen+sote	11 500	18 000
Tilintarkastus BDO Auditor Oy	33 637	33 699
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<u>46 987</u>	<u>52 999</u>

46) **Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet**

Vuokrasopimukset luottamushenkilöiden kanssa: 9 665 eur/vuosi
 Kaupunginhallitusten jäsenten toiminta tyttärien hallinnossa.

Kaupunki on antanut tilikaudella Pieksämäen Jäähalli Oy:lle avustusta 252.000,00 euroa.

39-40)	Vastuusitoumukset								
	Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta								
		alkuperäinen	2022	2021					
	As Oy Huhtilampi	200 000	21 665	34 595	Op Pohjola				
	Kiint. Oy Kontiola, 130000000000280	816 552	48 391	103 538	Valtion yhtenäislaina				
	Kiint. Oy Kontiola, 10355/02	200 000	0	117 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10357/02	555 000	292 600	340 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10356/02	500 000	293 700	309 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 15767/12	99 344	47 201	52 167	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Mäkipari, 16673/13	775 000	484 000	532 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16672/13 (Pieksämaa)	880 000	416 000	654 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16670/13 (Savontienhaka)	970 000	479 000	533 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Seunalanharju, 134000000002550	433 600	210 561	237 613	Valtion yhtenäislaina, Valtiokonttori				
	Kiint. Oy Kontiola, 15010/11 (Seunalanharju)	185 800	38 462	51 274	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 12950/08 (Tahinselkä)	31 301	8 845	10 449	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 12776/08 (Tahinselkä)	30 000	0	10 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10360/02 (Tieranhaka)	200 000	53 700	61 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10361/02 (Tieranhaka)	300 000	141 200	152 800	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10362/02 (Tieranhaka)	330 000	135 000	157 800	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10358/02 (Kontionhaka)	150 000	41 200	49 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10359/02 (Kontionhaka)	270 000	77 400	91 800	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10354/02 (Kenttähaka)	570 000	250 000	312 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10353/02 (Kenttähaka)	385 000	179 000	193 800	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10352/02 (Kenttähaka)	200 000	64 600	72 400	Kuntarahoitus				
	Kiint Oy Kontiola, 10364/02 (Tornihaka)	415 000	285 900	294 500	Kuntarahoitus				
	Kiint Oy Kontiola, 10365/02 (Tornihaka)	550 000	400 500	412 500	Kuntarahoitus				
	Kiint Oy Kontiola, 10363/02 (Tornihaka)	200 000	97 300	101 500	Kuntarahoitus				
	Kiint Oy Kontiola, 16671/13 (Tornihaka)	1 470 000	930 000	990 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16668/13 (Korvenkaski)	385 000	199 000	221 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16667/13 (Peikonluola)	365 000	110 000	138 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16675/13 (Rekitie 20)	500 000	374 000	396 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10370/02 (Rinnepolku)	400 000	109 900	131 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10371/02 (Rinnepolku)	325 000	50 300	108 100	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10369/02 (Rinnepolku)	150 000	41 200	49 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16676/13 (Rinnepolku)	520 000	362 000	390 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16677/13 (Alatalonkatu 28)	515 000	324 000	352 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, F174 5340 0081 8376 25		260 000	279 000	Op Pohjola				
	Kiint Oy Sompionkulma	1 200 853	1 118 353	1 173 353	Kuntarahoitus				
	Pieksämäen Jäähalli Oy, 80326251, 80301593	750 000	174 976	204 144	Op Pohjola				
	Yhteensä	15 827 450	8 119 954	9 318 433					

Takaukset muiden puolesta		alkuperäinen	2022	2021	
	Vesiosuuskunta Majava	290 000	124 400	134 750	Op Pohjola
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20090316	1 450 000	258 945	362 515	Keva
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20080210		53 352	106 684	Keva
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	900 000	218 776	328 168	Nordea
	Jäppilän Vanhustentalosäätiö, 16244/12	300 000	150 000	165 000	Kuntarahoitus
	Jätekkukko Oy		261 072	296 969	
	Naiskankaan Vesiosuuskunta	210 000	17 173	21 523	Suur-Savon Op
	Kiint. Oy Pieksänsara	335 000	93 900	112 100	Kuntarahoitus
	Yhteensä	3 555 000	1 177 618	1 527 709	
	Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
			2022	2021	
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.		130 615 876	122 845 062	
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.		75 533	80 470	
41)	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
		Konserni	2021	2022	Kunta
		2022	2021	2022	2021
	Arvonlisäveron palautusvastuu	6 558 607	7 758 695	5 829 780	7 057 362
	Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	994 113	979 335	0	0
	Itärata -hanke	1 656 990	0	1 656 990	0
	<i>Siitä seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus</i>	43 010	0	43 010	0
	Muut sopimusvastuut	54 521	142 533	0	35 700
	Yhteensä	9 264 232	8 880 562	7 486 770	7 093 062
				Kohde	Rajoitus päättyy
	ARA-asuntokannan luovutusrajoitukset			Huvilakatu 27	12.12.2053
					Hiekankäpän palvelutalo
	Kunta on sitoutunut Etelä-Savon tavoitteellinen tietoliikenneverkko -hankkeeseen vuosille 2023-2025 enintään 300.960 euron rahoitusosuudella.				
	Siirtovelaksi kirjattua kertapalkkion arvioitua määrää oikaistaan tarvittaessa vuonna 2023.				

POISTOSUUNNITELMA

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

KÄYTTÖOMAISUUDEN LAJI

KÄYTTÖAIKA / TASAPOISTO

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT OIKEUDET

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tietokoneohjelmistot	4 vuotta
Muut	8 vuotta
Osakehuoneistojen peruskorjaus	10 vuotta
* Poikkeus osakkeenomistajan isot peruskorjaukset	15 vuotta
Kartat, vesistöjen kunnostukset	8 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

ei poistoaikaa

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset	40–45 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Teollisuushallit	25–30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	30 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta
Asuinrakennukset	45 vuotta

KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Maa- ja vesirakenteet	
- Kadut, tiet, puistot	20 vuotta
- Tori	20 vuotta
- Urheilu ja ulkoilualueet	20 vuotta
- Kaatopaikat	15 vuotta
- Muut rakenteet	15 vuotta
Johtoverkostot ja laitteet	
- Ulkovalaistuslaitteet	20 vuotta
- Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset, atk-verkko	10 vuotta
- Laitosten laitoskoneet, vesilaitos koneet	15 vuotta
- Kaukolämpöverkko	20 vuotta
- Hulevesiverkosto	35 vuotta

Muut

- Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta
- Väestönsuojat	50 vuotta
- Rautatien alikulkutunneli	50 vuotta
- Valvontajärjestelmät, koneistot	15 vuotta

KONEET JA KALUSTO

Kuljetusvälineet

-Henkilöautot	7 vuotta
-Kuorma-autot tms. erikoisautot	7 vuotta
-Muut liikennevälineet	7 vuotta
-Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
-Muut liikkuvat työkonet	7 vuotta

Muut koneet ja kalusto

- Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	7 vuotta
- Työ- ja työstökoneet, laitteet, raskaat koneet	15 vuotta
- Tietojenkäsittelylaitteet	5 vuotta
- Muut koneet ja laitteet	5 vuotta
- Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet,	10 vuotta
- Vesimittarit, terveydenhuollonlaitteet	10 vuotta
- Ensikertainen kalusto	10 vuotta

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
------------------------	------------

KESKENERÄISET HANKINNAT

ei poistoa

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT**JÄ MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET**

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	------------

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2021	31.12.2022
Hankintameno 1.1.	291 477 086,09	298 134 703,74
Hankintameno kauden lopussa	298 134 703,74	310 128 335,40
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-100 296 593,72	-110 245 251,72
Kertyneet poistot ja arvonalennukset kauden lopussa	-110 245 251,72	-120 291 378,88
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
<u>Aineettomat oikeudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Aineettomat oikeudet	2 638 501,88	2 744 514,50
Lisäykset tilikauden aikana, Aineettomat oikeudet	65 641,49	22 845,37
Siirrot erien välillä (+/-), Aineettomat oikeudet	40 371,13	23 919,27
Hankintameno 31.12.2022	2 744 514,50	2 791 279,14
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Aineettomat oikeudet	-2 193 138,29	-2 384 205,44
Kauden poistot (-), Aineettomat oikeudet	-191 067,16	-171 269,60
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-2 384 205,44	-2 555 475,05
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		235 804,09
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		360 309,06
<u>Tietokoneohjelmistot</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Tietokoneohjelmistot	182 415,11	191 911,83
Lisäykset tilikauden aikana, Tietokoneohjelmistot	9 496,72	
Hankintameno 31.12.2022	191 911,83	191 911,83
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Tietokoneohjelmistot	-181 815,11	-183 914,45
Kauden poistot (-), Tietokoneohjelmistot	-2 099,34	-2 099,34
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-183 914,45	-186 013,79
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		5 898,04
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		7 997,38
<u>Muut pitkävaikutteiset menot</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Muut pitkävaikutteiset menot	2 375 287,55	2 522 880,87
Lisäykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot	67 337,44	1 066,61
Yritysmyyynnit (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-8 145,74	
Siirrot erien välillä (+/-), Muut pitkävaikutteiset menot	88 401,62	
Hankintameno 31.12.2022	2 522 880,87	2 523 947,48
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-1 802 079,76	-1 884 549,39
Kauden poistot (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-82 469,63	-96 754,63
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-1 884 549,39	-1 981 304,02
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		542 643,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		638 331,48
Aineettomat hyödykkeet	1 006 637,92	784 345,59

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2021	31.12.2022
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Maa- ja vesialueet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Maa- ja vesialueet	27 132 144,26	27 267 584,74
Lisäykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	298 027,33	140 961,45
Yritysmyyntit (-), Maa- ja vesialueet	-353,19	
Vähennykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	-149 840,60	-22 609,30
Siirrot erien välillä (+/-), Maa- ja vesialueet	-12 393,06	
Hankintameno 31.12.2022	27 267 584,74	27 385 936,89
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Maa- ja vesialueet	-63 612,32	-63 612,32
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-63 612,32	-63 612,32
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		27 322 324,57
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		27 203 972,42
<u>Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	125 642,40	128 342,40
Lisäykset tilikauden aikana, Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	2 700,00	
Hankintameno 31.12.2022	128 342,40	128 342,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		128 342,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		128 342,40
Maa- ja vesialueet	27 332 314,82	27 450 666,97
<u>Rakennukset</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Rakennukset	185 445 035,52	185 899 123,62
Lisäykset tilikauden aikana, Rakennukset	716 707,68	2 699 202,62
Rahoitusosuudet tilikaudella, Rakennukset	-14 145,00	-10 344,98
Yritysmyyntit (-), Rakennukset	-1 273 745,76	
Vähennykset tilikauden aikana, Rakennukset	-833 603,02	-48 354,86
Siirrot erien välillä (+/-), Rakennukset	1 858 874,20	3 765 204,27
Hankintameno 31.12.2022	185 899 123,62	192 304 830,66
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Rakennukset	-64 354 697,46	-70 867 267,81
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Rakennukset	929 467,56	
Kauden poistot (-), Rakennukset	-7 039 728,52	-5 753 644,94
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Rakennukset	-402 309,38	-581 306,66
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-70 867 267,81	-77 202 219,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		115 102 611,26
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		115 031 855,81
Rakennukset	115 031 855,81	115 102 611,26

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2021	31.12.2022
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1. (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet	44 363 483,65	48 354 362,35
Lisäykset tilikauden aikana, Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 445 694,16	2 443 430,86
Yritysmyyntit (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-9 198,50	
Siirrot erien välillä (+/-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	554 383,05	137 522,39
Hankintameno 31.12.2022	48 354 362,35	50 935 315,60
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-17 001 468,97	-18 632 319,19
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 198,50	
Kauden poistot (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1 640 048,72	-1 836 676,47
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-18 632 319,19	-20 468 995,65
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		30 466 319,95
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		29 722 043,16
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1. (+), Koneet ja kalusto	19 106 309,35	21 036 736,96
Lisäykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	1 777 277,22	1 748 445,76
Rahoitusosuudet tilikaudella, Koneet ja kalusto		-140 000,00
Yritysmyyntit (-), Koneet ja kalusto	-17 151,70	
Vähennykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	-86 338,81	-16 282,02
Siirrot erien välillä (+/-), Koneet ja kalusto	256 640,90	65 500,54
Hankintameno 31.12.2022	21 036 736,96	22 694 401,24
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Koneet ja kalusto	-13 016 385,35	-14 508 256,93
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Koneet ja kalusto	3 039,32	
Kauden poistot (-), Koneet ja kalusto	-1 494 910,91	-1 578 387,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-14 508 256,93	-16 086 644,35
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		6 607 756,89
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		6 528 480,03
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1. (+), Muut aineelliset hyödykkeet	954 038,59	916 180,96
Lisäykset tilikauden aikana, Muut aineelliset hyödykkeet		6 429,20
Yritysmyyntit (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-14 065,23	
Vähennykset tilikauden aikana, Muut aineelliset hyödykkeet	-36 660,68	
Siirrot erien välillä (+/-), Muut aineelliset hyödykkeet	12 868,27	
Hankintameno 31.12.2022	916 180,96	922 610,16
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-549 301,41	-587 031,14
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Muut aineelliset hyödykkeet	1 395,99	
Kauden poistot (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-39 125,72	-25 988,11
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-587 031,14	-613 019,25
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		309 590,91
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		329 149,82

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2022 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2021	31.12.2022
<u>Keskeneräiset hankinnat</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Keskeneräiset hankinnat	4 994 271,66	4 776 848,99
Lisäykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat	2 753 091,21	7 099 737,74
Rahoitusosuudet tilikaudella, Keskeneräiset hankinnat	-4 433,51	-1 918 200,12
Vähennykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat	-166 934,27	-106 822,63
Siirrot erien välillä (+/-), Keskeneräiset hankinnat	-2 799 146,11	-3 992 857,46
Hankintameno 31.12.2022	4 776 848,99	5 858 706,52
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Keskeneräiset hankinnat	-873 067,40	-873 067,40
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-873 067,40	-873 067,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		4 985 639,12
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		3 903 781,59
Aineelliset hyödykkeet	182 847 625,23	184 922 585,10
<u>Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 665 030,37	2 835 091,83
Lisäykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	65 182,58	
Vähennykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		-42 601,02
Siirrot erien välillä (+/-), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-1 933,98	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	106 812,87	83 157,80
Hankintameno 31.12.2022	2 835 091,83	2 875 648,60
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		2 875 648,60
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		2 835 091,83
<u>Muut osakkeet ja osuudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Muut osakkeet ja osuudet	1 620 568,14	1 589 467,10
Kuntayhtymäosuusien lisäykset (+), Muut osakkeet ja osuudet	651,66	
Lisäykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	15 945,41	77 511,90
Vähennykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	-49 632,09	-23 942,71
Siirrot erien välillä (+/-), Muut osakkeet ja osuudet	1 933,98	711,00
Hankintameno 31.12.2022	1 589 467,10	1 643 747,29
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Muut osakkeet ja osuudet	-261 027,66	-261 027,66
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-261 027,66	-261 027,66
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		1 382 719,63
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		1 328 439,44
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 328 439,44	1 382 719,63

7 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

7.1 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Tuloslaskelma 2021

Kohteet: LIIKE-JA TEOLLISUUSTILAT

Projektit: KAIKKI ERIYTETYT YHTEENSÄ

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2022	Toteuma 12 / 2021
TOIMINTATUOTOT	861 298,03	878 435,04
Myyntituotot	53 050,02	56 646,41
Vuokratuotot	805 204,83	821 788,63
Muut toimintatuotot	3 043,18	0,00
TOIMINTAKULUT	705 851,55	510 906,11
Palvelujen ostot	337 298,09	170 071,96
Muiden palvelujen ostot	337 298,09	170 071,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	219 167,57	215 289,44
Muut toimintakulut	149 385,89	125 544,71
TOIMINTAKATE	155 446,48	367 528,93
KÄYTTÖKATE	155 446,48	367 528,93
VUOSIKATE	155 446,48	367 528,93
Poistot ja arvonalentumiset	651 904,29	604 839,03
TILIKAUDEN TULOS	-496 457,81	-237 310,10
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-496 457,81	-237 310,10

Vuokrattu markkinahintaan.

Välittömät kustannukset on kirjattu suoraan kustannuspaikoittain. Välilliset kustannukset on kirjattu pääsääntöisesti käytetyn työajan mukaan.

Tuloslaskelma 2022

Kohteet: 1736 ULKOINEN SIIVOUSPALVELU

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2022	Toteuma 12 / 2021
TOIMINTATUOTOT	112 090,90	113 113,94
Myyntituotot	112 090,90	112 900,98
Maksutuotot	0,00	212,28
Muut toimintatuotot	0,00	0,68
TOIMINTAKULUT	101 689,28	103 225,21
Henkilöstökulut	90 907,24	94 168,58
Palkat ja palkkiot	70 556,15	73 747,66
Henkilösivukulut	20 351,09	20 420,92
Palvelujen ostot	6 607,21	5 160,76
Muiden palvelujen ostot	6 607,21	5 160,76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 264,87	2 985,81
Muut toimintakulut	909,96	910,06
TOIMINTAKATE	10 401,62	9 888,73
KÄYTTÖKATE	10 401,62	9 888,73
VUOSIKATE	10 401,62	9 888,73
TILIKAUDEN TULOS	10 401,62	9 888,73
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	10 401,62	9 888,73

Kohteet mitoitetaan Atop-mitoitusohjelmalla, mikä antaa työajan tiloittain. Neliöhintaan vaikuttavat tilojen puhtaustasovaatimus ja palvelusisältö.

Tuloslaskelma 2022

Kohteet: 1793 ULKOINEN RUOKAPALVELU

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2022	Toteuma 12 / 2021
TOIMINTATUOTOT	233 365,02	281 602,57
Myyntituotot	232 841,99	281 182,93
Muut toimintatuotot	523,03	419,64
TOIMINTAKULUT	230 083,20	286 873,55
Henkilöstökulut	110 304,72	140 692,11
Palkat ja palkkiot	85 447,60	107 844,42
Henkilösivukulut	24 857,12	32 847,69
Palvelujen ostot	17 508,31	22 978,75
Muiden palvelujen ostot	17 508,31	22 978,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	92 078,23	107 580,43
Muut toimintakulut	10 191,94	15 622,26
TOIMINTAKATE	3 281,82	-5 270,98
KÄYTTÖKATE	3 281,82	-5 270,98
VUOSIKATE	3 281,82	-5 270,98
Poistot ja arvonalentumiset		582,00
TILIKAUDEN TULOS	3 281,82	-5 852,98
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 281,82	-5 852,98

Pieksämäen kaupungin ruokapalveluiden ulkoinen myynti koostuu aterioista yksityisille palveluntarjoajille, kuten Vaalijalan yksikölle ja Etelä-Savon ammattiopistolle, sekä henkilöstöaterioina kaupungin yksiköissä. Ateriahinnoittelussa on huomioitu henkilöstökulut, ulkoisten palveluiden ostot (esim. ruoan kuljetus), raaka-aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintakulut (esim. vuokrat). Ulkoinen myynti on euromääräisenä osuutena 8,0 % ruokapalveluiden kokonaismyynnistä. Yksittäisen aterian hinnoittelussa huomioidaan henkilöstökustannukset kohteessa, aterian koko ja kuljetuskustannukset.

Kulujen erittely ulkoisesta ateriahinnoittelusta:

Henkilöstökulut: 47,94 %

Palvelujen ostot 7,61 %

Aineet ja tarvikkeet 40,02 %

Muut toimintakulut 4,42 %

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pieksämäki 27. päivänä maaliskuuta 2023

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINHALLITUS

Soili Moilanen

Sakari Ojala

Aki Kontro

Matti Kauhanen

Päivi Koukonen

Tuula Kuronen

Petri Lappi

Teemu Laukkanen

Veli Pekka Myyryläinen

Saara Sirkka

Tuula Tenhunen

Ulla Nykänen
kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetussa tarkastuksessa on tänään annettu kertomus.

Pieksämäki . päivänä kuuta 2023

Jarmo Raati
KHT, JHT
BDO Audiator Oy

9 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat	säilytysajat
Päiväkirja	10 v
Pääkirja	10 v
Tasekirja	pysyvästi
Osto- ja myyntireskontrat	10 v
Sisäisen laskennan raportit	10 v

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Tositelajit	numerosarja
Ostolaskut	10–12
Ostolaskujen maksut	20
Muistiot	1
Kirjanpidon tuloksen muistio	96
Tiliotekirjaukset	22
Viiteaineistot	23
Perhehuolto	24
Excel-tositteet	25
Automaattikirjaukset	21
Luottotappiot	27
Palkat	PA
Kassat	35
Käyttöomaisuus kirjanpito	KA
Laskutukset	2, 5, 42–74

10 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 1.1.–31.12.2022

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINVALTUUSTO

Huupponen Erkki	puheenjohtaja
Skyttä Heikki	I varapuheenjohtaja
Hintikka Kari	II varapuheenjohtaja
Hänninen Ari	
Kauhanen Matti	
Kiiveri Ville	
Kimonen Jehki	
Kontro Aki	
Koukonen Päivi	
Kovanen Anna-Maria	
Kovanen Päivi	
Kuronen Tuula	
Lappi Petri	
Laukkanen Teemu	
Leikas-Tikkanen Tiia	
Liukkonen Timo-Juhani	
Majamäki Mika	
Moilanen Soili	
Mykkänen Risto	
Myyryläinen Veli Pekka	
Nyrhinen Anne-Mari	
Ockenström Risto	
Ojala Sakari	
Riipinen Sinikka	
Romo Kati	
Ruokoselkä Liisa	
Ruotsalainen Rita	
Sepponen Arto	
Sopanen Heikki	
Tenhunen Tuula	
Valtari Pekka	
Vauhkonen Susanna	12.12.2022 saakka
Ritvanen Petri	12.12.2022 alkaen
Viljakainen Kaija	
Väisänen Anne-Mari	
Väisänen Lassi	

KAUPUNGINHALLITUS

Varsinainen jäsen

Moilanen Soili	puheenjohtaja
Ojala Sakari	I varapuheenjohtaja
Kontro Aki	II varapuheenjohtaja
Koukonen Päivi	
Kuronen Tuula	
Lappi Petri	
Laukkanen Teemu	
Myyryläinen Veli Pekka	
Sirkka Saara	
Tenhunen Tuula	
Vauhkonen Susanna	12.12.2022 saakka
Kauhanen Matti	12.12.2022 alkaen

Henkilökohtainen varajäsen

Hirvonen Sanna
 Sopanen Heikki
 Kovanen Anna-Maria
 Särkkä Riku
 Ruokoselkä Liisa
 Merikoski Yrjö
 Luostarinen Inka
 Kovanen Päivi
 Väisänen Lassi
 Nyrhinen Anne-Mari
 Kimonen Jehki

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Rytkönen Tapani	puheenjohtaja
Koskinen Veikko	I varapuheenjohtaja
Hakkarainen Tiina	
Heiskanen Sirpa	
Niskala Eija	

Kokouskohtainen varajäsen

1. Lopenen Mirja
2. Ruokoselkä Liisa
3. Ilmoniemi Mira
4. Ojala Mikko
5. Sinevaara Mariliisa

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Ruotsalainen Rita	puheenjohtaja
Ockenström Risto	I varapuheenjohtaja
Levänen Arvo	
Riipinen Sinikka	
Seppä Pekka	

Henkilökohtainen varajäsen

Perälä Anne-Maarit
 Maaranen Esa
 Kauhanen Matti
 Vaske Hertta-Kaisa
 Tertsunen Markku

OPETUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Valtari Pekka	puheenjohtaja
Nyrhinen Anne-Mari	I vpj 26.9. saakka
Rytkönen Tapani	I vpj 26.9. alkaen
Beharic Ida	
Kivimäki Antti	
Kuusisto Tuula	
Laulainen Riikkaliina	
Levänen Samu	
Ruotsalainen Rita	
Salminen Lotta	
Vaske Hertta-Kaisa	26.9.2022 alkaen
Vironen Jouni	

Henkilökohtainen varajäsen

Tujunen Tero
 Vaske Hertta-Kaisa, 26.9.2022 saakka
 Maaranen Esa
 Leikas-Tikkanen Tiia
 Kimonen Jehki
 Ritvanen Sarianna
 Grommi-Hukkanen Heidi
 Hynönen Jukka
 Kuronen Tuula
 Kaasinen Elisa
 Väisänen Anne-Mari
 Sopanen Heikki

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Majamäki Mika	puheenjohtaja
Väisänen Lassi	I varapuheenjohtaja
Hämäläinen Anne	
Kaasinen Elisa	
Kontro Heimo	
Poikolainen Jere	
Ritvanen Petri	
Ruokoselkä Liisa	
Sopanen Heikki	
Väistö Katja	
Väisänen Anne-Mari	

Henkilökohtainen varajäsen

Väänänen Jussi
 Auvinen Mika
 Jetsonen Sari
 Jäderholm Anne
 Hirvonen Jani
 Levänen Samu
 Niskala Eija
 Romo Kati
 Laurila Aleksis
 Huotari Sanna-Maarit
 Nyrhinen Anne-Mari

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Liukkonen Timo-Juhani	puheenjohtaja
Kiiveri Ville	I varapuheenjohtaja
Hirvonen Jani	
Immonen Kimmo	
Karjalainen Jorma	
Laurila Aleksis	
Loponen Mirja	
Niskala Eija	
Rissanen Outi	
Romo Kati	
Suhonen Leena	

Henkilökohtainen varajäsen

Hynönen Jukka
 Hellberg Pauli, 6.6.2022 saakka
 Tujunen Tero, 6.6.2022 alkaen
 Nykänen Eero
 Hintikka Kari
 Beharic Ida
 Tinakari Mika
 Väisänen Anne-Mari
 Kimonen Jehki
 Väisänen Jaana
 Ruokoselkä Liisa
 Puranen Helena

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Romo Kati	puheenjohtaja
Merikoski Yrjö	I varapuheenjohtaja
Annala Esa	
Heiskanen Elina	
Hänninen Ari	
Kimonen Jehki	
Kovanen Päivi	
Puranen Helena	
Salminen Lotta	
Turunen Taru	
Ylönen Eino	

Henkilökohtainen varajäsen

Kuronen Tuula
 Levänen Samu
 Kauhanen Heikki
 Väänänen Jussi
 Tanskanen Pentti
 Ritvanen Sarianna
 Kuusisto Tuula
 Jäderholm Anne
 Vaske Hertta-Kaisa
 Karjalainen Karin, 21.3.2022 saakka
 Grommi-Hukkanen Heidi, 21.3.2022 alkaen
 Martikainen Heikki

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Kauppakatu 1
76100 Pieksämäki
015 788 2111
kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi
www.visitpieksamaki.fi

